The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe.
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Telephone 994-7917
Chicago: Editor — K. Ķezbers.
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, AUGUST 19.

LATVIJA
AMERIKĀ

67 n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 19. AUGUSTĀ 14. GADS
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792
Redaktora tālrunis vakaros — 766-2001
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A. Tālruņi. DI 2-2324, BR 8-8681.

EIROPAS LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKOS

Gunāra L. Ozoliņa svētku norises fotoreportāža LA.

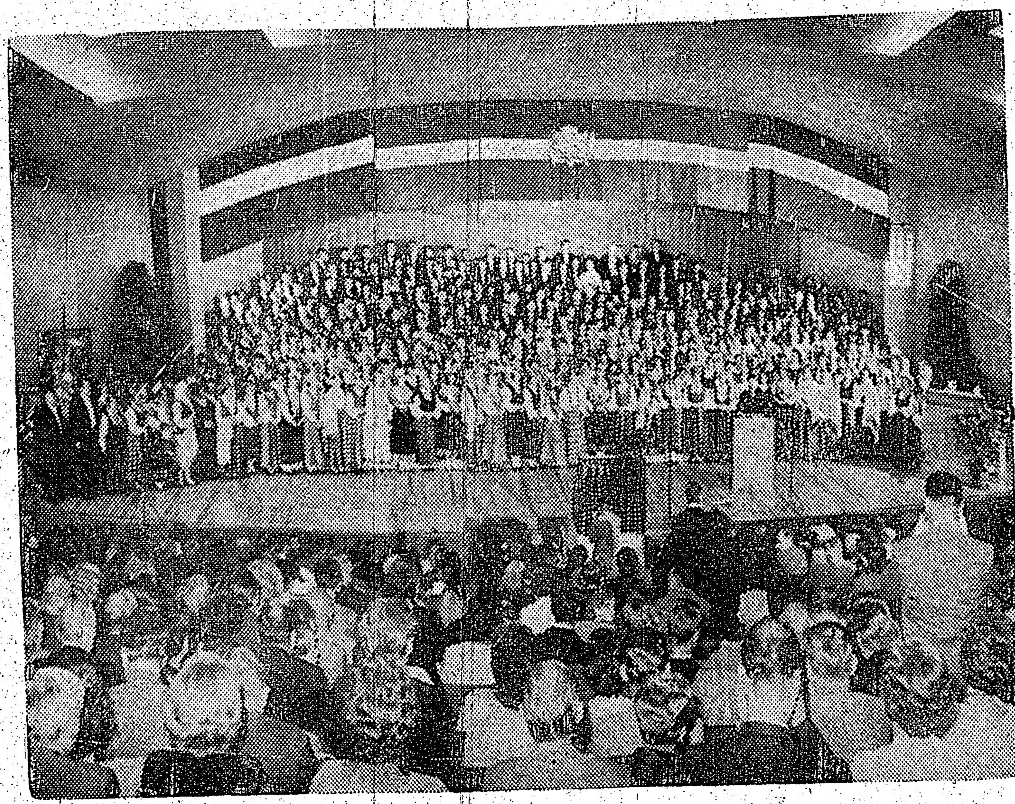

Lielo Dziesmu svētku kopskats.

Tautisko deju uzvedums.

Dziesmotā saime sumina komp. A. Jērumu.

Anglijas tautisko deju grupa Kamoliņš.

DZIESMA — VIENOTĀJA

LIETVEŽA T. V. OZOLIŅA UZRUNA 1. EIROPAS LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKOS HAMBURGĀ.

Lietvedis T. V. Ozoliņš savā uzrunā norādīja:

„Šodien mēs stāvam liela vēsturiska notikuma priekšā. Mums trimdā ir bijušas dziesmu dienas gan Vācijā, gan Lielbritanijā, gan ASV, gan Kanadā, gan arī tālajā Austrālijā, Kultūras dienu ietvaros, bet šī ir pirmā reize, kad rīkoti Dziesmu svētki Eiropas mērogā. Šeit ir sapulcējušies ir izpildītāji, ir klausītāji gandrīz vai no visām brīvās Eiropas zemēm, un pat no citiem kontinentiem.

Latviešu dziesmu svētku vēsture jums vairāk vai mazāk pazīstama. Gribu vienīgi pieminēt pāris faktu. 1. vispārējie latviešu Dziesmu svētki, kas notika vēl cara laikos — 1873. gadā, izsauca latviešu tautā lielu saviļņojumu, kas modināja tautisko apziņu. Tie pierādīja, ka latviešu tauta var veidot un celt pati savu kultūru, ka tā ir augstākas kultūras spējīga. Sekojošie vispārējie Dziesmu svētki izvērtās par īstiem visas latviešu tautas svētkiem. Tie bija liels pretsvars pārkrievošanas politikai un izvērtās par varenu ieroci cīņā par tautas kultūrālu patstāvību un sagatavoja ceļu politiskai neatkarībai. Dziesmu svētkiem latviešu tautas vēsturē ir bijusi ārkārtēji liela nozīme, uzturot dzīvu latviešu dziesmu garu — sekmējot tā veidošanos vienmēr lielākā pilnībā.

Domāju, ka nebūs lieki atgādināt, ka šogad aptek simts gadu, kopš Dikļos notika 1. novada Dziesmu svētki; te gandrīz gribētos vilkt vēsturisku paralēli un teikt, ka tagad šie ir mūsu pirmie Dziesmu svētki brīvās Eiropas novadā.

Bet ar to vēl nepietiek. Mums ir jāstrādā un jāpūlas tālāk, bez paguruma un bez apsīkuma, lai varētu pulcēties ne tikvien atsevišķu trimdas zemju vai kontinentu dziesmu dienās vai svētkos, bet brīvu latviešu vispārējos Dziesmu svētkos. Okupantu vara ar dekretu sagandējot Dziesmu svētku tradicijas, ir mēģinājusi rīkot kādus tur tā sauktos dziesmu svētkus dzimtenē, bet tie nav bijuši nedz latviski, nedz svētki. Lai mūsu cieša apņemšanās būtu nerimties, līdz varēsim atkal sarīkot īsti latviskus vispārējos Dziesmu svētkus mūsu pašu brīvajā Latvijā, un jo ātrāk to varēsim panākt, jo labāk.

Ir grūti par to domāt, kas tagad mājās notiek. Mūsu tautai uz kakla gul ne tikvien politiskais un saimnieciskais jūgs, bet tautas iznīcināšanas drauds. Mūsu zemē paplašinātā veidā tiek iepludināti krievu funkcionāri un strādnieki visās nozarēs, pat lauksaimniecībā. Latvijas denacionālizācija tiek paātrināta, ja ne ar tiešām deportācijām, tad ar visādām „brīvprātīgo" akcijām, izklīdinot jaunākos un spējīgākos mūsu tautas elementus pa plašo „dzimteni". Ko nozīmē „brīvprātīgi" pie diktātoriskas varas, to mēs visi saprotam. Pat saujiņa padevīgo latviešu tautības komūnistu tiek nobīdīta pie malas. Atbildīgās vietās visur priekšroka krievu koloniālierēdņiem. Tādā veidā latviešu skaits Latvijā jau ir noslīdējis no 75 uz 62 proc.

Vēl ļaunāki ir ar rusifikāciju. Tiek darīts viss, lai latviešu valodu kā kādu „šauru lokālismu" iznīdētu un aizstātu ar „kungu tautas" — krievu valodu. Vai tas būtu bijis, sākot ar bērnu dārzu, internāta skolām, nemaz jau nerunājot par universitāti, visur priekšroka dota krievu valodai. Tiek piekopta plaša propaganda, lai pierādītu, ka latviešu valoda ir tik mazas tautas valoda, kurai tak nevarot piešķirt tādu pašu ievērību, kā krievu valodai, kas esot kultūras un zinātnes valoda.

Tiek darīts viss, lai ātrāk iznīcinātu latviešu tautas kultūrālo integritāti.

Paldies Dievam, mēs, kas esam brīvajā pasaulē, varam dziedāt paši savā mēlē. Pierādīsim, ka trimdā esošā tautas daļa nav nekāds atlūzis zars, nav asimilējies, bet dzied, runā un domā latviski. Tā turpina veidot tālāk un attīstīt latviešu kultūras mantojumu par svētību visai latviešu tautas kopībai. Jā, mēs visi esam vienas tautas bērni, un nav nekādas atšķirības starp trimdinieku un tautas kodola nacionāliem un kultūrāliem centieniem. Mēs esam tikai pagaidām atšķirti ar svešas varas celtu ideoloģisku mūri, bet visi mūri agrāk vai vēlāk sadrūp un sabrūk. Latviešu tautai svešā un nepieņemamā ideoloģija sabruks, un mēs visi varēsim atkal dzīvot pie mūsu Dzintara jūras, kur latvieši ir mituši jau 4000 gadus."

CRHUŠČEVS SOLA MILITĀRO PALĪDZĪBU KIPRAI

KIPRAS PREZIDENTS ARCHIBĪSKAPS MAKARIOSS BRAUKS UZ MASKAVU.

Pagājušās nedēļas nogalē Chruščevs brīdināja Turciju, ka tālāki gaisa uzbrukumi Kiprai var beigties ar Padomju Savienības atmaksu.

Runājot par notikumiem Kiprā Chruščevs uzsvēra, ka Padomju Savienība negribot un nevarot mierīgi noskatīties bruņota konflikta draudos, kas var aizdegties viņu dienvidu robežu tuvumā, apdraudot Padomju Savienības un citu komūnistu valstu drošību.

Chruščeva uztverē Kipras problēma atrisināma pavisam vienkārši. Jāpārtrauc jaukšanās salas iekšējās darīšanās, jāpārtrauc kaṛa kūdīšana. Anglijai jāizvāc karaspēks no Kipras, Turcijai jāiemācās respektēt Kipras suverēnitāte un kipriešu tiesības. Pie visām pašreizējām Kipras nelaimēm vainīgi esot imperiālisti, kas cenšas panākt jauna veida salas okupāciju. Visi draudi, kas ar Turcijas roku tiek vērsti pret Kipru esot iepriekš izplānoti un apstiprināti Londonā un Vašingtonā. Tā saka Chruščevs.

Chruščeva vēstījumu, ka invāzijas gadījumā Padomju Savienība ies Kiprai talkā, salas grieķi uzņēma ar naīvu sajūsmu. Sagaida, ka jau vistuvākā nākotnē prezidents Makarioss izlidos uz Maskavu, lai uzsāktu oficiālas sarunas ar Chruščevu. Kipras grieķu prese jau sākusi skubināt Makariosa ministru kabineta paplašināšanas nepieciešamību, tā, lai valdībā tiktu pārstāvēti arī komūnisti.

Solījums palīdzēt Kiprai tika izteikts Chruščeva runas vienā daļā: „Gadījumā, ja notiek bruņota ārvalstu spēku invāzija Kipras republikas territorijā, Padomju Savienība palīdzēs Kipras republikai aizstāvēt tās brīvību un neatkarību pret ārvalstu invāziju; šai jautājumā Padomju Savienība ir gatava uzsākt sarunas bez kavēšanās."

Patiesībā Kremlis jau tagad ir radījis Kiprā spēcīgas priekštilta pozicijas, jo Kipras grieķu vadošā polītiskā partijā iefiltrēto komūnistu svars ir neticami liels. Nav jābrīnas, ka Makarioss grib braukt uz Maskavu. Viņa partijā, kā ziņo labi informēti avoti, komūnistu vai to līdzskrējēju skaitu vērtē ap 40 proc.

Vai Turcija pieļaus jaunas Kubas rašanos Vidusjūrā, tas ir neatbildēts jautājums.

Komūnistu Ķina atbalsta Kongo nemierniekus

Kongo federācijas vadošo provinču galvaspilsētu trīsstūris ir saskaldīts. Stanlejville, valsts ziemeļos, Kongo upes krastā, jau atrodas komūnistu atbalstīto nemiernieku rokās. Leopoldville — rietumos un Elizabetville dienvidos vēl nav apdraudētas, bet soli pa solim kaṛa darbība tuvojas arī šīm pilsētām.

Kongo federācijai pašreiz draud nopietnākas briesmas kā jebkad. Apvienoto Nāciju spēki ir izvākušies. Pašu armija vāja, nesagatavota. Nemierniekus atbalsta komūnistu Ķīna, kas Kongo saskata tilta gala poziciju vēlākai visa Afrikas kontinenta iekaŗošanai. Ministru prezidenta Čombes vienīgā cerība ir palīdzība no Beļģijas un Sav. Valstīm. Bet šeit gan jāaizrāda, ka amerikāņi ar palīdzību nesvaidīsies tik brīvi kā tas noticis citur. Jau tagad senātā dzirdama uztraukumu pilna rūkoņa, ka prezidents Džonsons Kongo var pārvērst jaunā Vietnamā, kur visa atbildība gul uz Sav. Valstu pleciem. Tas viegli vien var arī notikt. Kādam atbildība ir jānes. Bet Kongo valdība viena pati to līdz šim vēl nav spējusi.

Pēdējie Apvienoto Nāciju spēki atstāja Kongo šā gada 30. jūnijā. Savā laikā nemieru pārņemtās federācijas robežās kalpoja 21.000 starptautiskās armijas kaŗavīru. Apvienotās Nācijas savu armiju izvāca pārāk ātri, atstājot Kongo nesagatavotu pašpalīdzībai un netieši iedzenot pēdējo chaosā.

Kongo liktenis, varbūt, amerikāņus pārāk neinteresē. Bet Sav. Valstis noteikti interesē Afrikas nākotne un notikumi Kongo ar to cieši saistīti. Ja Kongo nemiernieki nebūtu Pekingas atbalstīti, Sav. Valstu nostāja būtu savādāka. Bet tagad situācija kļuvusi tik nopietna, ka jau mēneša pirmā nedēļā ārlietu ministra Raska vietnieks Harimans izlidoja uz Briseli, lai apspriestos ar Beļģijas valdības pārstāvjiem par palīdzību Kongo federācijai.

Grūtības palielina apstāklis, ka nemieri nenotiek tikai vienā vietā. Tas nav lokālizēts vilnis, kas veļas no ziemeļiem uz dienvidiem. Tiesa, šāda smaile eksistē. Tai par upuri jau kritusi trešā lielākā pilsēta Kongo federācijā. No nemiernieku ieņemtās Stanlejvilles pēdējie tagad sākuši spiesties uz dienvidiem. Atsevišķas nemiernieku vienības atrodamas dienvidrietumos no Leopoldvilles, pašu galvaspilsētu gan vēl neapdraudot. Ap Tangaņikas ezeru, pie Ugandas, Ruandas un Burundi robežas plaši Kongo apgabali atrodas nemiernieku rokās. Interesanti nav vienīgi tas, ka nemieri var vienlaicīgi uzliesmot vietās ar tūkstoš un vairāk jūdžu lielu atstarpi, bet zīmīgi ir arī fakts, ka nemieru iemesli ir daudzi un dažādi: polītiska šķelšanās, cilšu savstarpējā naidošanās, reliģisks fanātisms u. t. t. Visiem Kongo nemierniekiem kopīgs ir tikai viens — komūnistu Ķīnas aizmugure. Pekinga izmanto katru mazāko neapmierinātību, lai to uzpūstu militārā darbībā pret pastāvošo iekārtu.

Komūnistu Ķīnas diplomātiskās misijas aktīvi atbalsta nemierniekus no Brazzavilles, kādreizējās franču Kongo galvaspilsētas, un no Budžumburas, nesen neatkarību ieguvušās Burundi galvaspilsētas. Kāds no turienes ķīniešu sūtniecības pārbēdzis ķīniešu diplomāts vārdiem un dokumentiem pierādīja, ka Maocetungs ieskata Kongo par visizdevīgāko punktu lēcienam uz pārējo Afriku. „Ja mēs varam sagrābt Kongo," Maocetungu citēja pārbēgušais ķīniešu diplomāts, „tad mēs varam sagrābt visu Afriku." Ja neskaita Kongo, kur komūnisti vēl nav uzvarējuši, vienīgā valsts Afrikā, kas skatās uz Austrumiem ar cerībām un padevību, ir Ben Bellas Alžīrija. Bet Ben Bella skatās uz Maskavu, nevis Pekingu.

Kongo pakļaušana komūnistiem, kā zināms, nav vis Pekingas, bet gan Maskavā radusies ideja. Padomju Savienība aktīvi atbalstīja Kongo nemierniekus pirms Apvienoto Nāciju kaŗaspēka ierašanās. Kongo bija viena no tām retajām vietām, kur Apvienoto Nāciju iejaukšanās laikā izjauca Padomju Savienības kolonizācijas plānus. Var ļoti labi redzēt, kur Apvienotām Nācijām tas izdodas: Padomju Savienība nekavējoties atsakās atbalstīt starptautiskās organizācijas darbību un liedzas maksāt savu izdevumu daļu operāciju izvešanai.

Kā jau sākumā minēts, ministru prezidents Čombe tagad visas cerības liek uz palīdzību no Beļģijas un Sav. Valstīm. Vašingtona mudina beļģu kaŗavīru sūtīšanu uz Kongo, no savas puses solot palīdzību kaṛa materiālu un transporta laukā kā uz zemes, tā gaisā. Pašreiz Kongo atrodas tikai 220 beļģu un simts amerikāņu kaŗavīru, kas Kongo cīņās tieši nav iesaistīti. Amerikāņi ļoti baidās, ka tas kādreiz varētu notikt.

KĀNS KĻŪST DIENVIDVIETNAMAS PREZIDENTS

Kārtējo Dienvidvietnamas polītisko pārmaiņu virknē līdzšinējais ministru prezidents ģen. Kāns tika iecelts par prezidentu, ar daudz plašākām tiesībām nekā bija līdzšinējam prezidentam. Tīri tik diktatōrisks kā nelaiķa Ngo Din Diema dienās Dienvidvjetnamas jaunais prezidents tomēr nebūs. Prezidenta rīcībai nepieciešama 62 vīru lielās nacionālās revolūcijas padomes piekrišana.

Kāna izraudzīšana prezidenta amatam notika iepriekš sazinoties ar Sav. Valstu sūtni ģen. Telloru. Ģen. Kāns solījās, ka jau mēneša laikā sastādīs kaṛa kabinetu, lai varētu sekmīgi cīnīties pret komūnistiem. Dienvidvietnamā atļaus darboties tikai tādām polītiskām partijām, kas aktīvi iestājušās cīņā pret komūnismu.

LATVIJA
AMERIKĀ

67 n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 19. AUGUSTĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

NOZIEDZNIEKU KĀRTĀ

Tuvojas rudens un Kremlis kļūst nemierīgs: kāda gan būs kolchozu raža, kas audzēta pēc plāna un grafikas? Vai iztiks ar savējo, vai atkal būs jālūdzas palīdzība no nolādētiem impe-riālistiem?

Apbraukājot kolchozus, Chruščevs skubina darbam noplukušos kolchozniekus, lai nekas netiktu kavēts un pēdējais grauds savākts sociālistiskās dzimtenes celšanai. Mēs nekad nezināsim īsto patiesību par padomju kolchoziem, jo no turienes nāk viltotas vēstis par faktisko stāvokli padomju kopsaimniecībā.

Bet ja lūdzas dienišķo maizi no brīvās pasaules valstīm, tad nav šaubu par lauksaimniecisko katastrofu sarkanajā paradīzē.

Inspicēdams izlases veidā padomju kolchozus, Chruščevs neaizmirst izšļākt žulti par notikumiem ārpus paša zemes robežām. Ar kolchoznieku norāšanu vēl nepietiek. Pilnu jaudu aizstāvēdams Ziemeļvietnamas akciju pret amerikāņu kara kuģiem un apvainojot pēdējos agresijā, Chruščevs izteicis vecu vecos melus un rupjos viltojumus, kuŗu gaisotnē allaž risinājusies padomju politika. Nikni uzbrukdams amerikāņu (amerikāņu kviešu maizi paēdis) akcijai Dienvidvietnamā, Chruščevs ar rūdīta bleža mēli uzgriezis veco leijerkasti par to, ka, lūk, amerikāņi iejaukušies citas valsts iekšējās lietās (?!) un apdraudot otras valsts suverēnitāti. Ja Dievs kādu grib nosodīt — viņš tam atņem prātu. Šoreiz viņš ir atņēmis arī atmiņu. Vai tirannijas lielmeistars jau būtu aizmirsis notikumus, kuŗus pirms 25 gadiem diriģēja viņa priekšgājējs gruzīņu bezdlevis? Kad sarkano ordas ielauzās Latvijas zemē, šīs velniškīgās varas pārstāvji deklarēja, ka Padomju Savienība neiejauksies Latvijas valsts iekšējās lietās un respektēs tās suverēnitāti. Padomju karaspēks nākot „ar draudzīgiem nolūkiem" — nodrošināt Baltijas telpu pret hitleriskās Vācijas iebrukumu. Bet šo bažu karaspēka aizsegā notika briesmīgākais Baltijas valstu patstāvības vēsturē. Divdesmitčetru stundu laikā sabruka Latvijas patstāvība. Vai Chruščevs šodien grib atzīt par legālu aktu, ka viena valsts nolaupa otrai valstij brīvību un cilvēciskās tiesības, izslepkavojot vai nomērdējot vergu darba nometnēs simtiem tūkstošu nevainīgu cilvēku? Ar šais dienās izteiktiem nepamatotiem pārmetumiem Savienotajām Valstīm un uzsvērumu par otras valsts suverēnitātes respektēšanu, Chruščevs no jauna sevi paaugstinājis noziedznieku kārtā. Komūnisms un vienīgi komūnisms ir bijis un palicis tas, kas nerespektē citas valsts neatkarību un iznīcina to ar sadistisku kāri. Arī slepkavībā apvainots noziedznieks, kad vaina skaidri pierādīta, noliedz pastrādāto. Ne par matu labāk nerīkojas komūnisti ar saviem vadoņiem.

Chruščevs aizmirsis arī kaut ko citu. Kad pag. gadā kāda amerikāņu lidmašīna (bez kaujas vai izlūkošanas uzdevumiem) bija iemaldījusies Austrumvācijas territorijā, tur novietotie padomju zenītartileristi tūdaļ atklāja uguni. Kad Ziemeļvietnamas torpēdlaivas atkārtoti un ar skaidri izteiktu nolūku uzbrūk amerikāņu kara kuģiem, kas novietojušies neitrālos ūdeņos, pamatoti izraisīja amerikāņu akciju, Chruščevs to nosauc par agresiju un otras valsts suverēnitātes aizkaršanu.

Kamēr vien pastāv šī velniškā vara, tā nekad nav rēķinājusies ar citu valstu tiesībām un taisnību. Stūrgalvīgi turēdamās pie šī „principa", Padomju Savienība ar savu politiku allaž paliks par biedinājumu brīvajai pasaulei. Tās uztverē vienīgā patiesība dzimst Kremlī. Bet tā ir pielīdzināma noziegumu serijai, kuŗas ietvaros daudzas valstis zaudējušas brīvību, bet tāpat daudzām tas ir uzmācīgs draudš.

P. Grods

PAREIZTICĪGO BAZNĪCAS STĀVOKLIS PAD. SAVIENĪBĀ UN KULTŪRAS APMAIŅA

Britanijas pareizticīgo baznīcas archibīskaps Antonijs Blūms pavadīja Skotijā 10 dienas, vadot dievkalpojumus un kādā sanāksmē atbildot uz viņam uzdotajiem jautājumiem. Viņš raksturoja pareizticīgo baznīcas īsto stāvokli Pad. Savienībā. Viņa sniegtās ziņas bija atreferētas arī dažos britu laikrakstos.

Archibīskapa tēvs ir skots, bet māte — krieviete. Viņš ir dzimis Krievijā, ir apmeklējis Padomju Savienību vairāk reizes. Viņa stāstu kāda britu avīze bija ievietojusi ar virsrakstu „Kā Padomju Krievijā padara baznīcas dzīvi grūtu". Krievijā pareizticīgo baznīcai esot oficiāli atļauts noturēt dievkalpojumus, bet viņai neesot atļauts atbildēt uz komūnistu partijas antireliģisko propagandu, resp., pašai nodarboties ar „reliģisku propagandu". Archibīskaps minēja gadījumu, kur kāds priesteris notiesāts uz 8 gadiem spaidu darbos, jo iespiedis lapiņas, lai tās izdalītu savai draudzei, bet tas ieskatīts par „propagandu".

Baznīcas stāvoklis atsevišķās Krievijas daļās atkarājoties no vietējiem partijas vīriem un cenšoties padarīt dzīvi no baznīcai viņas darbību gandrīz neiespējamu. Baznīcas ēkas piederot valstij, bet nepieciešamie remonti esot jāizdara baznīcai. Tiekot darīts viss iespējamais, lai baznīca nevarētu dabūt materiālus un strādniekus remontiem. Tā, piemēram, visiem tiem, kas strādājot ar baznīcu saistītu darbu, esot jāmaksā ienākuma nodoklis (81 proc.). No 25.000 baznīcām esot palikušas pēc revolūcijas apmēram 12.000. Bieži nākoties slēgt baznīcas, jo neesot iespējams izdarīt remontus vai arī draudžu locekļu skaits ārkārtīgi samazinājies (tas nedrīkstot būt zemāks par 20). Kādā vietējās valdības iestādes novietojušas baznīcas pagraba telpās civis; vasarā tās izplatījušas tik nepieciešamu puvuma smaku, ka nav bijis iespējams noturēt dievkalpojumus baznīcā. Uz baznīcas žēlošanās iestādes atbildējušas: „Jūs varat rīkoties savā baznīcas daļā, kā jūs vēlaties, bet mēs varam rīkoties savējā, kā mums tīk . . ."

Par spīti visām grūtībām no Krievijas 250 miljonu lielā iedzīvotāju masas ap 40 miljonu kārtīgi apmeklējot dievkalpojumus. Kāds ateistisks žurnāls Padomju Savienībā esot apgalvojis, ka 65 proc. iedzīvotāju vēl arvien esot baznīcas locekļi. Lielākām draudzēm esot ap 3000 — 8000 locekļu. Ja tāds ir „valdošās tautas" baznīcas stāvoklis, tad var iedomāties, kāds tas ir pārējām reliģijām.

Minētās ziņas uz citādi krieviem draudzīgi noskaņotiem britiem atstāja aukstas dušas iespaidu, jo baznīcas autoritāte Britanijā ir ļoti liela. Tomēr pēdējā laikā „brāļošanās" ar Padomju notika pilnā sparā. Londonā ieradās kosmonaute Tereškova, lai saņemtu viņai piešķirto britu zelta medaļu. Tereškovu pieņēma karaliene, viņu vadāja pa parlamentu, protams, neizpalika arī uzstāšanās televīzijā, kur Tereškova patētiski paskaidroja, ka viņa lidojot atkal, jo krievu tauta to vēlējoties" (tiešām labāk — partija!). Avīzēs bija redzams uzņēmums: Tereškova noliek lielu vainagu uz Marksa kapa Londonā (šī demonstrācija likās britiem diezgan savāda, jo kapsētas „lecenitas" vietas Britanijā: to apmeklēšana un ziedu nolikšana nav parasta lieta).

Sakarā ar Britanijas un Pad. Savienības kultūras apmaiņas līgumu tika sarīkota „krievu filmu nedēļa" dažās Britanijas pilsētās. Arī tur tika krāsu filmā rādīts Tereškovas dzīves stāsts, gatavošanās kosma lidojumam u. c. Skatītājiem redzot Maskavas iedzīvotāju ovācijas pēc Tereškovas lidojuma, dūrās acīs, ka apģērbtajām pirmajā rindā bija seviški daudz krāsainu jauniešu. Šini sakarā bija jāatceras britu žurnālistu ziņas par Maskavas krāsaino studentu žēlošanos: viņus izvirzot pirmās rindās gadījumos, kad vajadzīga propaganda „ārzemju eksportam", citādi viņi neesot vajadzīgi un ar viņiem pat izvairoties. — Krievu filmās tika rādītas arī Rafaēla, Leonardo da Vinči u. c. Madonnas Drezdenes un Pēterpils muzejos, pie kam paskaidrojums par „gleznām sniedza kādreizējais LU mākslas vēstures docents Boriss Vipers (t. i., viņa vārds bija redzams uz ekrāna un bija dzirdama viņa balss).

Britu komponists B. Brittens savām pēdējām kompozicijām veltījis krievu čellistam Rostropovičam un braukšot uz Maskavu, lai piedalītos kompozīcijas pirmatskaņojumā. Krievu dziedātāja Višņevskaja ilgāku laiku uzstājās Londonas Karaliskajā Koventgardena operā Aīdas lomā, iegūstot jūsmīgas preses un publikas atsauksmes.

Pēdējā laikā britu žurnālisti žēlojas par jauna „aukstuma viļņa" iestāšanos Padomju Savienības literatūras pasaulē. Padomju rakstnieki esot spiesti pārtraukt „tuvināšanos Rietumiem". Jau šī gada sākumā Chruščeva znota vadītajā avīzē Izvestija parādījies ass padomju rakstnieka Surkova raksts, vērsts pret Rietumu rakstniekiem, pārmetot viņiem „auksto kaŗu" pret Padomju Savienību: tie uzklausot emigrantu rakstniekus, kuŗi nākot no „sociālistu valstīm", bet tie atsakoties uzklausīt „vajāto rakstnieku kliedzienus" nekomūnistu zemēs. Padomju rakstnieki esot spiesti pārtraukt savus tuvināšanās mēģinājumus Rietumu rakstniekiem. Surkovu daudzi Rietumu žurnālisti sauc par „rakstnieku - policistu" sakarā ar viņa centību Pasternaka denuncēšanā un Pasternaka draudzenes Ivinskas vajāšanā. Rietumu žurnālisti domā, ka „Surkova līnija" pašlaik esot oficiālā līnija Padomju kultūras dzīvē, un Chruščevs esot pret katru tuvināšanos Rietumiem kultūras laukā.

-gs.

Kā Ņikita grib iedzīt ASV un aiziet tām garām?

Dažādu sugu marksistus nekad un nemaz nav traucējis fakts, ka šī dīvainā ticība, kas gan solās nojaukt līdz pašiem pamatiem esošo pasaules sociālo iekārtu, neko konkrētu nav varējusi pateikt par komūnistiskās pasaules iekārtu. Citiem vārdiem, marksisti grib rīkoties nevis tā, kā rīkojas katrs apzinīgs celtnieks, kas veco ēku vietā, ko tas paredzējis nojaukt, lai atbrīvotu vietu jaunai celtnei, jau pie laika ir izstrādājis jaunās celtnes projektu visos sīkumos, bet gan tā, kā vēsturē ir rīkojušies tikai barbari, kas nopostīja seošo, nerūpējoties par jaunā celšanu. Tas, kas attiecās uz ēku celtniecību, vēl vairāk būtu bijis jāattiecina uz visas pasaules pastāvošās iekārtas nopostīšanu un ‚jaunas pasaules celšanu' . . .

Īstenībā ne Markss, nedz viņa epigoni gandrīz nemaz nav pūlējušies pasaulei parādīt savu jaunās pasaules plānu, lai gan, ja tas būtu tik labs, kā to Marksa ticīgie mums grib iegalvot, nākotnes plānu atklāšana visai komūnistu lietai varēja nākt tikai par labu. Turpretī, trūkstot jebkādam kaut cik jēdzīgam plānam, Ļeņins un citi krievu marksisti pēc varas sagrābšanas 1917. g. oktobrī Krievijā, vienkārši centās ar visai mazām sekmēm atdarināt ķeizariskās Vācijas kaŗa laika „sociālismu" un pārējo pameta „pašplūsmei" un dažādu padomju birokratu improvizācijai. Padomju Savienības varas vīri, lēti iegūtās uzvaras apreibuši, sevi sāka ieskatīt par kaut ko līdzīgu „komūnisma augstajiem priesteŗiem," kuŗu domas nedrīkstēja apšaubīt „vienkāršie padomju cilvēki," kuŗu uzdevums bija tikai strādāt un akli paklausīt.

Ko tad nu tādu šie „komūnisma augstie priesteŗi" ir „vienkāršajam padomju cilvēkam" devuši, kas tam dotu iespēju ‚panākt ASV un aiziet tai garām'?

Gandrīz 50 gadus Padomju Savienība ir ‚cēlusi komūnismu," prasot tik lielus upuŗus, kādus neviena cita iekārta visā pasaules vēsturē, pat nav iedomājusi prasīt.

Ar šiem necilvēcīgajiem upuŗiem kaut kas ir sasniegts Padomju Savienības smagās un kaŗa rūpniecības izveidošanā, bet ko visu tas ir devis vienkāršajam padomju cilvēkam?

Nerunāsim par šo padomju varas pabērnu plāno maizes riecienu un trūcīgo plašā patēriņa preču apgādi. Fakti ir rādījuši, ka šo problēmu padomju vara nav bijusi spējīga apmierinoši atrisināt gandrīz 50 gadu laikā, un, ja tas tā turpināsies, nespēs to veikt arī nākošajos 50 gados . . . Kā tad Ņikita domā veikt savu lielo mērķi: „panākt ASV un aiziet tai gaŗām?

Liekas, ka viņam ir dibināti iemesli sīkāk neizteikties par metodēm, ar kādām viņš grib to veikt, jo laikam, ja šos paņēmienus minētu, tie būtu tikpat nepievilcīgi plašajām tautas masām kā pats komūnisms.

Spriežot pēc paņēmieniem, kādus padomju vara līdz šim lieto, lai spiestu padomju cilvēkus uz lielāku vērtību ražošanu, jo pēc marksisma mācības taču tikai darbs var ražot jaunas vērtības, un tās taču ir nepieciešamas padomju cilvēku dzīves līmeņa pacelšanai, padomju vara neko jaunu nav izgudrojusi, bet gan pārņēmusi no kapitālistiskās pasaules tur pa daļai vai pilnīgi atmestus strādnieku izmantošanas (šī vārda tiešā nozīmē) paņēmienus. Pie tādiem taču ir jāpieskaita stachanoviešu izvirzīšana, lai piespiestu citus strādniekus cītīgāk un vairāk strādāt. Tā kā strādnieki visai drīz saskatīja šo viltīgo paņēmienu īsto būtību, tad pēdējos gados par šo famozo „kustību" neko vairs daudz nedzird. Tanī vietā daudzina „normas" un „normu pārsniegšanu" un citus visai rafinētus cilvēka izmantošanas technikas paņēmienus.

Padomju strādniekam nolaupītas arī arodbiedrības, kas pārvērstas no strādnieku interešu aizstāvēm par nežēlīgiem vagaŗiem, kas izdzen vienkāršo padomju cilvēku līdz pēdējai iespējai.

Strādniekiem, kuŗiem it kā piederot visa Padomju Savienība, tomēr nav nekāda teikšana „pašiem savās rūpnīcās," kuŗas vada jaunās valdošās šķiras ieliktie mazie diktātori.

Darba ļaudīm, bet ne jaunajai valdošai šķirai, ir obligāti jāstrādā „radošs darbs," ja tie negrib nonākt bīstamajā „parazītu" kārtā un izsūtījumā uz tāliem, ‚plašās dzimtenes' apgabaliem. Kas ieskaitāms „parazītos," atkal noteic visvarenā partija vai tās ieceltie funkcionāri. Protams, uz īstajiem parazītiem, kas slēpjas komūnistu partijas rindās un nekad režīgu darbu nav strādājuši, parazītu apkaŗošana, kā zināms, neattiecas . . .

Kad ‚vienkāršais padomju cilvēks' saslimst, tas drīkst slimot tikai tad, ja ārsts izsniedz zīmi, jo pretējā gadījumā tam draud bargs sods. Tāpat bargi soda tos, kas slimības vai citu kādu apstākļu dēļ nokavē darbu.

„Strādnieku paradīzes" jaukumu pilnīgai uzskaitīšanai šis rakstiņš ir par īsu, tāpēc mums jāaprobežojas ar jau minētiem „jaukumiem," jo padomju dzīves nejēdzībām nav robežu.

Romas imperijā verdzību, kā vēsturnieki māca, izbeidza cita starpā tāpēc, ka vergu darbs bija pārāk neražīgs un vairs „neatmaksājās," t.i. vergu uzturēšana izmaksāja vairāk, nekā varēja iegūt no viņu darba augļiem. Tā kā Padomju Savienībā faktiski ir pilnīga verdzība tikai modernākā veidā, ko apslēpj jaunās šķiras izgudrotie labskanīgie saukļi par „tautas mantu," „vienlīdzību," „komūnisma celšanu" u. t. t. Padomju cilvēku aicina paciesties un visu panest, kamēr pati jaunā šķira dzīvo pārpilnībā uz noplicinātā padomju vienkāršā cilvēka lēses. Padomju komūnisma visraksturīgākā pazīme ir neaprobežota ticība cilvēku piespiešanai darīt to, ko komūnistu vadoņi tiem liek darīt vai atzīt par vēlamu.

Ir visai liels paradokss mūsu laikos, ka strādnieku sociālo un saimniecisko apstākļu īsto uzlabošanu ir veikuši brīvās pasaules kapitālistiskās valstis, un marksistu sludinātā strādājošo nogrimšana nabadzībā tur nav ne tikai notikusi, bet daudzi strādnieki šinīs zemēs tikuši pat pie zināmas turības, jo viņu faktiskā alga ir bijusi daudz lielāka nekā tas mēdz būt t. s. „sociālisma zemēs."

Rodas jautājums: vai tādos apstākļos Ņikitam maz ir kādas izredzes ne tikai pārspēt, bet pat sasniegt ASV strādnieku dzīves līmeni līdz 1980. g., kad tas solījis, ka Padomju Savienība būs sasniegusi pilnīgu komūnismu? Mēs esam pārliecināti, ka arī mūsu laikos vergu darbs nevar sacensties ar brīvu cilvēku darbu savā ražībā: padomju vergi šai ziņā nebūs nekāds izņēmums . . .

Edvīns Mednis

KAŖA CĪŅA AR SIEVIETI

(Sniedzam tālāku fragmentu no Edvīna Medņa jaunā romāna Dvēseles dumpo)

Toreiz vēl likās, ka kaŗš ir tikai dubļi, jo toreiz vēl nezinājām, ka asins sajaukšanās ar smiltīm dos kaut ko jaunu, pavisam jaunu — vīrišķības sudrabu un zeltu, tikai tad tas vēl nebija zināms un bija grūti saskatāms. Un kopējā nakts ar Iru arī man bija pieaudzējusi jaunus spārnus, kaut arī ne tik lielus kā viņai, lai celtos augšup un saskatītu kaut ko jaunu, — cik spoža, neticami spoža var būt mīla, kas deg, sadegdama pati sevī, un neprasa neko citu kā tikai atzīšanu. Bet es nevarēju un nedrīkstēju nomesties ceļos pie tās altāra, jo tā būtu bēgšana un dezertēšana prom no citiem pienākumiem, zobenam ir un jāpaliek par karotāja vadzvaigzni, un to, kas nometīsies pie diviem altāriem, to neatzīs nevieni dievi.

Domas te auko, te noskaidrojas, — ko lai pastāsta, tieši ko? Vai to, kā gandrīz viens biju palicis kaujas laukā, ko Ira varbūt vēl atcerēsies, var jau būt un lai kaŗa ārsti palauza galvas, kā šādā, vissmagākā gadījumā vēl varētu palīdzēt ievainotajiem, ak, kā? Varbūt es varētu notēlot to brīdi (pie tā esam pakavējušies arī romānā Saule dejo), kad viss pulks, visi baiļu sviedros sasalušie bataljoni, sāka padoties austriešiem, kamēr es viens vienīgais izlēcu no ierakumiem un māju, aicināju ar steku un roku, — man sekot, un tā arī man nopakaļ izlēca daži desmiti un izrāpoja daži sašautie. Bija pārsteigti krievi un austrieši, bet kā pirmie atjēdzās austriešu zilie ložmetējnieki, jo viņi, līdzīgi medniekiem, nevēlējās, lai daļa medījuma izslīdētu no rokām, viņi varēja apmierināties ar 3000, bet viņi pavērsa uguni pret simtu un vīru, kas bija to vadītājs, un tieši ap viņu tīrums pārvērtās dzīvās strūklās, putekļu putējumos ‚līdzīgi trakojošam geizeram, kamēr gaisus šķēla ložu kamenes, to veseli spieti. Tādos apstākļos ievainotiem nevarēja palīdzēt, kamēr zilo uguns nebija apspiesta un nomākta ar mūsējo, un tas toreiz nenotika, nebija iespējams. Tad nāca ziņojums pulka komandierim, kas kopa ar adjutantu un sakaru priekšnieku bija nostājušies nokalnē un pārdzīvoja to pašu, ko Napoleons bija izjutis Vaterlo kaujas laukā, kam es noziņoju: „Pulks izlauzies cauri . . Tas ir pulks, visi vīri, kas... Man aizrāvās balss, jo biju saguris, nomocījies un caur pārsēju sūcās pāri sejai un mutei asinis. Es biju viegli ievainots ar šrapneles šķembu, bet grūtāk ievainotie nebija varējuši mums sekot. Ek, labāk par to nestāstīt, jo ārsti gribēja uzzināt tikai par īpašiem gadījumiem, ne jau — ārkārtējiem. Te arī blakus telpās bija dzirdami soļi, ienāca dakteris Zolots un apvaicājās: „Va iesat sagatavojušies. Ārsti jau sanākuši . ." Es drudžainā atmiņā meklēju un tvarstīju kādus citus gadījumus, bet, ārēji mierīgs, kopā ar Zolotu iegāju pie apspriedes dalībniekiem, kuŗu sākumā vēl nebija daudz un kuŗos skaitu aizstāja viņu svarīgums. Visupirms satvēru māsas Iras pasniegto roku. Viņa bija sirsnīga un maiga, lai gan zināja, ka es tūlīt metīšos divcīņā pret viņu, ja vien to spēšu un paspēšu. Tad sasveicinājos ar ārstiem un štāba vīriem, pie kam dakteris draudzīgi izteicās par manām agrākām cīņām krievu pulkā un pieminēja tagadējās,— ar latviešiem, kas man droši vien došot iespēju izcelt labāko no labākā un ļaušot klausītājus ievest īstā kaujas jutoņā, kur mirklis izšķir: — būt vai nebūt — un vai ievainotos būs iespējams glābt vai ne. Pie tam Zolots paciIdināja kaŗa ārstu un balto māsu darbu, kas atdevis atpakaļ dzīvei tūkstošas un atkal tūkstošas dzīvības; tikai kaŗš traucot uz priekšu milzu soļiem un esot jāpapūlas, lai to panāktu. Par to ir domājis Oldenburgas princis un daudzi slaveni ārsti, un sava vērtība būšot arī jaunā kaujas virsnieka vērojumiem. Es biju sācis runāt un sākumā pabrīnījos, cik svešādi skanēja mani vārdi, līdz biju sācis iejusties. Es pateicos par lielo godu un interesi un solīju parādīt gadījumus, kad karotāju nervi ir visvairāk saspīlēti, kad armijas roka ar atkailinātiem pirkstu galiem, kuŗos palikuši tikai nervi, cenšas aptaustīt pretinieku, pārbaudīt tā nervu spēku un izturību. Ja būsim redzējuši, ka šādos saspīlētākos gadījumos darbojas vīri un ka arī tad ir iespējama ievainoto un smagi sašauto nogādāšana aizmugurē, tad mēs vieglāki iejutīsimies citos gadījumos un tieši kādā klasiskā kaujā, rotas vai bataljona uzbrukumā, kuŗu pēc tam mēģināšu jums attēlot.

Toreiz vēl nezināju, vēl nevarēju iedomāties, ka netieši stāstīšu par manis paša iznešanu no kaujas un pie tam smagos, ļoti smagos apstākļos. Tad turpināju:

Ir gadījumi, kad pāri mums lidinās glābēji — eņģeļi un par tādiem karotāji ieskata ārstus, kas piešķiŗ jaunu sparu un paļāvību viņiem. Ja mums ir lemts krist, tad lielākā vēlēšanās ir, lai nebūtu krists par velti, bet, ja iespējama ievainošana, tad tādos apstākļos, kad biedri varētu droši un noteikti aiznest līdz pārsiešanas punktam. Ja mēs šo pārliecību nesniedzam, tad mūsu kaujas gājiens jau ir sabrucis pirms tā uzsākšanas. Tamdēļ arī katrā kaujas pasākumā mums soļo līdzi vīri ar nestavām un ir seviški labi, ja spēj soļot līdz arī kāds ārsts, jo kamēr mēs vispirms vērojam pretinieku, ārsts ar lūša acīm saskatīs katru pakritušu vīru un pat naktī saskatīs vai saodīs viņa asinis. Un par šādu gadījumu jums pašlaik gribētu pastāstīt. Tas bija kādā marta dienā, kad izlūkošanas gājienā biju saskatījis dziļā mežā vācu priekšposteni,— īstenībā tikai smailu kaskas augšpusi, kas lēnām virzījās uz priekšu un atpakaļ. Tas bija dzīvs vācietis, par to nebija šaubu, un visi nervi ietrīsējās manā un izlūku komandas uz priekšu izstieptā rokā, jo likās, ka tā jāizstiepj vēl tālāk un mūsu rokās jau atradīsies laupījums. Bet izlūka nojauta pateica, ka šeit varētu būt arī lamatas un ka šis vīrs bija nostatīts mūsu pievilināšanai. Zem sniega, droši vien, bija izvilktas stieples, kuŗas dēvē par klūpstieplēm un kuŗas ir vēl nepatīkamākas par pārējām, kuŗas vismaz var saredzēt. Kaut kur zem koku zariem varbūt ir paslēpts ložmetējs, vai dažas patšautenes, vai pat tālruņa vads uz tuvo bateriju un vācu priekšējo rotu. Sargs, droši vien, nav viens, jo blakus viņam būs paslēpušies citi, un iespējams, ka no šī posteņa ved kāda labi slēpta eja uz vācu galveno kaujas līniju. Vientulīgās kaskas nolūks bija — iekārdināt, radīt cerības, it kā atklāt sevi, lai pēc tam sekmētu atmaksu par pretinieku neizpratni un to iekrišanu. Pasniedzu tālskatu dakterim Mežciemam, kas bija brīvprātīgi atnācis līdzi mūsu komandai, lai ar to viņu atalgotu par grūto nācienu. „Vācietis, dzīvs vācietis," es iečukstēju viņa ausī, un ārsts ar salti kvēlojošām acīm ieurbās mazā stabiņā vai īsā puļķītī, kas varēja būt kaskas augšējais gals, kas bija ierēgojies pret sārtām debesīm. Klusu to visu apbrīnojis, ārsts atčukstēja: „Vai dosimies to nocelt? Tur man, arī man būs paredzams darbs", uz ko noteikti papurināju galvu: „Nē, vēl ne un noteikti ne šeit:"

Par šo gājienu un tā vērojumiem pēc atgriešanās Ķemerēs, sīki ziņoju poručikam Puņinam, kuŗa partizāniem bij apiekomandēta mana komanda. Viņš uzslavēja mūsu aukstasinību un piekrita apstākļu apsvēršanai, norādot, ka mēģinās sadabūt divus lielgabalus, ar kuŗiem vispirms būtu jāsatriec šī vieta un pēc tam jāmēģina to iztīrīt ar strēlnieku durkļiem. Ziņojuma norakstu nosūtīju uz Dubultiem, mana bataljona komandierim, kas to izlasīja ar daudz dedzīgākām mazpiedzīvojuša vīra acīm un noteica: „Kamdēļ jāgaida uz lielgabaliem, ja tūlīt visu var paveikt ar durkļiem?!" Viņš visu to bija pārrunājis Virsnieku klubā un pie viņa bija pieteicies jātnieku izlūku komandas priekšnieks leitnants Baugis. Mums nav lielgabalu, totıes ikvienam atsevišķam bataljonam vai pulkam ir divas izlūku komandas, un vienu no tām (pirms bataljona pārņemšanas) vadīju es un otru šis — Baugis. Viņš bija goda vīrs, tikai viņa vienība un viņš pats nebija guvuši kaujas piedzīvojumus, kuŗi ir svarīgāki un pārāki par visiem citiem. Īsi sakot, pēc kādas nedēļas, bet nu jau tuvā pievakarē, mēs atkal atradāmies tā paša vācu priekšposteņa tuvumā, tikai nu bija atnākušas abas izlūku komandas un bija klāt arī mūsu kapteinis un, protams, arī ārsts, kuŗa nozīme tūlīt izcelsies un kamdēļ esmu tikko nācis ar šo priekšstāstu kā mazu ievadījumu tam visam. Šoreiz sala, sniegs gurkstēja zem kājām, no eglēm viegli bira sarmas pūkas, un atkal bija sajūta, ka mūsu rokām pirkstu gali ir atkailināti un kaili, lai skaidrāk sataustītu un sajustu pretinieku. Jau sāka viegli satumst, kad atstājām strēlniekus aiz sevis un četratā lēni un uzmanīgi tuvojāmies labākas novērošanas punktam, kas izrādījās aiz kādas lielas apsnigušas egles. „Lūk — kapteiņa kungs." — pamāju ar roku vācu posteņa virzienā, kur pret rieta sārtumu asi izcēlās viena vientulīga kaska, kas pāri baltam, ātri satumstošam klajumam izlikās tik tuva.

(Turpinājums sekos)

LATVIAN MUSIC

Pārstāvis
DV GRĀMATNĪCA
123 HURON STR.,
TORONTO 2-B, ONT.

LP11
jauna skaņu plate
Jānis Mediņš
11 IZLASES SKAŅDARBI.

GLĀSTS
MANA SIRDS IR ATKAL JAUNA
Leonarda Daine, mecosoprāns.
TAUTAS DZIESMU RAPSODIJA 2 vijolēm ar orķestri
Solisti: Mairita un Gunārs Larsons
UZ AUGŠU
AKA
BIRZTALIŅA
TOREIZ
DĀRZS
IR VIENS VAKARS
PIESKAŅA
MĪĻĀ SKŪPSTS
Ludmila Sepe - Eše, soprāns.
Pie klavierēm autors.

Maksā $ 6.00 + 3% takse.

Šī plate nedaudz eksemplāros dabūjama ar J. Mediņa un L. Sepes - Ešes parakstiem.

...et tām garām?

...domju cilvēku līdz pēdējai iespējai

Strādniekiem, kuŗiem it kā piederot visa Padomju Savienība, tomēr nav nekāda teikšana „pašiem savās rūpnīcās," kuŗas vada jaunās valdošās šķiras ieliktie mazie diktātori

Darba ļaudīm, bet ne jaunajai valdošai šķirai, ir obligāti jāstrādā „radošs darbs," ja tie negrib nonākt bīstamajā „parazītu" kārtā un izsūtījumā uz tāliem, „plašās dzimtenes' apgabaliem. Kas ieskaitāms „parazītos," atkal noteic visvarenā partija vai tās ieceltie funkcionāri. Protams, uz īstajiem parazītiem, kas slēpjas komūnistu partijas rindās un nekad režģu darbu nav strādājuši, parazītu apkaŗošana, kā zināms, neattiecas . . .

Kad „vienkāršais padomju cilvēks' saslimst, tas drīkst slimot tikai tad, ja ārsts izsniedz zīmi, jo pretējā gadījumā tam draud bargs sods. Tāpat bargi soda tos, kas slimības vai citu kādu apstākļu dēļ nokavē darbu.

„Strādnieku paradīzes" jaukumu pilnīgai uzskaitīšanai šis rakstiņš ir par īsu, tāpēc mums jāaprobežojas ar jau minētiem „jaukumiem," jo padomju dzīves nejēdzībām nav robežu.

Romas imperijā verdzību, kā vēsturnieki māca, izbeidza cita starpā tāpēc, ka vergu darbs bija pārāk neražīgs un vairs „neatmaksājās," t.i. vergu uzturēšana izmaksāja vairāk, nekā varēja iegūt no viņu darba augļiem. Tā kā Padomju Savienībā faktiski ir pilnīga verdzība tikai modernākā veidā, ko apslēpj jaunās šķiras izgudrotie labskanīgie saukļi par „tautas mantu," „vienlīdzību," „komūnisma celšanu" u. t. t. Padomju cilvēku aicina paciesties un visu panest, kamēr pati jaunā šķira dzīvo pārpilnībā uz noplicinātā padomju vienkāršā cilvēka lēses. Padomju komūnisma visraksturīgākā pazīme ir neaprobežota tiesība cilvēku piespiešanai darīt to, ko komūnistu vadoņi tiem liek darīt vai atzīt par vēlamu.

Ir visai liels paradokss mūsu laikos, ka strādnieku sociālo un saimniecisko apstākļu īsto uzlabošanu ir veikuši brīvās pasaules kapitālistiskās valstis, un marksistu sludinātā strādājošo nogrimšana nabadzībā tur nav ne tikai notikusi, bet daudzi strādnieki šinīs zemēs tikuši pat pie zināmas turības, jo viņu faktiskā alga ir bijusi daudz lielāka nekā tas mēdz būt t. s. „sociālisma zemēs."

Rodas jautājums: vai tādos apstākļos Ņikitam maz ir kādas izredzes ne tikai pārspēt, bet pat sasniegt ASV strādnieku dzīves līmeni līdz 1980. g., kad tas solījis, ka Padomju Savienība būs sasniegusi pilnīgu komūnismu? Mēs esam pārliecināti, ka arī mūsu laikos vergu darbs nevar sacensties ar brīvu cilvēku darbu savā ražībā: padomju vergi šai ziņā nebūs nekāds izņēmums . . .

LATVIAN MUSIC

Pārstāvis
DV GRAMATNICA
123 HURON STR.,
TORONTO 2-B, ONT.

LP11
jauna skaņu plate
Jānis Mediņš
11 IZLASES
SKAŅDARBI.

GLĀSTS
MANA SIRDS IR ATKAL JAUNA
Leonarda Daine, mecosoprāns.
TAUTAS DZIESMU RAPSODIJA 2 vijolēm ar orķestri
Solisti: Mairita un Gunārs Larsons
UZ AUGŠU
AKA
BIRZTALIŅA
TOREIZ
DĀRZS
IR VIENS VAKARS
PIESKAŅA
MĪLĀ SKUPSTS
Ludmila Sepe - Ešs, soprāns.
Pie klavierēm autors.

Maksā $ 6.00 + 3% takse.

Šī plate nedaudz eksemplāros dabūjama ar J. Mediņa un L. Sepes - Ešes parakstiem.

MALDOS PAVADĪTIE GADI

Klāra Kalniņa LIESMAINIE GADI. Atmiņu vija.

Nav liela šī atmiņu grāmata, tikai 141 lpp., bet vērtīga kā vēstures materiāls. Klāru Kalniņu šo rindu rakstītājam izdevās novērot mūsu valsts pirmajos gados Satversmes sapulces plenārsēdēs. Viņas gaita un uzstāšanās bija droša, patstāvīga, pat aristokratiska. Runāja pastrauji, bet noteikti, nepārprotami, bez šaubām, savas partijas labā. Netrūka asprātību un smaidu kungiem atbildēt labās puses sēdekļos. Līkās, Dr. med. Reinhards bija Klārai Kalniņai vislielākais pretinieks, jo manuprāt, viņš arī bija starp visiem deputātiem visasprātīgākais. Nekas neliecināja par viņu nepatiku ar mazo cilvēku. Arvien viņa turējās kopā ar Aspaziju, bet labprāt satikās arī ar Zelmu Cēsnieci, nacionālisti.

Jūsmīgu lasītāju visvairāk saistīs pirmās divas nodaļas, kuŗām autore likusi Aspazijas dzejoļa moto:

> Nekur vairs zvaigznes
> nespīd tā
> Kā tavā bērnības lodziņā."

Sirsnīgi viņa kavējās bērnības atmiņās. Viņa ir jauna latviešu lauku meitene, kas uzaug savās tēva mājās. No agrās bērnības dziļi izjūt visas dzīves parādības. Priecājas par skaisto dabu, rāmo Svētes upi, kas plūst gar mājām. Žēlo un mīļo katru dzīvībiņu, raud par nomaldījušos kaķīti, ko aiznes pavasaŗa palos ledus gabals. Liekas, ka autore labprāt vēl savā mūža novakarē paskatītos savas dzimtenes debesīs caur Jēkabnieku Vanču lodziņu.

Pirmie skolas gadi jau rāda, ka viņa apdāvināta un centīga latviešu zemnieka meitene, bet mācoties Jelgavas Doretejas skolā, sāk aizrauties ar jaunām idejām, kas nāk no rietumiem, un labs paraugs jaunai censonei te šķiet svešiniece Klāra Cetkina un citas internacionālistes.

Kopā ar draudzenēm Lati Veibeli un Anastasiju Čīksti nodibina skolnieču pulciņu Austra, kurā varētu paust jaunās idejas. Vēlāk Austrā pulcējas vai visas skolnieces, un viņu sanāksmes notiek Daniševska ģimenes pansijā, no kuŗas nāca labi pazīstamais komūnists. Tur redzam veselu rindu vēlāko revolūcionāru: Bundžu, Birkertu, Zvanpūti, Ozolu, Bimani un daudz citu. Arī Klāras brāli Rūdi un Ulmani. Tiek lasīta marksistiska literātūra, hektografētas proklamācijas. Viss tas notiek kādā konspirātīvā dzīvoklī, no kurienes tās ceļo pa visu Latviju. Skolēni tiek ieraudzīti kreiso organizācijās, kuŗu mītekļi atrodas Rīgas un Jelgavas fabrikās. Internacionālais marksisms zina, kā piekļūt jaunām sirdīm, tās ievest maldu purvā, izmantot saviem mērķiem un pazudināt. Markss, Engels, Bēbelis vairs nav tikai pravieši, bet „dievi," kuŗi dos jauno nākotnes valsti, un visa cilvēce paceļsies mirdzošos augstumos. Grāmatas autorei vairs nav atgriešanās atpakaļ tēva sētā, kuŗās auga un veidojās mūsu tautas fiziskais un garīgais spēks, bet, savus maldus neapzinādamās, viņa izsaucas: „Cik gaiši un spoži ir apvāršņi, cik skaidras lielo ideju debesis!" Jaunības romantismā tiešām viss zaigo un laistās!

Liels notikums ir toreizējai Klārai Veilandei Maskavas studenta J. Jansoņa priekšlasījums par jaunlaiku literātūru, kuŗu referents iesāk ar Heines dzeju: „Ein neues Lied, ein besseres Lied, O, Freunde, will ich euch dichten." Tiešām viņa aizraujas ar Jansona „jauno dziesmu," kurš kā kritiķis pār mūsu literātūras druvu bradāja kā saniknots zvērs. (Fauni vai klauni, J. Jansons). Šad un tad autore gan atgriežas tēva mājā, pēc mātes nāves kādu laiku vada saimniecību, bet šūpļa vieta un skaistā sēta vairs nesaista

Nobeigums 6. pp.

Eiropas Dziesmu svētku virsdiriģenti H. Pavasars un A. Jērums.

Andrejs Pablo Mierkalns

VAKARA JUNDA

Pūš kaŗa kalps Andris trompēti,
Metot gaisā skaņu konfekti
Tām mēness gaismas meitenēm,
Zilo nakšu zeltenēm.

Man šķiet, tas sirdis modina:
Vecos kaŗa laikus godina.
Cik daudz zemes klēpi atpūšas,
Cik daudz grūti nopūšas.

Pat Dieva sirds te atmaigtu,
Dzirdot savu veco zaldātu,
Lūk, kas no kaujas palicis:
Kaŗa kalps un korālis,

Ko dziedātu līdz kritušie,
Bet pasaka te dziesmas vārdi šie.
Pēc kaŗa zirgu jūgšanas
Nu miera skaņās lūgšana.

OPERETE VĪNES VALSIS TORONTO

Sākot ar 25. augustu, torontiešiem būs izdevība redzēt vienu no Johana Štrausa populārākajām operetēm, „Wiener Blut" (Vīnes asinis) O'Keefe mākslas centrā.

Pavisam paredzētas septiņas izrādes ar kordebaleta, orķestra, koŗa un solistu piedalīšanos. Opereti iestudējis pazīstamais Vīnes teātru režisors Tonijs Nīsners. Kā daudziem būs jau zināms, operetes pamatā izteikti romantiska tema, balstīta galvenokārt uz pārpratumiem. Protams, operetes stiprā puse ir pati mūzika, kas rakstīta vieglā stilā un bagātīgi piebārstīta valšiem un romantiskām melodijām.

Galvenajās lomās Maria Kova un Ervīns Gross.

-š.

Prof. Leonards Latkovskis

KĀ ES MĀCĪJOS SANSKRITA VALODU

Kad sāku studēt Latvijas universitātē 1926. gadā Filoloģijas fakultātes Klasiskajā nodaļā, kuŗā biju immatrikulēts, sanskrita valoda bija kā ieteicams priekšmets. To lasīja prof. Juris Plāķis. Viņš bija ļoti labs skolotājs, labi izskaidroja un varēja labi iemācīties, bet tomēr, lai varētu sekot līdzi tam, kas notika auditorijā, katram vajadzēja daudz pašam strādāt un sagatavoties. Lekcijas notika universitātes vecajā ēkā, 40. auditorijā, divi reizes nedēļā: otrdienās un ceturtdienās, sākās pus astoņos un beidzās ceturksni pirms deviņiem no rīta. Pirmajās lekcijās bija pāri par divdesmit klausītāju.

Pirmajā lekcijā prof. J. Plāķis pārlaida skatu ar mazliet neticīgu smaidu: „Cik būs to, kas izturēs līdz beigām?" Tā kā latīņu valodā vajadzēja nolikt eksāmenu pie iestāšanās, tad tās valodas zināšanas katram bija, bet lai noskaidrotu savu klausītāju kvalitāti, profesors katram noprasīja, vai ir zināšanas grieķu, leišu un senslavu valodā. Pēc pāris pirmajām lekcijām klausītāju skaits nokrita uz pusi, bet līdz gada beigām noturējāmies tikai kādi seši vai septiņi, katrā ziņā mazāk nekā trešā daļa no tiem, kas bija pašā sākumā. Priekšmets kā tāds izklausījās intriģējošs: sanskrita valoda, vai īsāk vienkārši: Sanskrits. Kaut kas nedzirdēts un pievilcīgs. Bet kad satikās ar reālitāti, tad tā sajūsma pazuda.

Atmiņā palicis kāds interesants gadījums. Pirmajās lekcijās bija ievads un vispārizglītojošas lietas, tāpēc tajās klausītāji vēl turējās, bet kad pārgāja uz rakstu zīmēm, kas ir diezgan sarežģītas, reiz pēc lekcijas kāda kommiltone, labi izskatīga un dzīvē prieciga rīdziniece, izsaucās: „Kas tos ķiņķēzišus varēs iemācīties?" Ar vārdu „ķiņķēzīši" viņa domāja sanskrita burtus. Tas vārds palika pārējiem mantojumā, un tie, kas izturēja līdz beigām, viens otram kādreiz pa jokam mēdza jautāt: „Pasaki, kas tas ir par ķiņķēzīti?", vai arī: „Izskaidro man šo ķiņķēzīti". Tas nemaz nenozīmēja nopietnības trūkumu, par to nevarēja būt runas, pret priekšmetu studenti izturējās ar lielu cienību, bet drīzāk humoru, ar kādu uzņēma minētās studentes pieeju tam priekšmetam. Drusku humora ienesa arī kāds cits apstāklis. Sanskrita valodā burtu sauc kara, kas tieši nozīmē darītājs, tātad b burts ir bakara (b-darītājs), tāpēc pieliekot sākumā vārdam kara attiecīgo burtu, dabūjam, piemēram: dakara, gakara, pakara, rakara, takara, sakara, vakara. Un tāpēc tie vārdi izklausījās pārsteidzoši latviski.

Ne tikai katrā lekcijā, bet katrā teikumā, ko izlasījām un analizējām, daudzi atklāja kaut ko tiklab gramatiskā, kā kultūrvēsturiskā ziņā, aforismi ierosināja uz pārdomām. Kāds no tiem skanēja tā: „Ātra ir gacele (kalnu kaza, antilope), ātrāks vējš, visātrākās cilvēka domas". Šis piemērs tika lietots, lai izteiktu īpašības vārda trīs pakāpes.

Prof. Plāķis mēdza pa reizei novirzīties no tiešā temata un dot plašāku interpretāciju, saistot vielu ar tagadējo dzīvi. Tas sevišķi patika studentiem, jo tad, kā mēs mēdzām teikt, „varēja atliekt muguru un atgūt „elpu". Jo citādi tiešām bija tieši tā, ka pastāvīgi vajadzēja salīkušam rakstīt vai lasīt. Prof. Plāķis mīlēja kārtību, precīzitāti un ievēroja disciplīnu. Viņš pats tai ziņā bija īsta priekšzīme. Viņš nenokavēja nevienu reizi. Auditorijā bija iekšā ar zvanu, kas nozīmēja, ka no mācības spēku istabas izgāja, pirms zvans atskanēja. Pulksten pusastoņi no rīta ir diezgan agrs laiks, īpaši, ja ievēro, ka profesoram vajadzēja atbraukt ar kuģīti pāri Daugavai un kājām vai ar tramvaju no Daugavmalas līdz universitātei. Profesors pildīja pienākumu ar Šveices pulksteņa precīzitāti. Pret izlaidību un gļēvumu viņš nebija saudzīgs, bet katram, kas centās, viņš bija izpalīdzīgs un iecietīgs, ja arī kādam neveicās tik spoži ar tiem „ķiņķēzīšiem". Man sevišķi patika valoda un gars, kas tajā auditorijā valdīja. Par to tiešām jāsaka ar vācu grāvēja vārdiem: „Das gibt's nur einmal, das kommt nicht wieder, es ist zu schoen um wahr zu sein".

Netiku izlaidis nevienas lekcijas visā gadā. Katru reizi auditorijā dzirdēto un ar steigu uzmesto pārrakstīju dzīvoklī īpašā kladē. Kad to profesoram parādīju gada beigās eksamēnā, viņš smaidīdams teica: „To jau varēs izdot grāmatā".

Ziemā bija šāds gadījums. Dzīvoju Artilerijas ielā 17. Uz universitāti rītos bieži vien locekļu vingrošanas dēļ gāju kājām. Man nebija pulksteņa, un, ja lekcijas bija agrāk, tad dzīvokļa saimniece mani modināja. Kādu rītu saimniece bija pamodusies un pamanījusi, ka pulkstenis apstājies, jo nebija uzgriezts. Viņa pamodināja mani un pateica, kas par lietu. Bija vēl tumšs, kā jau ziemā. Tā kā pulksteni pārbaudīt nevarējām, tad sataisījos un devos uz universitāti. Ejot pa Krišjāņa Barona ielu, tā savādi likās, ka iela ir klusa un tukšāka nekā parasti, un kad pienācu pie universitātes vecās ēkas, tad tā vēl bija cieti. Izrādījās, ka biju atnācis veselu stundu par agru. Vajadzēja iet vairākas reizes apkārt universitātei, lai sasildītos, kamēr šveicars atvēra durvis. Tā tas toreiz bija.

Eksāmens tanī priekšmetā bija jūnijā, pirmdienā pēc Vasarsvētkiem. Katrs, kam ir atmiņas no dzimtenes, zina, kā Latvijā ir ap Vasarsvētkiem. Ja Lieldienās kādreiz vēl vēss, tukšs un pliks, tad Vasarsvētkos viss zied un zeļ. Tā tas bija arī toreiz. Bija brīnišķīga diena: zilas debesis, saule, dārzi pilni ziediem un zaļumiem un ielās viegli ģērbušies cilvēki, kas dodas izbraukumos. Tātad ne visai labvēlīgi apstākļi, lai mācītos.

Pēc dievkalpojuma no paša rīta sēdos pie grāmatām un piezīmēm, un, lai āriene netraucētu, strādāju pie elektrības un aiztaisīta (aiztumšota) loga. Bet gandarījums bija nākošajā dienā, kad uz eksāmenu varēja iet ar drošu sajūtu.

Augstāku kursu sanskrita vārdu krājumam un valodā ņēmu pie prof. Endzelīna; tur lasījām sanskrita tekstus, kur vajadzēja būt jau labām pamatzināšanām gramatikā. Tur bija vēl mazāk studentu. Diezgan spēcīgs šai valodā bija Alvils Augstkalns, un viņu būtu varējis atzīt par tās valodas pratēju. Bet 1940. g. ziemā, krievu okupācijas laikā, viņš izdarīja pašnāvību.

Vēlāk sanskrita valodu svītroja kā priekšmetu.

Lai kāda ideja varētu reālizēties, ir vajadzīgi ne tikai cīnītāji par to, bet arī apstākļi. Nelabvēlīgos apstākļos pat ļoti cēlas idejās panīkst. Sēkla nevar augt ērkšķos un uz akmeņiem. Ir vajadzīga vide. Bet tomēr tie, kas tās idejas nes, nedrīkst nekad nolikt ieročus un uzdot.

Pārdomām viens sanskrita aforisms: Pasaulē ir daudz lietu, ar ko nodarboties, bet dzīve ir īsa, tāpēc izvēlies sev to l a b ā k o.

MĀKSLAS CHRONIKA

Jāņa Kalmītes gleznu izstāde šogad notiks tikai Grand Rapidos. Izstādi rīko Grand Rapidu latviešu biedrība, un to paredzēts atklāt 1. novembrī.

Mākslinieks Kalmīte pats stāsta: „Šogad saņēmu piedāvājumus par manu gleznu izstādīšanu trijos latviešu „pagastos". Protams, no vienas puses tas ļoti glaimojoši, ka tautieši interesējas par latviešu mākslinieku un viņa darbu klāstu, bet no otras puses — ikvienas izstādes sagatavošana prasa arī lielu piepūli un laika patēriņu, tādēļ bija jāizšķiŗas šogad dot darbus tikai vienai izstādei, cerot, ka tie tau tieši, kuŗu vēlēšanos nevaru īstenot šogad, par to uz mani nesaļaunosies. Sarunā Kalmīte atzīstas: „Darbu jau pietiktu, ko izstādīt visās trijās izstādēs, bet darbu izlase katrai atsevišķai izstādei un šo darbu ielogošana prasa no gleznotāja milzumu daudz laika, un gleznotājam, kuŗam blakus gleznošanai jāstrādā vēl arī cits darbs, tieši laika vienmēr ir par maz.

E. T.

Jonāss Miesnieks

PIEMETUMS

BURLESKA

II

Ja kādu Kleiņa kompoziciju publicēja, Lidiju tas satrauca: „Kādi trokšņi nu atkal nāks? Drūmi, smagi kā lietuvēns. Te filozofija Amerikā neder, ne nu vēl mūzikā? Tēlniekam, kā Zemdegam, kas izkalis Latvijā Raiņa kapa pieminekli, — tam jā! Tēlniekam, ne tev, komponistam. Ja vēl kur sūtīsi iespiešanai notis, saplēsīšu."

Kad Jānis Kleinis atkal apsēdās pie klavierēm, Lidija atkal jautāja:

„Ko šķied velti laiku. Komponē džesu un atvērsies cita aina, kritiķi tevi cels gaisā. Komponē džesu, nēgaŗu mūziku. Tad tevi slavēs. Iegūsi vēl balvu. Pēc 50 gadiem būs tikai jaunās skolas nēģeri — pusbalti vai pusmelni."

Jānis Kleinis apsēdās pie flīģeļa. Lidija aizbāza ausis.

„Atkal . . ." sacīja Lidija. „Kur džess? Nav. Spēks ir galvenais. Tas kalnus gāž."

Ja Jānis Kleinis neslēpa pašu komponēšanu no Lidijas, sarakstīšanos ar apgādiem slēpa. Lidija atkal uztrauktos:

„Kas nu atkal nāks ārā šogad?"

Nu Jānis Kleinis sarakstīšanos vēl vairāk slēpa no savas elegantās kundzes. Saplēsa pat Čikāgas jūsmīgo vēstuli par pēdējo publicēto kompoziciju. Mīlestība un draudzība tā i skanēja no tās, bet neviens nesaprata. Kliedza: Džesu! „Idioti," viņš nošņāca.

„Ko tu uztraucies? Trimdā paši latvieši kā Zintis sekmē pārtautošanos," sacīja Lidija. Jānis Kleinis rītu bija nolēmis nogādāt pastā savas 13 kompozicijas. Bet tas nebija tik vienkārši. Tā bija problēma. Ja sieva redzēs, saplēsīs notis. Lidijai darbs sākās pl. 9, viņam 8 no rīta. Kā aizmukt? Jāmelo.

„Kur tik agri skriesi?" vaicāja Lidija vēl gultā.

„Vakar man palika nepabeigtas vienas durvis, aploda gatava, bet durvis ne. Ko nu liks aplodā? Paliks caurums. Šorīt 7 sāks kravāt automašīnā. Ko teiks šefs, ja vienu durvju trūks? Atlaidis vēl no darba."

Pa galvu, pa kaklu, slepeni Kleinis vēl paķēra līdzi grafiķim Kalifornijā divi Kultūras fonda programmas ar savu kritiķa piezīmi: „Šlāģeri". Tas bija lūdzis atsūtīt. Sagrūda visu portfelī un aizskrēja. Nē, jau sēdēja autobusā. Izkāpjot no autobusa — laika bija tik maz un lietus gāza kā spaiņiem. Jānis Kleinis iemetās lielā pasta ēkā.

„Ar pirmo ātrumu!" viņš kā pavēlēja, izraudams no sava portfeļa, veca un nodriskāta, bet ādas gan, lielo un mazo aploksni. Viņš stāvēja pie sienas, kurā bija liela aila. Viņā pusē ailai stāvēja jauns cilvēks. Ir ierēdnis vai nav? Tas lielo, dzelteno aploksni nosvieda uz svariem.

„2 dolari un 50 centu," sacīja jaunais vīrietis.

Uzmeta acis mazai aploksnei. Tai pastmarka jau bija virsū.

„Viena adrese abām?" jautāja jaunais cilvēks.

„Jā," atbildēja mūsu Kleinis.

To dzirdēdams, jaunais vīrietis aizgrūda aiz diega uz lielās aploksnes mazo balto parasto aploksni, uzspēra uz lielās dzeltenās aploksnes iedzeltenu papīriņu, četrkantīgu, mazu un pazuda citās pasta telpās ar abām aploksnēm, saliktām kopā — ašī kā žīds Miķeļos.

Jānis Kleinis uzticējās Amerikas pastam. Nekad viņam adresēta vēstule nebija pazudusi. Viņš negribēja maksāt otrus 2,50 par apdrošināšanu, un aizlaida 13 kompozicijas neapdrošinājis. Turpat gan nožēloja savu soli, bet jaunais nēģeris tik ātri pazuda no ailas, ka nebija ko runāt vairs par apdrošināšanu.

Jānis Kleinis nodomāja: „Vai vilciens pašreiz atstāj staciju uz Oklahamu?"

Laika bija maz, bija jābūt fabrikā. Jānis Kleinis metās ārā no pasta ēkas. Lietus bija piestājis. Mirdzēja saule, nāca autobuss, un viņš ielēca tajā, bet turpat atcerējās, ka nav nodevis pastā programmas Kalifornijas grafiķim.

Pirmajā piestātnē izkāpa un nesās atpakaļ kājām uz pasta lielo ēku. Nevarēja neizlekt. Bija apsolījis nosūtīt. Godīgs bija cilvēks un naīvs.

„Velns, vai šai lietā vēlreiz būs jāatgriežas pastā?" iešāvās galvā. Nebija labi ar to 13. Nu ailas otrā malā stāvēja vairs ne jaunais vīrietis, bet pavecs sirms kungs. Velti Jānis Kleinis meklēja acīm pēc ierēdņa, kas kā apsvilis nozuda ar viņa abām aploksnēm: lielo un mazo.

Vecais vīrs paņēma programmas

„Cik jāmaksā?" jautāja Kleinis.

„5 centi," atbildēja pavecais ierēdnis. Ka tas pasta ierēdnis, nebija šaubu. Tam bija uz krūts pasta zīme.

„Kur tas jauneklis?" Kleinis jautāja.

„Kāds jaunekIis?"

„Nu tas, kas paņēma manas kompozicijas: divi aploksnes, vienu lielu, otru mazu. Es nupat te biju."

„Būs aizgājis aiznest pasta pakas uz vilcienu. Īsti nezinu. Es pats lūdzu viņu mani atvietot."

„Kur viņš?"

„Nezinu, tikai pastā viņa vairs nav. To es zinu. Viņš nemaz nepieder pie pasta ļaudīm. Maisās tikai pa vidu, kā piektais ritenis."

Ar to bija cauri. Nebija vairs ne laika, ne 13 kompoziciju.

„Nozaga!" izšāvās caur galvu. Nebija laika izlemt. Metās atpakaļ ārā. Varbūt jau tas šaubīgais nēģeris patiesi pavada pasta vilcienu? Jānis Kleinis nomierinājās, aizbrauca ar otru autobusu uz savu koku apstrādāšanas fabriku. Varbūt „Jā", varbūt „Nē?"

Lai Jānis Kleinis bija tikai gadi 30 vecs, lai Lidijai bija tikai 23 gadi, pikanta un pilnasinīga, lai abi gulēja amerikāņu ģimenes platajā gultā, Jānis Kleinis visu mēnesi nepleskārās savai mīlas kārai Lidijai. Agrāk viņš Lidijai nelika miera, bet nu veselu mēnesi, pašā pavasarī, kur viss dzīvo un kust, neaiztika to. Visu mēnesi viņš sapņoja par savām 13 kompozicijām. Viņš gulēja pie krāšņas, jaunas sievietes kā liķis savu sapņu kapā. Prātā stāvēja tikai kompozicijas. Viņš domāja cauras naktis par tām, katru atsevišķi apcerēdams. Nē, viņš vēl neticēja, ka nozagtas viņa 13 kompozicijas. Vai nu Amerikā tā zaga? Te tikai aplaupīja un nosita.

Lidija palika nemierīga.

„Kas ar tevi notiek, mans mīļais? Vai tu esi palicis vienaldzīgs?" Viņa alka visa, nocietusies tepat divi mēneši tveicīgā pavasarī Amerikā.

„Nē! Nē!" viņš atbildēja atmodies no sava sapņu kapa.

Viņš tai uzklupa kā tīģeris gacelei.

Sekoja nakts, mīlas nakts kā džesa crescendo pieņemoties, tad aprāvās kā mūzikā ar staccato. Aizmirstas bija 13 kompozicijas, aizmirsts nēģeris pastā. Viss bija aizmirsts tai naktī. Viss, bet rīts nāca citāds. Viņš pēc tās nakts atmodās agri. Pulkstenis rādīja ceturto rīta stundu.

Viņš atcerējās savas 13 kompozicijas:

„Kādēļ nenāca atbilde no Oklahamas? Nu jau 4 nedēļas, kamēr nodevu pastā."

Apgāds bija rakstījis: „Ja nederēs, tad sūtīs atpakaļ nošu manuskriptu."

Nekā. Kur tās bija? Vai tiešām nozagtas? Nenāca 13 kompoziciju manuskripts atpakaļ vēl, lai bija pagājušas atkal 2 nedēļas. Vēl Jānis Kleinis gaidīja. Satraucies bija, bet vēl gaidīja. Pagāja atkal nedēļa. Vai Oklahamas nošu izdevējs grib publicēt, bet aiztur atbildi 100 dolaru iepriekšējas samaksas dēļ? Nekā.

Jāni Kleini sāka mocīt nemiers. Ja nozagtas bija notis, bija jāmeklē, lai tās neizmantotu citi. Viņš bija lasījis, ka Vašingtonā ir iestāde, arī Ņujorkā, kas glābj un aizsargā nošu manuskriptu, ja kāds cits apgāds to publicē, tūliņ paceļ balsi. „Bet vai man ir kāds pierādījums, ka tās manas notis? Notis katrs prot lasīt, arī rakstīt, ja mācījies mūziku: anglis, vācietis, visi. Tie nav burti, nav valoda, kā latviešu valoda, ko te nesaprot, bet Amerikā notis, manas notis katrs mūziķis sapratīs. Cik viegli tās piesavināties. Ak, es idiots!"

Tā viņš sevi tracināja, tā sevi mocīja.

„Kam tas zellis pastā tā aizskrēja kā apsvilis? Varbūt mūziķis — — — tas nēģeris?" . . . Vai viņš neredzēja, ka uz lielās dzeltenās aploksnes bija uzrakstīts: Nošu manuskripts. Redzēja, un nozaga manas 13 kompozicijas, manas itin visas. Rakstīt uz Oklahamu? Bet ja atbilde atnāk sestdienā un to notveŗ Lidija, kas tad notiks? Skandāls! Kleinis pazina Lidiju. Tā netaisīja jokus.

„Nē, tas nav galvenais," sacīja Jānis Kleinis sev. „Galvenais, ka es biju ēzelis. Uzrakstīju Nošu manuskripts. Tādēļ nozagts pastā, ne cita dēļ. Pats esmu vainīgs. Kā to pierādīsi, ka nosperts pastā? Nekādi. Kādēļ es biju tāds idiots? Kādēļ?

Tā Jānis Kleinis pats sevi tiesāja un sunīja. Nē, vēl sliktāk: „Nepazītu, ja uzrādītu to tēvaini, to jauno viltus pasta zelli, to nēģeri, kas paķēra un aiznesa manu acu priekšā visas manas 13 kompozicijas, lai tās pārdotu. Notis — internacionāla lieta. Un tās labākās, melodiskākās. Kad es komponēju? Reti. Platons, lielais filozofs saka: „Ja nav sakomponēts ar inspirāciju, ar dievu iedvesmu, nav nemaz māksla. Tad iznāk tikai amatnieka darbs. Un vai inspirācija nāk, tik bieži kaujoties ar eksistenci? Dienas un gadi paiet Amerikā vienā darbā, taisot logus, durvis, sienu caurumos?"

Tā Kleinis jautāja un pats atbildēja: „Es taisu durvis, kad aploda gatava, aiztaisu caurumu. Amerikāņi tik atstāj „caurumu" Kubā, es durvis aplodā — nekad." Tā viņš runāja. „Kur man nāks inspirācija? Nodzīts kā zirgs no 8 līdz 5-iem. Saka, Amerikā vismazāk strādājot. Meli. Strādā bez jēgas. Tāda darba jauda! Ne mūžam pēc tādas darba jaudas man no jauna nesakomponēt, nedz atkārtot manas 13 kompozicijas. Nekad! Nekad vairs."

(Turpmāk vēl)

Latvieši Kanadā

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Norītis, 135 Laird Dr., Toronto 17, Ont., tālr. 421-6074.

DARBA TALKAS LATVIEŠU NAMĀ

notiek otrdienas un ceturtdienas vakaros, pieteikšanās uz vietas, 922-2931, vai pie R. Skujiņa RO 7-9964, vai A. Stikuta HU 1-0431.

● DV TORONTO nodaļas internās šaušanas sacīkstes Bērzainē aizvadītā nedēļas nogalē pulcināja ap 30 dalībnieku.

Šaušanā ar mazkalibra šauteni uzvaru izcīnīja J. Atkauķis atzīmējot 136 p., 2. vietā ierindojās V. Cinis (130) un 3. v. P. Ratnieks (128).

Māla baložu šaušanā uzvaras lauri piekrita Fr. Liepam.

Jaunatnes klasē ar mazkalibra šauteni balvu izpelnījās E. Deklavs.

Sacensības vadīja O. Perro un A. Āboliņš. Tiesneši bija A. Civželis un H. Jēkabsons.

Sekojošā biedru vakarā nod. pr-ks I. Zamlovskis un O. Perro apbalvoja uzvarētājus. Balvas bija dāvājusi arī Dow alus darītava, un tās pārstāvis K. Andersons pasniedza ceļojošo balvu mazkalibra šaušanas klases uzvarētājam J. Atkauķim. Bij. nod. pr-ka A. Puniņa dāvāto pārsteiguma balvu ieguva V. Jostiņš. Nodaļas pārsteiguma balvas izpelnījās A. Akmens un A. Kristapsons.

● Redziet, kāds cilvēks — kāds Dievs sauksies mācītāja A. Lūša grāmata par Jēzus dzīvi, kas šorudien iznāks apgāda Daugavas Vanags izdevumā.

● Jauniešiem, kas vēlas iesvētīties Sv. Jāņa draudzē nākošā gadā (Vasaras svētkos), līdz 1. oktobrim jāpiesakas pie mācītāja.

● Kapu svētki latviešu kapu nodalījumā, York kapsētā, notiks svētdien, 13. septembrī, plkst. 11 rītā. Piedalīsies visu trīs latviešu draudžu mācītāji.

● Labas atsauksmes par Saulaines bērnu nometni saņemtas no Ontario valdības Veselības departamenta. Inspektori, kas departamenta uzdevumā apskatījuši nometni, cildina nometnes vadītāju un rīkotāju labo sadarbības gribu un norāda, ka nometne bijusi priekšzīmīga.

Aukstais un nemīlīgais laiks nav nemaz ietekmējis Saulaines nometņotājus un viņu modro garu. Vecāki lūgti bērnus pēc iespējas ilgāk atstāt nometnē un nevadīties no nedēļas nogalē vērotiem laika apstākļiem.

● Sv. Jāņa draudzes mācītājs A. Lūsis laikā no 1. līdz 4. septembrim atradīsies Sav Valstīs, piedaloties kā lektors ALJAs rīkotos jaunatnes vadītāju kursos.

● Kanadas latviešu ev. - lut. draudžu mācītāju un draudžu pārstāvju konference notiks Toronto, Andreja baznīcā, 12. septembrī. Konferencei, sekojot archibīskapa norādījumam, jāizlemj divi svarīgi jautājumi: vai Kanadas draudzes būtu apvienojamas atsevišķā apgabalā pie Latviešu ev. - lut. draudžu apvienības Amerikā un vai archibīskapa pēcnācējs būtu izraugāms vēlēšanu ceļā?

● Nesen Toronto Royal Alexandra teātra „mazajā māsā" Poor Alex ar lieliem panākumiem izrādīja mūzikas komēdiju Good News (Labas ziņas). Tieši laikā, kad mitrā karstuma dēļ lielākā daļa teātru bija patukši, daudzi torontieši nāca atkārtoti noskatīties šo raito komēdiju. Uz publikas pieprasījumu producents Pēteris Manns pārcēlis uzvedumu Centrālās bibliotēkas teātra zālē, kas uzņem ievērojami lielāku skatītāju skaitu.

„Good News" iet jau astoto nedēļu. Pašlaik vienai no galvenām lomām saistīta Sharon Acker, populārā televizijas un filmu aktrise.

Izrādes notiek no ceturtdienas līdz svētdienai. Sākums plkst. 9 vakarā Centrālās bibliotēkas teātra zālē, 20 St. George ielā (pie College ielas).

LATVIEŠU NAMS
922-2931
491 College St.
Toronto 4.

8th SMASH WEEK
CRITICS RAVE about
GOOD NEWS with
Star of Television & Motion Pictures
Sharon Acker
'Real Crowd Pleaser' M-Duff-STAR
Bright & Funny Sweeting-TELEGRAM
Rollickingly Done Hayworth-GLOBE & MAIL
Central Library Theatre
20 St. George St. at College
THURSDAY thru SUNDAY 9 p.m.
BOX OFFICE Wa 5-8544
Salsberg Agency Wa 2-3993

PATEICĪBA

No sirds pateicos radiem, draugiem, paziņām un organizācijām, kas piedalījās mana vīra izvadīšanā uz pēdējo dusu.

Nelija Zariņa.

Tāli viesi Eiropas latviešu Dziesmu svētkos. Uzņēmumā no kreisās: Kanadas latviešu sab. darbinieki DV CV loceklis K. Purmals, rakstniece B. Senkēviča, Dānijas latviešu pārstāvis K. Gulbis un Anglijas viešņa nel. sūtņa K. Zariņa meita Marianna Zariņa.

● Latviešu nama komitejas prezidija sēdi vadīja priekšsēdis E. Skobe. Sēdē TLB Sestdienas skolas vecāku padomes priekšsēdis U. Matīss ziņoja par skolas vajadzībām un vecāku padomes ieskatiem skolai nepieciešamo telpu jautājumā. Skolai nepieciešamas vismaz 12 telpas, tādēļ bez 10 telpām, kas paredzētas Latviešu namā, būs jāmeklē vēl papildus telpas. Tādēļ nama komitejas paredzētā īres maksa $ 1000,- skolas padomei nav pieņemama.

Pēc vispusīgām pārrunām vienojās, ka nama komitejai jādara viss iespējamais, lai skola būtu apmierināta ne tikai ar telpām, bet tai būtu pieņemama arī īres maksa. Nama komitejas priekšlikums ir: lai skola maksātu 10 centus par katru bērnu par katru sestdienu, kad notiks mācības Latviešu namā. Šo priekšlikumu tuvākā laikā apspriedīs TLB Sestdienas skolas padome.

Vienojās nama augšējo zāli ar sabīdāmām sienām skolas vajadzībām pārdalīt piecās lielākās telpās. Skolas rīcībā nodos arī pārējās pieejamās telpas.

Nama komiteja pārrunāja arī nepieciešamos nama remonta un uzlabošanas darbus. Tos pa daļai veiks ar talcinieku palīdzību, bet daļu nodos atsevišķiem uzņēmējiem.

Techniskās komisijas priekšsēdis E. Skujiņš ziņoja, ka būs nepieciešami $ 10.000, līdz $ 15.000,-. Visi darbi ir jāsteidzina, lai līdz sezonas sākumam telpas būtu lietošanas kārtībā.

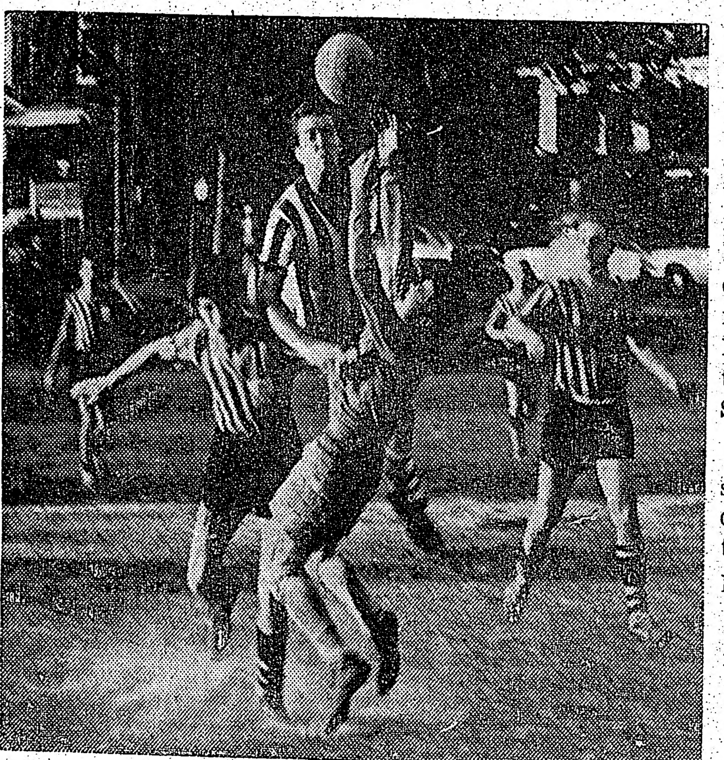

Toronto DV futbolisti 22. augustā plkst. 4,30 sacentīsies ar Ņujorkas DV vienību draudzes īpašumā Elk parkā. Spēle notiek Ziemeļamerikas latviešu meistarības ietvaros.

Pēdējā līgas spēlē Toronto DV futbolisti spēlēja ar IDA vienību neizšķirti 1:1. Latviešu labā vārtus ieguva Kārlis Gulbis. R. K.

MONTREĀLA

● Montreālas Trīsvienības draudzē kristīti Roberts Antonijs van Duynhoven, Antonija un Maijas dzim. Drupals dēliņš; Andris Roberts Golde, Visvalža un Skaidrītes, dzim. Lapsa dēliņš.

● Šinīs dienās Montreālas latv. Trīsvienības draudze izpirkusi $ 12.000 obligāciju, kas līdz šim apgrūtināja draudzes namu. Draudzes nams līdz ar to pilnīgi izmaksāts 5 gados.

ATPŪTA

Liekas, ka pagājušas tikai pāris dienas, kopš pirmās siltās dienas vēstīja vasaras tuvošanos. Mums bija lieli nodomi: vasarai vajadzēja atnest sev līdzi atpūtu, sauli un atjaunotus spēkus un veselību. Atvaļinājuma laikā mēs gribējām sastapt draugus, redzēt citas puses, vai — gluži vienkārši — izklaidējoties nomierināt ziemas darba cēlienā sasprindzinātos nervus. Mēs no vasaras sagaidījām daudz.

Un nu vasara sliecas jau uz otru pusi. Vai viņa devusi to, ko no tās cerējām? Vai esam ieguvuši mieru un izlīdzinātību? Vai gars un miesa raduši nepieciešamo atpūtu? Kā veidojies mūsu fiziskās un garīgās personības atjaunošanās process?

Jeb arī šai vasarā esam tikai traukušies no vietas uz vietu — un kļuvuši pie tam vēl nervozāki un paviršāki, kā bijām agrāk? Vai esam sastapuši ilgi neredzētus draugus un apmainījušies starplaikā iegūtām dzīves pieredzes atziņām — jeb mūsu satikšanās bijusi tikai skaļa, sekla un tukša dižošanās? Vai savas atvaļinājuma dienas un nedēļas esam izmantojuši, lai savai dvēselei dotu to, ko darbdienas trauksmē nepagūstam, proti — klusus pārdomu brīžus un izdevību sevi vērtēt un pārvērtēt, — jeb tās ir bijušas tikpat trauksmainas un nemierīgas kā mūsu ikdiena?

Vēl vasara nav galā. Neaizmirsīsim, ka vajadzīgāko un labāko, ko vasaras atpūta mums var dot — skaistumu, klusumu un pašam sevi—Dievs mums dāvā par velti. Mums tikai jāpastiepj roka, lai satvertu to, ko Viņš savā mīlestībā mums sniedz.

Māc. Arturs Voitkus.

TLTA Sestdienas ģimnazija meklē skolotājus latviešu literātūrai, dziedāšanai un tautas dejām. Pieteikties pie Sestdienas ģimnazijas direktora prof. V. Burkevica — 50 Playter Blvd., Toronto 6. Tālr. 461-9604.

LASĪTĀJU VĒSTULES

PROTAM ATŠĶIRT MELNU NO BALTA

Latvija Amerikā š. g. 55. n-rā, ievietots Jāņa Šķirmanta raksts „Viņš nepanesa savas tautas likteni," kurā autors ne tikai man, bet daudziem latviešiem neizprotamu iemeslu dēļ apdzied Vladimiru Majakovski, kas, runājot viņa paša vārdiem „kļūst par revolūcijas cerību un centienu galveno paudēju."

Jānis Šķirmants apraksta vīru, kas, lietojot viņa paša (Šķirmanta) izteicienus „savos darbos jau pašā sākumā ir skaļš, rupjš, neaistētisks un jūteklīgs"; kas uzbrūk klasiķiem un pasludina karu pret aistētismu, lirismu, daiļumu un citiem līdzīgiem buržuju aizspriedumiem. Futūristi, tā laika revolūcionāri mākslā ieteic (raksta Šķirmants) „spļaut uz ritmu un atskaņām, rožu krūmiem un līdzīgām buržuju atliekām poēzijā, u.t.t., u.t.t.

Minētā raksta autors Jānis Šķirmants apcer varu, kas nolika, noliedza un apsmēja visu skaisto, daiļo, labo un pat svēto. Neizprotamu iemeslu dēļ J. Š. stāsta par vīru, kura ideju reālizācijā tika samīta ne tikai latviešu tauta, bet, kura iecerēm īstenojoties, krievu vergu nometnēs mīt 20 miljonu Vladimira Majakovska nīdēju.

Tikai nedēļu pirms šī raksta, tai pašā L. A. jautājumu par braukšanu vai nebraukšanu uz Latviju iztirzāja prof. Leonards Latkovskis, cita starpā norādīja, ka apciemojums ir tā režīma atzēšana! Līdz ar to tā ir jau sadarbošanās ar latviešu tautas apspiedēju un iznīcinātāju." Tālāk profesors turpina: „Ir skaidrs, ka nesamierināts latvietis, kas nekādos apstākļos neielaidīsies ar okupācijas varu, tādos apciemojumos nepiedalīsies. Nevar stāvēt frontē pret tautas ienaidnieku un ar viņu sadarboties. Noziegums izdarīts pret latviešu tautas brīvību ir un paliek, tas nenoveco, un kas tādus principus atzīst, tas nevar atļauties kaut kā, kā tauta saka „lāpīties."

Divi zīmīgi pretstati — viens apraksta komūnisma cildinātāju, brīvības un patiesības un tiesību noliedzēju, otrs pasaka atklāti visiem dzirdot, ka ar latviešu tautas okupantiem nekāda sadarbošanās brīvības frontē stāvētājam latvietim nevar būt.

Pāri paliek tikai jautājums pirmajam: ko viss tas dod, rakstīt latviešu avīzēs par lietām, kuras mēs nīstam, par vīriem, kurus nosodām un notikumiem, kuru rezultātā mēs zaudējām savu brīvību. Tie nav jāapgaismo, jo mūs nebūt neinteresē, kas notika un kas notiek ar komūnistu līdzskrējējiem. Latviešu laikrakstu uzdevums nav iztirzāt viņu dzīves un apskatīt viņu darbus komūnisma labā. Laiks pienācis atšķirt vilku no aitas un melnu no balta!

J. Norietis, Montreālā

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs slēgts.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-43

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

22. augustā — plkst. 7,30 Sv. Andreja baznīcas zālē Losandželosas ceļojošā teātra izrāde Kurrpurrū, Anša Tipāna iestudējums.
5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un makšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.
5. septembrī — plkst. 8 vak. Kanadas latviešu katoļu apvienības 15 gadu jubilejas balle Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.
6. septembrī — plkst. 5 p. p. Ksenijas Brantes koncerts Sv. Miķeļa katedrāles mūzikas zālē Kanadas Latviešu katoļu apvienības sarīkojums.
8. oktobrī — plkst. 8,30 vakarā Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapv. sarīkojums.
18. oktobrī — Toronto baptistu draudzes 13. gada svētki Walmer Road dievnamā plkst. 3.
23. oktobrī — inženieru balle Park Plaza hotelī, sākums pl. 7,30 vakarā.
24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.
No 31. oktobŗa — 7. novembrim Margaritas Kovaļevskas gleznu izstāde DV namā, 123 Huron ielā.
5. novembrī — plkst. 8,30 vakarā Valijas Melliņas (mecosoprāns) un Verenas Stelpas - Dambrānes (klavieres) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapvienības sarīkojums.
7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.
14. novembrī — plkst. 7 vakarā Lāčplēšu dienas atceres akts, Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā. Plkst. 8 vakarā — Mārtiņu balle.

SV. KATARĪNES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. V. kluba balle.

HAMILTONA

3. oktobrī — plkst. 6,30 vak. Hamiltonas DV gada svētki Connaught viesnīcas Kristallu balles zālē.
14. novembrī — plkst. 6,30 vak. 18. novembra svinības Connaught viesnīcas Sheraton zālē. Rīkotāji: Jaunatnes pulciņš, Latv b-ba un DV nodaļa.

ĒVALDA ZARIŅA PIEMIŅAI

10. augustā Toronto negaidot stājusies pukstēt jauna latviešu censoņa sirds. Pēc 16 bezsamaņā pavadītām stundām, 32 gadu vecumā no šīs dzīves negaidīti šķīries Ēvalds Zariņš.

Sirdsmīļotā cilvēka aiziešanu vissāpīgāk izjutīs nelaika dzīvesbiedre Kornelija, gādīgais tēvs pietrūks mazajiem dēliņiem Pīčiņam un Andrītim un tikai 2 mēnešus vecajai meitiņai Laurinai. Dziļās sērās paliek aizgājēja tēvs, māte, māsas, brālis, radi, krustbērni un daudzi jo daudzi tuvi draugi.

Zariņa gaišās personības pietrūks Dainas un katoļu draudžu koriem, kuros nelaiķis bija darbojies ilgus gadus. Tāpat sava gados jaunā priekšnieka zaudējumu izjutīs darba kollēgas lielas Kanadas bankas nodaļā Toronto.

Ēvalds Zariņš dzimis 1932. g. 6. maijā Daugavpilī. Skolas gaitas sācis tēva pārzinātā Aizkalnes pamatskolā. Pēc tam tās turpinājis Vācijā Ķīles nometnē, Anglijā un pēdīgi Hamiltonā un Toronto. Ar 1953. gadu sācis strādāt Montreālas bankas Hamiltonas nodaļā, pēc tam Mimico. 1963. g. septembrī iecelts par šīs bankas Bloor - Euclid nodaļas vadītāju. Jaunos amata pienākumus Ē. Zariņš uzņēmās š. g. februārī. Viņš bija pirmais zināmais latvietis Kanadā un viens no gados jaunākajiem vispār, kas banku nozarē sasniedzis šādu pakāpi. Toronto latviešu saime bija lepna par viņa sasniegumu.

Nelaiķa izvadīšana pēdējā gaitā notika 13. augustā.

Aizlūgumu Fr. Lynett sēru namā vadīja prāv. Clarkson (no Sv. Gregora draudzes), bet 11. augustā un 12. augustā — prāv. Dr. B. Kokins. Izvadīt iemīļoto Ēvaldu bez tuviniekiem bija ieradušies radi un draugi vairākos simtos kā no Toronto, tā Hamiltonas, Ročestras, Detroitas, Davenportas (Iowa), Montreālas u. c. vietām.

13. augustā E. Z. veltītu dziedāto Sv. Missu celebrēja vietējās Sv. Gregorija draudzes prāv. Clarkson, pie ērģelēm, baznīcas kori pavadot, prāv. Burke un ar C. Franka Panis Angelicus atvadījās šo rindu autors.

Uz Mount Peace kapsētu izvadīja un pēdējo svētību deva prāv. Dr. Kokins. Kā aizlūgumā, tā baznīcā goda sardzē stāvēja Dainas un katoļu draudžu koŗu dalībnieki un Dainas sērās tītais karogs nelaiķi pavadīja arī kapsētā.

Pēdējos sveicienus nesa un ziedus nolika Kanadas latviešu katoļu apvienības priekšsēdis K. Boriss, Katoļu draudzes koŗa pr-ks J. Budže, Dainas koŗa pr-ks Veitmanis un Latviešu kreditsabiedrības priekšsēdis A. Rāviņš un daudzi citi.

Mīļais Ēvald, vieglas smiltis!

A. Kivlenieks

Dainas koris ar sērās tīto karogu pēc pēdējām ardievām. Foto JAK

Dzī

JAUNĀ MAIŅA -

Kas ir vanadzēnu kustība un kā organizējams vanadzēnu audzināšanas darbs, esmu rakstījis latviešu periodikā.

Vanadzēnu audzināšanas darbam DV apvienība Ziemeļkalifornijā pievērsusies jau kopš 1956. gada un praktiskā darbā pārliecinājusies, ka tas ir viens no svētīgākajiem un nozīmīgākajiem pasākumiem, ja gribam DV organizācijai nodrošināt nākotni.

Atzīstot šī darba panākumus, ASV DV delegātu sapulce 1963. gadā pieņēma lēmumu, ka līdzīgā veidā vanadzēnu audzināšana uzsākama visās DV apvienībās ASV, un atzina, ka arī visas DV organizācijas mērogā būtu jārada vanadzēnu kustība. Šai kustībai delegātu sapulce noteica konkrētu mērķi: 1) Jāpanāk, lai visi DV ģimeņu bērni apmeklē latviešu skolas. Kur lielie attālumi vai citi apstākļi kavē bērnus apmeklēt parastās svētdienas skolas, tur jāorganizē mājmācības skolas ar mācības sekmju kontroli vismaz reizi mēnesī. 2) Jārūpējas, lai arvien visi DV ģimeņu bērni piedalās vispārējās bērnu un jauniešu vasaras nometnēs, bērnu svētkos un, kur vien iespējams, iestājas latviešu skautu vai gaidu vienībās. Visi lasa „Mazputniņu" vai jaunatnes žurnālu „Mēs". 3) Bez tam

Tauki, sviests un margarīns ir iesaiņots spec
bilst padomju noteikumiem. Gaļa produktiem
zīme par to kvalitāti.
Sūtījumiem uz Āzijas Krieviju ir jāpieskaita
pasta izdevumiem.
US dolari ir jāaprēķina pēc dienas kursa.
Pasūtinājumi adresējami, uzdodot tikai saiņa
cigo samaksu, un uzdodot saņēmēja, kā arī
uzvārdu, ar pareizu drukas burtiem rakstītu a

DV SAIMNIEŠU NODAĻA
123 HURON Street, TORONTO 2

TAUTIEŠ
pirms nododat iespiešanai sav
iespiedumdarbus citur, sazi
LATVIJA - AMERIKĀ - S
Mēs iespiežam
■ LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪG
■ VIZĪTKARTES
■ DOKUMENTUS BIEDRĪBU V
■ KONCERTU PROGRAMMAS
■ SARĪKOJUMU BIĻETES
■ PLAKĀTUS, DZIESMU L
■ VĒSTUĻU VEIDLAPAS
■ GRĀMATAS, ŽURNĀ
Labs darbs. Mērenas
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODO
123 Huron St., Toronto 2
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

...ada

Ū T A

ājušas tikai pā-
pirmās siltās
vasaras tuvoša-
ieli nodomi: va-
tnest sev līdzi
atjaunotus spē-
. Atvaļinājuma
ibējām sastapt
citas puses, vai
ši — izklaidējo-
iemas darba cē-
zinātos nervus,
as sagaidījām

sliecas jau uz
viņa devusi to,
ām? Vai esam
n izlīdzinātību?
a raduši nepie-
Kā veidojies
garīgās perso-
is process?

arā esam tikai
tas uz vietu —
m vēl nervozā-
ā bijām agrāk?
ši ilgi neredzē-
apmainījušies
n dzīves piere-
eb mūsu satik-
i skaļa, sekla
ās? Vai savas
as un nedēļas
lai savai dvē-
darbdienas
stam, proti —
rīžus un izde-
n pārvērtēt, —
tikpat trauk-
rīgas kā mūsu

v galā. Neaiz-
dzīgāko un la-
atpūta mums
umu, klusumu
ievs mums dā-
is tikai jāpa-
atvertu to, ko
stībā mums

rturs Voitkus.

as ģimnazija
latviešu lite-
ai un tautas
pie Sestdie-
rek'ora prof.
50 Playter
Tālr. 461-

dzina, lai līdz
telpas būtu

Kā aizlūgumā,
ardzē stāvēja
draudžu koŗu
as sērās tītais
dīja arī kap-

s nesa un zie-
latviešu ka-
priekšsēdis K.
dzes koŗa pr-
s koŗa pr-ks
ešu kreditsa-
s A. Rāviņš

glas smiltis!

A. Kivlenieks

LASĪTĀJU vēstules

PROTAM ATŠĶIRT MELNU NO BALTA

Latvija Amerikā š. g. 55. n-rā, ievietots Jāņa Šķirmanta raksts „Viņš nepanesa savas tautas lik-teni," kuŗā autors ne tikai man, bet daudziem latviešiem neiz-protamu iemeslu dēļ apdzied Vladimiru Majakovski, kas, ru-nājot viņa paša vārdiem „kļūst par revolūcijas cerību un cen-tienu galveno paudēju."

Jānis Šķirmants apraksta vī-ru, kas, lietojot viņa paša (Šķir-manta) izteicienus „savos dar-bos jau pašā sākumā ir skaļš, rupjš, neaistētisks un jūtek-līgs"; kas uzbrūk klasiķiem un pasludina kaŗu pret aistētismu, lirismu, daiļumu un citiem lī-dzīgiem buržuju aizspriedu-miem. Futūristi, tā laika revolū-cionāri mākslā ieteic (raksta Šķirmants) „spļaut uz ritmu un atskaņām, rožu krūmiem un līdzīgām buržuju atliekām poē-zijā, u.t.t., u.t.t.

Minētā raksta autors Jānis Šķirmants apcer vīru, kas no-lika, noliedza un apsmēja visu skaisto, daiļo, labo un pat svē-to. Neizprotamu iemeslu dēļ J. Š. stāsta par vīru, kuŗa ideju reālizācijā tika samīta ne tikai latviešu tauta, bet, kuŗa iece-rēm īstenojoties, krievu vergu nometnēs mīt 20 miljonu Vladi-mira Majakovska nīdēju.

Tikai nedēļu pirms šī raksta, tai pašā L. A. jautājumu par braukšanu vai nebraukšanu uz Latviju iztirzāja prof. Leonards Latkovskis, citā starpā norādīja, ka apciemojums ir tā režīma at-zēšana! Līdz ar to tā ir jau sa-darbošanās ar latviešu tautas ap-spiedēju un iznīcinātāju." Tā-lāk profesors turpina: „Ir skaidrs, ka nesamierināts latvie-tis, kas nekādos apstākļos ne-ielaidīsies ar okupācijas varu, tādos apciemojumos nepiedalī-sies. Nevar stāvēt frontē pret tautas ienaidnieku un ar viņu sadarboties. Noziegums izdarīts pret latviešu tautas brīvību ir un paliek, tas nenoveco, un kas tā-dus principus atzīst, tas nevar atļauties kaut kā, kā tauta saka „lāpīties."

Divi zīmīgi pretstati — viens apraksta komūnisma cildinātā-ju, brīvības un patiesības un tie-sību noliedzēju, otrs pasaka at-klāti visiem dzirdot, ka ar latvie-šu tautas okupantiem nekāda sadarbošanās brīvības frontē stāvētājam latvietim nevar būt.

Pāri paliek tikai jautājums pirmajam: ko viss tas dod, rak-stīt latviešu avīzēs par lietām, kuŗas mēs nīstam, par vīriem, kuŗus nosodām un notikumiem, kuŗu rezultātā mēs zaudējām savu brīvību. Tie nav jāapgais-mo, jo mūs nebūt neinteresē, kas notika un kas notiek ar komū-nistu līdzskrējējiem. Latviešu laikrakstu uzdevums nav iztir-zāt viņu dzīves un apskatīt viņu darbus komūnisma labā. Laiks pienācis atšķirt vilku no aitas un melnu no balta!

J. Norietis, Montreālā

...u pēc pēdējām ardievām. Foto JAK

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798. Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

T O R O N T O
L A T V I E Š U
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku ope-rācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldīju-miem un 3½% par depozītiem. atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs slēgts.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4...

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

22. augustā — plkst. 7,30 Sv. An-dreja baznīcas zālē Losandže-losas ceļojošā teātŗa izrāde Kurrpurrū, Anša Tipāna iestu-dējums.

5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, spor-ta spēles un zaļumballe — To-ronto latv. medn. un makšķer-nieku lauku īpašumā Bērzainē.

5. septembrī — plkst. 8 vak. Ka-nadas latviešu katoļu apvienī-bas 15 gadu jubilejas balle Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.

6. septembrī —plkst. 5 p. p. Kse-nijas Brantes koncerts Sv. Miķeļa katedrāles mūzikas zā-lē Kanadas Latviešu katoļu apvienības sarīkojums.

8. oktobrī — plkst. 8,30 vakarā Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) kon-certs Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapv. sarīkojums.

18. oktobrī — Toronto baptistu draudzes 13. gada svētki Wal-mer Road dievnamā plkst. 3.

23. oktobrī — inženieŗu balle Park Plaza hotelī, sākums pl. 7,30 vakarā.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

No 31. oktobŗa — 7. novembrim Margaritas Kovaļevskas gleznu izstāde DV namā, 123 Huron ielā.

5. novembrī — plkst. 8,30 vakarā Valijas Melliņas (mecosoprāns) un Verenas Stelpas - Dambrī-nes (klavieres) koncerts Unitā-riešu baznīcas zālē. Koncertap-vienības sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toron-to Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7 vakarā Lāčplēšu dienas atceres akts, Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā. Plkst. 8 vakarā — Mārtiņu balle.

SV. KATARINES

12. septembrī — plkst. 7,30 At-lanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

HAMILTONA

3. oktobrī — plkst. 6,30 vak. Ha-miltonas DV gada svētki Con-naught viesnīcas Kristālu balles zālē.

14. novembrī — plkst. 6,30 vak. 18. novembra svinības Con-naught viesnīcas Sheraton zā-lē. Rīkotāji: Jaunatnes pul-ciņš, Latv b-ba un DV nodaļa.

Dzīve Savienotās Valstīs

JAUNĀ MAIŅA - VANADZĒNI

Kas ir vanadzēnu kustība un kā organizējams vanadzēnu au-dzināšanas darbs, esmu rakstī-jis latviešu periodikā.

Vanadzēnu audzināšanas dar-bam DV apvienība Ziemeļkali-fornijā pievērsusies jau kopš 1956. gada un praktiskā darbā pārliecinājusies, ka tas ir viens no svētīgākajiem un nozīmīgāka-jiem pasākumiem, ja gribam DV organizācijai nodrošināt nā-kotni.

Atzīstot šī darba panākumus, ASV DV delegātu sapulce 1963. gadā pieņēma lēmumu, ka līdzī-gā veidā vanadzēnu audzināšana uzsākama visās DV apvienībās ASV, un atzina, ka arī visas DV organizācijas mērogā būtu jā-rada vanadzēnu kustība. Šai kustībai delegātu sapulce notei-ca konkrētu mērķi: 1) Jāpanāk, lai visi DV ģimeņu bērni ap-meklē latviešu skolas. Kur lielie attālumi vai citi apstākļi kavē bērnus apmeklēt parastās svēt-dienas skolas, tur jāorganizē mājmācības skolas ar mācības sekmju kontroli vismaz reizi mēnesī. 2) Jārūpējas, lai ar-vien visi DV ģimeņu bērni pie-dalās vispārējās bērnu un jau-niešu vasaras nometnēs, bērnu svētkos un, kur vien iespējams, iestājas latviešu skautu vai gai-du vienībās. Visi lasa „Mazput-niņu" vai jaunatnes žurnālu „Mēs". 3) Bez tam ...

69 proc. skolas gados esošo DV ģimeņu bērnu apmeklē latviešu skolas un tikai samērā mazam skaitam — ap 17 proc. — bi-jusi iespēja iesaistīties latviešu skautu un gaidu vienībās. Pro-tams, jaunatnes audzināšanā viena gada laikā nevar radīt ne-kādus brīnumus. Organizēšanas darbs prasa laiku, tādēļ audzi-nāšanas sekmes var manīt un redzēt tikai pēc vairākiem ga-diem, pat tikai pēc gadu desmi-tiem. Tieši tādēļ ar vanadzēnu kustības iedzīvināšanu nevaram kavēties ne brīdi, jo tā sevī gla-bā visas DV organizācijas nā-kotni un darbības iespējas.

No ASV DV 1964. gada dele-gātu sapulcei iesniegtajiem pār-skatiem varam konstatēt, ka DV organizācijai draud strauja bied-ru sastāva novecošanās. Pārskati rāda, ka tikai nepilni 9 proc. no visiem biedriem ir zem 30 gadu vecuma. Bet, ieskatoties Ziemeļ-kalifornijas DV apvienības biedru grupā, kas vecāki par 30 gadiem, atklājas aina, kas rāda, ka vēl pēc 10 gadiem gandrīz 2/3 no šīs grupas biedriem būs sasnieguši jau 65 — 80 gadu vecumu. Tātad — aizgājuši pel-nītajā pensijā un atpūtā. Šis konstatējums lai mums atgādi-na, cik svarīgi un ka ir pēdējais laiks DV organizācijai pašai rū-pēties par savas jaunatnes au-...

Visus DV organizācijas pastā-vēšanas gadus esam vairāk do-mājuši par materiālo aprūpi un sabiedriskajā dzīvē „mīļā miera dēļ" arvien piekāpušies pret ci-tiem, ne reti upurējot savas or-ganizācijas intereses. Tādēļ tagad daudzās latviešu kolonijās ne-darbojas DV nodaļas, maz mums ir saimniecisku pasāku-mu un esam palikuši arī bez sa-vas jaunās maiņas, par spīti apstāklim, ka arvien esam at-balstījuši citu organizāciju jau-natnes darbu un darām to vēl šodien. Organizāciju sadzīvē jau ir iesakņojies ieskats, ka DV pastāv un darbojas tikai tādēļ, lai atbalstītu citu organizāciju pasākumus. Katru mūsu patstā-vīgāku soli savas organizācijas stiprināšanā tulko kā „pastāvo-šās kārtības jaukšanu un sa-biedrības šķelšanu".

Tādēļ saskatu, ka vanadzēnu kustības iedzīvināšana ir DV or-ganizācijas dzīvības jautājums. Iedzīvināta vanadzēnu kustība nesīs lielu svētību arī draudzēm, biedrībām, studentu organizāci-jām un visai trimdas latviešu sabiedriskajai dzīvei.

Vanadzēnu kustība ir ļoti re-āla un jebkādos apstākļos pakā-peniski reālizējama. Praktiskā darbā tā ir pārbaudīta, ar to ir gūtas labas sekmes. Tādēļ viss turpmākais atkarīgs vienīgi no ...pašiem, no tā, cik mums ...mālā lepnuma un morā-...nākuma pret savu tautu, ...emtos rūpes par savu ...tvisko audzināšanu. Aiz-...es un izlocīties no šī ...na pildīšanas varam arī ...dažādiem iemesliem ...mentiem. Bet patiesībā ...tikai sameklēti iemes-...atbildību savu negribē-...tu nopietnu un nepiecie-...rbu, kas prasa lielu pie-...nesola tūlīt redzamus ...us. Ja tomēr esam apzi-...organizācijas locekļi ar ...nākotnē, tad šo darbu ...miem pret savu or-...ērniem, pret savu tautu! ...mērķi un n o l ū k i ...audzināšanā nav slēp-...arbībā ar citām orga-...tie vienmēr pasvītro-...tot arī citu organizāci-...audžu atbalstu — tādu ...u līdz šim esam snie-...arī nākotnē sniegsim ...ganizācijām. Jo — kā ... — mūsu panākumi ...audzināšanā būs ie-...arī draudzēm, biedrī-...donti organizācijām un ...un sabiedrībai. ...nes audzināšanā ...ād nebūs par daudz. Tā-...ēdzīgām sirdīm un čak-...m pie darba! UVM

Teodors Sīlis

...ŠŅI NO MUMS ŠĶIRUŠĀS

...vasara iet savu paras-...kad karstas darba die-...ina nedēļas nogales pie ...vai gaŗāki atvaļināju-...mi, vismaz divās Čikā-...ēs valda dziļas sēras. ...niņa ģimene vairākus ... cītīgi krājusi naudu ...mērķim — jaunu ...gādei, kas nu beidzot ...gts, un varēja notikt ...is brauciens uz Ka-...garas ūdenskritumu. ...parku un citām jau-... Bet atceļā, apbrau-...ašīnu, auto uzskrējis ...jai malai un apsvie-...e ģimenes locekļi ne-...ietuši viegli, bet ģi-...tei Līvijai Putniņai ...ktenīgs — pēc ievie-...mnīcā viņa mirusi. ...ez dzīves drauga sē-...dēli — 11 un 12 g. v. ...ciņa bija viena no ...m Čikāgas tautietēm, ...avus ģimenes pienā-...kad nav atteikusies ...udzes un latviešu ...arbā. Arī viņa bija ...i cerību apciemot ...lā, ko beidzot nolē-...švasar, atvaļinājuma ...neilgi pēc ierašanās ...ņēmis pēkšņs nela-...āta slimnīcā, A. Vil-...no asins sastrēguma smadzenēs. Viņa atstāj vīru, pa-zīstamo sab. darbinieku Jāni Vilciņu, dēlu Jāni un meitu Māru Erkmani ar vīru.

Abas aizgājējas, piedaloties kuplam pavadītāju pulkam, iz-vadīja māc. G. Straumanis.

Vieglas smiltis svešajā zemē.

D. V.

KAPTEIŅA ADOLFA PENČA PIEMIŅAI

4. augustā Kolorādo Springā kapteinis Adolfs Pencis negaidot piepulcējās dārgajām ēnām.

Kapteinis A. Pencis dzimis 1908. gada 27. septembrī Talli-nā, Igaunijā, dzelzceļu darbinie-ka ģimenē. Bērnību un pusaudža gadus aizvadījis Valkā. Beidzis Priekuļu lauksaimniecības vi-dusskolu, A. Pencis tomēr izvē-las kaŗavīra karjēru. Šīs vēlmes aicināts, viņš iestājas Latvijas Kaŗa skolā, ko beidz 1931. gadā.

Jaunā virsnieka kaŗavīra gai-tas aizrit Daugavpilī — 12. un 11. kājnieku pulkā. Rūjienā leitnants A. Pencis 1934. gada 23. septembrī noslēdz mūža derību ar Elvīru Kalniņu. 30 laulībā aizvadītie gadi svētīti ar pieciem brašiem dēliem: Gunāru, Arnol-du, Juri, Sigurdu un Ēriku, pē-dējam pēc tēva bēŗu dienas pie-pildās 13 gadu. Ornolds staigā tēva pēdās — ir ASV gaisa spēku virsleitnants, navigātors.

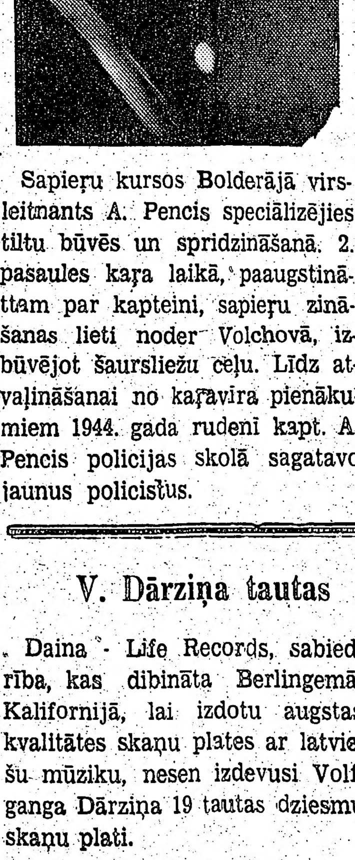

Sapieru kursos Bolderājā virs-leitnants A. Pencis speciālizējies tiltu būvēs un spridzināšanā. 2. pasaules kaŗa laikā, paaugstinā-ttam par kapteini, sapieŗu zinā-šanas noder Volchovā, ie-būvējot šaursliežu ceļu. Līdz at-vaļināšanai no kaŗavīra pienāku-miem 1944. gada rudenī kapt. A. Pencis policijas skolā sagatavo jaunus policistus.

Pēckaŗa grūtie gadi iedragā kaŗavīra veselību. Pirms izceļo-šanas kādu laiku viņš ir Blom-bergas DP nometnes policijas prefekts, kādu laiku kalpo an-gļu sardžu dienestā.

Rūpēs par lielo ģimeni nekur-nēdams, nežēlodamies par kaŗa-vīram nepiemēroto darbu visus 13 trimdas gadus ASV kapt. A. Pencis strādā Sintona pienota-vā, lielāko tiesu gandrīz vai div-kāršu darba laiku, iegūdams centīga un akurāta darba vīra cieņu. Sava brīvā laika stundas ziedojis sākuma gados korim, vēlāk darbodamies draudzes val-dē. Raksturīga arī darba vīra aiziešana: pēc gaŗām darba stundām otrā rītā kapt. A. Penci atrod gultā mirušu; nāves cēlo-nis — embolija.

Kapt. A. Penča pēkšņā nāve bija pārāk skumja vēsts šejie-nes latviešu saimei. Gandrīz vi-su latviešu pulcēšanās pavadīt kapt. A. Penci uz pēdējo dusas vietu Kolorādo Springas Ever-grīna kapsētā ir simbolisks ap-liecinājums kaŗavīram, mūsu brīvības nākotnes cerībai.

Ar Latvijas karogu segtu ka-ŗavīra šķirstu no bēŗu nama un līdz kapam nesa Latvijas ar-mijas virsnieki, starp tiem lāč-plēsis J. Štrauss. Izvadīja māc. Ž. Upīte. Bēŗu namā latviešu koris komp. V. Ozoliņa vadībā no kaŗavīra atvadījās ar V. Ozo-liņa sabalsoto tautas dziesmu Ai, dieniņa, man' dieniņa, tu atnāci nezināma. Koriste E. Krisija dziedāja solo bēŗu tautas dzies-mu.

Ceļā uz kapiem gaŗais bēŗu brauciens uz brīdi apstājās pie aizgājēja mājas, lai mūžības ce-ļinieks atvadītos no sava darba gādu pulkā. Kapsētā no kapt. A. Penča ar ziediem atvadījās draudzes priekšnieks O. Sāpe, draudzes dāmu komitejas pr-ce N. Paukule, biedrības priekšnieks M. Ozoliņš. Pavadītāju sarkan-baltiem ziediem segts, svešuma kapsētā palika latviešu kaŗavīra kaps.

E. Zirnītis

V. Dārziņa tautas dziesmas skaņu platē

Daina - Life Records, sabied-rība, kas dibināta Berlingemā, Kalifornijā, lai izdotu augstas kvalitātes skaņu plates ar latvie-šu dziesmām, nesen izdevusi Volf-ganga Dārziņa 19 tautas dziesmu skaņu plati.

Dziesmas iedziedājis Sanfran-cisko tenors Aldens Andreasens, kādreizējs V. Dārziņa skolnieks un tuvs draugs. Andreasens pag. sezonā dziedāja V. Dārziņa pie-miņas koncertos ASV rietumu krastā un visur ieguva atzinību par dziļi izjūtīgo priekšnesumu, dziesmu izpratni un skaidro lat-viešu valodas izrunu.

Jaunajai ilgspēlējošai skaņu platei pievienots tautas dziesmu tulkojums angļu valodā. Plati var pasūtināt Daina - Life Re-cords, Box 334, Burlingame, Calif. Maksa $ 5,00 plūs 80 ¢ sūtīšanas izdevumiem.

Draudzēm, apvienībām, izglīt-ības iestādēm, bezpeļņas organi-zācijām un atkalpārdevējiem vai-rāktirdzniecības gadījumā īpaši atlaidumi.

Māc. H. Jesifers Dimoinā salau-lājis būvinž. Arvīdu Circeni ar Andru Bēti. Jaunais vīrs pieder korp. Latvia, bet sieva — korp. Daugaviete saimei.

Foto I. Didrichsons

POSIETIES DAUGAVAS VANAGU DIENĀM INDIANAPOLĒ, Ind.

1964. GADA 5. UN 6. SEPTEMBRĪ

Programma:

4. septembrī, pl. 7 vakarā — g l e z n u izstādes atklāšana John Heron mākslas mūzejā.
5. septembrī, pl. 9 no rīta — DV ASV šaušanas meistarsa-cīkstes un sporta spēles.
pl. 3 p. p. — DV dienu atklāšana ar jundu un koncertu Indiana Roof zālē.
pl. 8,30 vakarā — Svētku balle ar priekšnesu-miem, turpat.
6. septembrī, pl. 10 no rīta — Vanadžu sanāksme World War Memorial ziemeļrietumu zālē.
pl. 3 p. p. — M. Zīverta lugas „Kā zaglis nak-tī" izrāde CIVIC teātrī. Viesojas Minesotas DV apvienības teātris.
pl. 7 vakarā — Vīru koŗu koncerts, World War Memorial auditorijā. Virsdiriģents — Kārlis Lietiņš.

NUJORKA

Mūsu Nujorkas redakcijas vadītāja red. V. Irbes jaunā adrese ir: 4035 Rombouts Ave., BRONX, N. Y. 10466. Tālrunis 994-7917.

Veterānu atpūtas nams „Rota" izveidojies par vietu, kur katru nedēļas nogali notiek kāds sa-rīkojums, priekšnesumi vai de-ja. Lielāks sarīkojums paredzēts 5. septembrī, kad notiks Med-nieku kluba balle, bet 3. oktobrī Veterānu dienas. Domāts par šautuves izveidošanu, ko paredz iekārtot agr. V. Dzeņa īpašumā, iepretim draudzes vasaras no-metnei.

V. Irbe.

BURLINGĒMA, Z.-KAL.

Oklandes latviešu ev. - lut. draudzes mācītājs G. Kness - Knezinskis, pēc šīs vasaras pār-traukuma, ir septembrī paredzē-jis atjaunot ar sekmēm pasāk-tās pieaugušo draudzes locekļu Bībeles studijas pēc Beteles lu-terāņu baznīcas Medisonā, Vis-konsinā izstrādātās programmas „The Bethel Series", kuŗu svē-tīgo vērtību ir atzinušas un pie-ņēmušas ap 800 kristīgās drau-dzes visās Sav. Valstīs. Studiju materiālus ir sagatavojis māc. Harlejs A. Svigums un il-lustrējis mākslin. Valters Ohlsons. Māc. G. Kness Knezinskis ir pats beidzis šādus kursus šo kursu vadītājiem pie amerikāņu draudzes un ir pirmais no lat-viešu mācītājiem, kas, atzīstot to lielo svētību reliģisko zināša-nu papildināšanā un izkopšanā, ir uzsācis minētos kursus latvie-šu valodā savas draudzes locek-ļiem un citiem, kas interesēti Bībeles mācībās. Viņš ir pare-dzējis Vecās Derības atkārtoša-nu un Jaunās Derības kursa ie-sākšanu Oklandē, savā mājā un jaunas grupas izveidošanu Bur-lingemas kopā — Burlingemā, kur iesāks studijas Vecajā De-rībā, un tās paredzētas piekt-dienu vakaros.

Pieteikšanās un tuvākas ziņas visiem interesētiem pie māc. G. Kness - Knezinska, 411 - 51 Street, Oakland. Telef. OL 3-0840.

Burlingēmas kopas pr-ks.

INDIANAPOLE

● DV dienās Indianapolē svēt-dien, 6. septembrī, plkst. 3 p. p., CIVIC teātra atvēsinātās telpās, 1847 N. Alabama, ar M. Zīverta lugu „Kā zaglis naktī" viesosies Minesotas DV apvienības teātris. Cik atsauksmes liecina, luga ir piemērota gadījumam, iestudē-jums labs. Teātra draugiem būs patīkams brīdis. Biļetes pie ka-ses 1 stundu pirms sākuma, tā-pat izrādes programmas.

● DV dienu svētku balle sest-dien, 5. septembrī, plkst. 8,30 va-karā, atvēsinātā Indiana Roof lielajā zālē, 134 W. Washington St. Deju mūziku spēlēs „Ted Lang and the Californians" ka-pella, kas latviešiem labi pazīs-tama no Dziesmu dienām.

Balles ievadījumā latviešu ka-ŗavīru pusstunda, kādu to noraī-dīja Rīgas radiofons pēdējā kaŗa laikā. Piedalās Čikāgas un Ka-lamazū vanadžu ansamblis, di-riģents Teodors Ozoliņš, solists baritons Dr. J. Kļaviņš, Latvie-šu trio u. c. Programma būs in-teresanta.

Balles laikā šaušanas meistar-sacīkstēs iegūto balvu izsniegša-na. Visa veida atspirdzinājumi par mērenām cenām uz vietas.

● DV dienu viesiem, kuŗi vēlas apmesties viesnīcās, ieteicams pasteigties ar naktsmītņu rezer-vēšanu, rakstot A. Platacim, 344 Ripple Rd., Indianapolis, India-na 46208, uzdodot kopā pārnak-šņojamo personu skaitu un event. istabas maksu.

● Indianapolē apmetušies ap 1500 latviešu, kas pa lielākai da-ļai dzīvo pašu mājās. Daudzi lat-vieši piemērojušies amerikāņu dzīves veidam: katra ģimene un paaudze dzīvo atsevišķi. Ne-trūkst arī to, kas dzīvo kopā trijās paaudzēs, kā tas bija pa-rasts Latvijā, it sevišķi uz lau-kiem. Daža latviešu māja izska-tās cienīga, lepnas ir tās, kas celtas pirms vairākiem desmi-tiem gadu. Jaunākās, tikko cel-tās mājas iegādājas turīgākie latvieši, tās pa lielākai daļai ir ārpus pilsētas. Tās neizskatās greznas, bet maksā vairāk kā vecie nami.

Latviešu mājas labi koptas. Starp ielu un māju parasti ir zāļu laukumiņš, puķes, koki, starp tiem celiņš ved uz māju. Dažās mājās redzami pat vai-rāki grāmatplaukti. Latvietis ir grāmatu mīļotājs.

Kur arī latvieši dzīvotu, viņu bērni nāk rotaļāties pie savē-jiem un parunāties latviešu va-lodā, kaut arī dažreiz paspruk kāds svešas valodas vārds.

Latvietis apciemo latvieti, it sevišķi vecākā paaudze, kam pa nedēļas nogalēm nav jāsteidzas ar saviem spēkratiem kādā iz-braukumā. Veciem tik pārru-nāt bijušos laikus — kā bija Latvijā. Atcerēs un pārrunās valodas nenorimst vairākas stundas, it sevišķi, ja stāstītāji gadās no vienas dzimtās puses.

V. Grundmanis

ROČESTRA, N. Y.

● DV izkārtojumā 12. augusta vakarā YWCAs telpās viesojās Anša Tipāna Ceļojošā teātŗa an-samblis, „Kurrpurru" izrāde ie-priecināja katru teātŗa draugu.

Bija prieks redzēt raitu spēli, kas reizē aizkustināja un deva iespēju būt brīdi ārpus šaurās ikdienas.

Kad pēdējo reizi aizvērās priekškars, skatītāju aplausi un ziedi izteica prieku un pateicību māksliniekiem par jauko snieg-mu.

ASV BAZNĪCAS

NUJORKA

23. augustā plkst. 11,30 Betle-mes baznīcā, māc. R. Zariņš; pl. 11,00 draudzes lauku īpašumā, māc. A. Ozols.

CIKĀGA

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciā-nas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

23. augustā, plkst. 10 dievkal-pojums, māc. A. Rautenšilds.

AURORA

820 Dawners Place, Mūsu Pes-tītāja baznīcā.

23. augustā, plkst. 3 p. p. diev-kalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kīrsons, tel. FI 3-2420.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svēt-dien, plkst. 12 dienā Holy Trini-ty ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dy-ke. Turpat plkst. 11 notiek Lat-viešu skola un bērnu dārzs. Baz-nīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Li-ventāls.

23. augustā dievkalpojums.

Plkst. 2,00 dievkalpojums Ann Arborā.

6. septembrī dievkalpojums.

Draudzes mācītājs noturēs augusta mēnesī dievkalpojumu arī St. Peter's (German and Sa-xon) ev. luterāņu draudzē, 12203 Glenfield, 30. augustā pl. 11,00 vācu valodā.

OAKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 213 Ridgeway Ave.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Bur-lingame Ave.

Sestdien, 12. septembrī, plkst. 7 vak. Labā Gana baznīcā diev-kalpojums Burlingēmas kopā.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā

Santa - Rosā, Betlemes baz-nīcā, Tupper ielā 733.

KLĪVLENDĀ

Klīvlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krus-tojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornī-jas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6-1191.

Vecais Indriķis

PAR REDAKTORU BŪT VAR KATRS

Periodiski izdevumi ir tādi izdevumi, kas periodiski iznāk vai arī neiznāk. Ne par velti daži žurnāli vairs nepūlas minēt mēneša vai pat gada nosaukumu, taču par to nav atbildīgi atbildīgie redaktori. Kas tad īsteni ir redaktors?

Redaktoru vislabāk varam salīdzināt ar piltuvi, kuŗas koniskā, platā augšdaļā tiek iepludināts visraibāko gara ražojumu un nieču (brāķu) šķiedenis, kas, pārliets ar redaktora slepenās formulas sērskābi, tiek divreiz filtrēts, ķīmiski sadalīts sastāvdaļās, saplicināts, uzšķērsts, saknaibīts un tad, kad atdalīti visi noskapstējušies sārņi, virums tiek uzmanīgi saliets aizdomīga izskata pudelītēs ar sekojošām bandrolēm:

Literārā daļa (dzeja vienmēr peldēs pa virsu, bet esejas grims dibenā)

Lasītāju vēstules (drukājamās būs zaļas, pārējās peldēs virsū.)

Sporta chronika (te ietilps arī režīmīgas polemikas).

Padomi galdu klājējām (labajam tonim par jubileju rīkošanu būs rasola krāsa).

Baļķu un mietu nodaļa (mazās skabardziņas parasti nostājas dibenā),

Bezmaksas literārais pielikums (te iemērkti būs arī akciju sabiedrību valdes ziņojumi).

Apceres par pasaulīgo mantu (Latviešu nama sijotnes izvērtējumu ieskaitot).

Apceres par garīgo mantu (valodas kopšana un pūderēšana).

Ievadraksti (te būs daži ar uzrakstu — Indīgs

Atmiņu tēlojumi (bieži ar aizmirstiem vietu vārdiem).

Kā redzat, laba redaktora plauktā rindosies gaŗa un plaša visdažādāko rakstu, sacerējumu un savārstījumu pareizi un precīzi izfiltrēti koncentrējumi.

Pārāk labs redaktors var reizēm aiziet zināmās galējībās, jo kā to jau Rūdolfs Blaumanis labi zināja, „latviešu lasītājam jāgādā par plānputru, jo to strēbēju ir daudz, bet to vārītāju maz." Daudzkārt par grozījumiem saturā un stilā ļoti uztrauksies ražojuma autors, kas rakstu veselu gadu iznēsājis savās miesās un tādēļ to uzskata par savu nogatavojušos augli, kas, pēc viņa uzskatiem, nav ne atlobāms, ne pagaršojams. Šādi autori, savus vārdu klāstījumus nosūtot, ar trekniem, sarkaniem burtiem, augšā paskaidro:

„Šis raksts nav grozāms, īsināms, labojams, bet ir noteikti drukājams". To dzirdot, redaktora papīrkurvis sāk skaļā balsī smieties, un drukas velniņi mudž no vienas vietas. Divdabji — „oši" palēkdamies skrien uz visām pusēm un pavēles formai atliecas gals. Nav tāpēc brīnums, ka pat ļoti pazīstami rakstnieki un dzejnieki ir dažkārt sīvi atkodušies redaktoram.

Tikai sevišķi smalki un labāko aprindu rakstnieki kādreiz noklūst līdz „neaizskaŗamo" līmenim, kad redaktors, rakstu pat neizlasījis, to tālāk nodod burtlicim.

Ar savām atzīmēm, piezīmēm un domu bultām redaktori piešķiŗ laikmetam seju,— acis, ausis un degunu ieskaitot. Kā zināms, daudzi lasītāji daudzus nelasītājus vērtē taisni pēc deguna. Tādēļ degunam liela nozīme trimdas dzīvē.

Redaktoram parasti ir biezas, tumša raga, masīvas kā dzelzs, acenes, jo lapodams nesalasāmu manuskriptu kaudzes, agri vai vēlu tas kļūst tuvredzīgs vai tālredzīgs. Tuvredzīgi redaktori uz ielas sveicina pat savus oponentus, kas pēc tam pārsteigti paklūp. Tālredzīgi redaktori savus oponentus gan vēlīgi sveicina, bet nepazīst pat tad, kad pēdējie ir tiem atklājuši savus īstos vārdus. Bieži redaktoru kāds paziņa uz ielas apturēs, un, bažīgi visapkārt apraudzījies, viņam pusbalsī jautās:

—Kas tad tas ir tur tavā „Balsī", kas slēpjas aiz pseudonima Jaunais Bērtulis? Nu viens godīgs cilvēks jau nekaunētos savu vārdu drukāt, bet tas razbainieks, to vajadzētu likvidēt!— Redaktos nu ir sprukās, un šādos gadījumos vislabāk ir mukt. Tāpēc ikkatram redaktoram ieteicams būt par sprinteri, lai varētu, kā tauta saka, „piesist pēdu".

Ir vispār izveidojies uzskats, ka pseudonimi ir tāpēc izgudroti, lai aiz viņiem slēptos, taču bieži tie pieņemti ērtības un daiļskanības pēc. Daži dzejnieki un rakstnieki nevis slēpjas aiz pseudonima ,bet gluži pretēji, uz tā uzsēdušies pozē un ir laimīgi, ka tos uzrunā viņu pieņemtajos vārdos. Ir rakstnieki, kuŗiem vairāki pseudonimi, un šie ļaudis nebūt nebūtu jāsajauc ar šizofreniķiem, jo, apbalvoti ar visdažādākajām literārām tieksmēm, tie rūpējas, lai lasītājs tiktu saudzēts.

Arī redaktori drīkst un šad tad lieto pseudonimus, lai nebūtu jāmūk, kā smejies, mīļā miera labad.

Daudzi iedomājas redaktoru ar lielu, gaŗu kūpošu cigāru, labi koptām, sārtām kā lasis rokām, samērā labi paēdušu ar vairākiem zodiem un mīkstu pakakli. Tādu varenu vīru redz iesolojot viņa visnotaļ piebāztā un ar rakstu lavīnām piebērtā un dūmiem piepīpotā rakstu birojā vai pat kancelejā, kur papīrkurvji rindojas gar sienu kā sīpolu virtenes. Uz milzīga ozola rakstāmgalda, kas turpat ir vai pazudis bezgalīgi lielos papīru lēveŗos, spīgo maza pudelīte ar sarkanu tinti. Pie sienas nenoplēsts kalendārs, preses pīles spalvas, brieža galva, savītis Jāņu vainags, medību bise, milzu pulkstenis ar svērteni, kuŗa apakšējo daļu izmnto kā archīvu. Rakstāmgaldā izvietojies mazs, bet priecīgs balto pelīšu midzenis, kuŗa pūkainie iemītnieki pārtiek no patrekniem, saīsināto darbu fragmentiem. Te nu redaktors, līdz ceļiem papīros brizdams, pavada savas gaŗās darba stundas un pat izguļas vienu otru reizi, uzmanīdamies, lai nesadurtos ar kādu visai paasu polemiku.

Taču ārējā čaula nemazinās redaktora laikmeta sūtību, viņa darbošanās degsmi un garīgo plaiksnīšanos.

Nav svarīgi, cik biezs un kārtīgs ir izdevums. Kaut vai tikai pāris lasītāju, vai pat, ja redaktors izdotu tikai sienas avīzi, galvenais ir saņemt rakstus un par tiem nodot spriedumu:

God. „X" kungs!

Ar prieku (?) lasīju Jūsu samākslotās rindas, kuŗās kā satura, tā stila ziņā trūkst piemēra latviešu literātūras vēsturē. Jūsu ģeniālie salīdzinājumi un Jūsu pārliecīgā attapība Jūs padara par mūsu visgudrāko trimdas daiļradi. Ar prieku nosūtu, kā Jūs to vēlējāties, atpakaļ Jūsu manuskriptus un ieteikumus.

Ar cienību

Jūsu redaktors „Balsī".

MALDOS PAVADITIE . . .

Pārnesums no 3. lpp.)

sirdi. Viņai blakus stāv Bēbeļa grāmata **Sieviete un sociālisms.** Ziemsvētku vakarā trijjūgā Vančos iedrāžas vesels pulks jaunstrāvnieku. Jansons izteiksmīgi un ar patosu nodeklamē Turgeņeva Slieksni. Klāra ir saviļņota, un slieksnis ir pārkāpts — ceļa atpakaļ vairs nav.

Iepazīšanās ar Paulu Kalniņu un studijas Pēterpilī tikai padziļina marksistiskos uzskatus. Rodas jauni domu biedri. Pēterpilī ir nodibinājies jau latviešu sociāldemokratu pulciņš, notiek iepazīšanās ar Krievijas marksistiem. Seko iekrišana un pirmā emigrācija uz Šveici.

Nodaļa par bēgšanu lasās kā dēku romāns. Cīrichē jau atrodas priekšā domu biedri no Krievijas: Akselrods, Ļeņins, Pļechānovs, Trockis, Černovs un citi. Ļoti interesants ir šo marksistu raksturojums. Līdz ar viņiem arī Klāra nostājas zem internacionālā sarkanā karoga. 1905. g. revolūcijas laikā atkal atgriežas dzimtenē, lai stāvētu blakus cīņas biedriem pret nežēlīgo cara valdību. Jau 1904. g. sociāldemokr. un Bunds žīdi Rīgā bija nodibinājuši Federatīvo komiteju, kuŗu Klāra Kalniņa dēvē par „latviešu tautas" (?!) valdību.

Atgriežoties no Šveices pašu revolūcionāru rīkotais dzelzceļnieku streiks Klāru atstāj sēžot Kauņas stacijā, un ceļš uz Jelgavu jāturpina važoņa kulbā. Tiek gaidīti jauni laimīgi laiki (65. lpp.), un 1905. g. revolūciju autore raksturo kā humānu, jo tā neesot slāpusi pēc asinīm. Tā nu ir liela vienpusība, aizmirst pieminēt tos upuŗus, kuŗus 1905. g. revolūcionāri iznīcināja ar lielu nežēlību. Marksisms ir kapracis, kas apracis miljonus.

Daudz autore runā par cara valdības nežēlību, bet aizmirst katras valsts varas principus, jo bez policijas, armijas un tiesas nevar pastāvēt visliberālākā demokratija. Cīņas karstumā radušās atziņas arvien ir maldīgas.

Autore daudz lappušu veltījusi Latvijas patstāvības gadiem un valsts izcīnīšanu piedēvē sociāldemokratiem. Neliegsim savas daļas arī viņiem, bet mūsu pirmais valsts prezidents Čakste galveno lomu gan piešķīra latviešu organizācijām, mūsu kultūrāliem un saimnieciskiem uzņēmumiem. Kā tumša ēna sociāldemokratiem sekoja pašu izmeklētais un izvēlētais viedoklis, kuŗu itin svarīgi mūsu parlamentā deklarēja Pauls Kalniņš: „Latvija mums nav mērķis, bet tikai līdzeklis mūsu mērķu sasniegšanai."

Grāmatas priekšpēdējā nodaļa (131. lpp.) redzams autores, laikam, pēdējais uzņēmums. Nekas vairs neliecina par kādreiz sparīgo, iznesīgo, liela vēriena sabiedrības dāmu. Viss tas palicis pagātnē. Tikai acīs vēl nav izdzisusi senā kvēle, un skats it kā tālumā meklē dzimtenes krastu, kas maldos, ugunī un naktī pārvērsts drupās. Top skumji arī lasītājam. Uzskatu dažādība, kas mūs šķīra agrāk, vieno tagad kopīgā liktenī.

J. Ezergailis.

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

● Grafiķe Marija Induse - Muceniece atskatījās uz 60 mūža gadiem.

● DV Melburnas nodaļa 25. jūlijā Melburnas pilsētas nama zālē svinēja 15 darba gadus. Nodaļas paspārnē darbojas tautas deju kopa Daugavieši, vīru dubultkvartets Kursa un šaušanas sekcija, kuŗai pašai ir savā šautuve. Nodaļā pašreiz apvienojušies 360 Melburnas latvieši. To skaitā ir arī vanadzes, kuŗas vada Marta Bagun - Bērziņa.

● Arī Jaunzēlandes galvaspilsētas nelielā latviešu saime domā par sava īpašuma iegūšanu un nodomu īstenošanai nodibinājuši nama iegādes fondu, kuŗā jau ienākuši pirmie ziedojumi.

● Sidnejas latviešu katoļu prāvests Staņislavs Gaidelis 28. jūlijā kļuva 50 gadus vecs. Viņš dzimis Daugavpils apriņķī Skaistas pagastā, beidzis Krāslavas vidusskolu un studējis teoloģiju Rīgas katoļu garīgajā seminārā un jezuītu garīgās veidošanās skolā Polijā sagatavojies mūka kārtai. Kādu laiku Krakova universitātē studējis filozofiju. Kaŗam izceļoties, pārbraucis dzimtenē un beidzis studijas Latvijas universitātes teoloģijas fakultātē. Par priesteri viņu ordinēja bīskaps J. Rancāns 1944. g. īsi pirms otrreizējā krievu iebrukuma Latvijā. S. Gaidelis devās uz Pullachas jezuītu kolledžu pie Minchenes, kur saistījās ar šo ordeni uz visu mūžu. Kad Vācijā saradās latvieši, viņš uzņēmās katoļticīgo aprūpi. 1950. g. viņu pārcēla uz Austrāliju, kur viņš sākumā aprūpēja Brisbenas latviešus un lietuviešus, bet drīz to pārcēla uz Sidneju. Tur S. Gaidelis vada latviešu katoļu draudzi un aprūpē citas katoļu vienības Jaundienvidvelsā un Kvīnslendā nu jau 13 gadus.

● Doc. Dr. h. c. Auseklis Veģis piedalījās starptautiskajā augu fiziologu kongresā Helsinkos.

● Latviešu tēlotājas mākslas izstāde dziesmu svētku laikā Hamburgā pēc veseliem 19 gadiem ir pirmā, kur atkal savus darbus publikai rādīja arī Niklāvs Strunke. Meistars pats izsakās, ka ar šo piedalīšanos viņš vēloties atzīmēt 50 gadus, kas veltīti latviešu mākslai. Tūliņ pēc dziesmu svētkiem N. Strunke ar kundzi no Hamburgas devās gadskārtējā ceļojumā uz Romu, kur paliks vismaz līdz 6. oktobrim, kad ir viņa 70. dzimumdiena. N. Strunkes publiskā godināšana paredzēta pēc atgriešanās Stokholmā.

● Anglijas trešajās volejbola meistarības beigu spēlēs Londonas Kristalla pilī satikās četras apgabalu uzvarētāju komandas. Finālistu vidū bija arī Bradfordas latviešu sporta kluba Trimdas volejbolisti, kas ir visa ziemeļu apgabala meistars. Pati pirmā spēle Trimdai iekrita ar divkārtējo Anglijas poļu meistarvienību Pogon no Birminghamas. Latvieši poļiem zaudēja visus trīs setus un bija spiesti no tālākajām sacīkstēm izstāties.

BRAZILIJAS LATVIEŠU BAPTISTU KONGRESS

Brazilijas latviešu baptistu draudžu apvienības 15. gadskārtējais kongress notika Jaunodesas (Nova Odessas) latviešu kolonijas baptistu dievnamā. Dievnams šai gadījumā bija greznots ar Latvijas un Brazilijas valstu karogiem. Kongresu atklāja līdzšinējais apvienības priekšnieks Sanpaulo draudzes māc. Andr. Arājs. Kongresā galveno runu teica Vispasaules baptistu apvienības prezidents Dr. J. Sorens. Viņš savā runā cildināja latviešus, pieminēdams, ko latvieši devuši šajā zemē gan ekonomiski, gan saimnieciski, gan arī reliģiskā un izglītības laukā, jo latvieši ieņemot trešo vietu evaņģelija vēsts izplatīšanā Brazilijā. Nododot arī sveicienus no Vispasaules baptistu apvienības ar vēlējumu, lai „Jēzus Kristus ir Dieva Spēks iekš mums!"

Kongresā bija pārstāvētas latviešu draudzes ar 1315 aktīviem locekļiem un arī vairākas tautiešu grupas, kas izkaisītas pa visu Braziliju un Boliviju. tās bija sūtījušas 67 delegātus. No delegātiem dzirdējām par mūsu priekiem un bēdām dažādās vietās, kur atrodas mūsu tautieši.

Kases pārskats uzrādīja iepriecinošus datus. Gadā ieņemts Cr.: 7.424.754.90. Izdots Cr. 7.064.615.90. Atlikums Cr.: 360.139.00. Šīs summas izdotas misijas pabalstos, palīdzībai slimiem un latviešu garīgu dziesmu apgādei. Patlaban iznākušas trīs jaunas Dziesmu grāmatas latviešu valodā, lūgšanu un dziesmu grāmata „Sirds Veldze" ar 315 garīgām dziesmām, „Bērnu Kokle" ar notīm un koŗu dziesmu grāmata „Dziesmu Strauts". Visas grāmatas glīti iesietas.

Kongress savā pēdējā sēdē nosūtīja sirsnīgu Dievpalīgu un visa laba vēlējumu mūsu sūtniecības bij. juriskonsultam Dr. Alfredam Rusiņa kungam, sakarā ar to, ka viņš jūlija sākumā iesniedza Brazilijas valdībai rakstu ar prasību atjaunot Latvijas sūtniecību, ko slēdza Žanio Kvadrus savas valdīšanas sākumā.

Kongresa laikā bez delegātiem bija arī daudz līdzbraucēju, lai satiktos rads ar radu, draugs ar draugu, notika arī savstarpējas iepazīšanās, kas izkaisītos latviešus citu citam tuvina. Tā laiks paiet visai patīkami. Vakaros notiek svētbrīži, kuŗos dzied kongresa koris, ko izveidojuši sabraukušie dziedātāji, piedalās arī delegāti — dziedātāji, tāpat uzstājas mūzikas mākslinieki. Tas viss rada dziļu pārdzīvojumu, jo daudziem, kas dzīvo zemes vidienē, nav iespējams dzirdēt ne dziesmas, ne mūziku. Pa kongresa laiku kā delegātus, tā līdzbraucējus aprūpē Nova Odessā Vecās muižas draudze, tāpat dod visiem naktsmājas un gādā par transportu kā atvedot, tā aizvedot uz staciju. Viss notiek īstā latviskā un kristīgā sirsnībā.

Daudzi, kas dzīvo starp braziliešiem, atzinās, ka viņi šajās dienās esot atsvaidzinājuši latviešu valodu, jo konference notika latviešu valodā, kā runas, dziesmas, tā arī visi referāti un iztirzājumi bija skaistajā valodā.

LAI JUMS NEAPTRŪKTU

nedēļas nogalē...

Pārliecinieties, lai jums būtu pietiekami Molson Canadian nedēļas nogalē. Molson Canadian alus ir skaidrs un lielisks, speciāli brūvēts kanadiešu garšai. Priecājieties, baudot Canadian . . . tas ir labs.

MOLSON'S
NEATKARĪGA ALUS DARĪTAVA
KOPŠ 1786. G.

SŪTIET PĀRTIKAS SA[...]
SAVIEM TUVINIEKI[...]

T — 412 .... US $ 24.90
10 mārc. balto kviešu miltu
5 " žāvēta bekona
5 " rīsu

S — 2 .... US $ 34.00
20 mārc. balto kviešu miltu
10 " rīsu
10 " cūku tauku

T — 415 .... US $ 32.00
10 mārc. balto kviešu miltu
5 " žāvēta šķiņķa
5 " žāvēta bekona

S — 1 .... US $39.00
10 mārc. balto kviešu miltu
1 " kafijas
1 " šokolādes
2 " cūku tauku
2 " rīsu
1 " siera
1 " salami

T — 410 .... US $ 43.70
10 mārc. balto kviešu miltu
500 gr grauzdētas kafijas
10 mārc. smalkā cukura
10 " rīsu
5 " žāvēta bekona
2,5 " cep. eļļas
2,5 " žāvēta šķiņķa

T — 411 .... US $ 36.75
500 gr grauzd. kafijas
500 " Holandes kakao
500 " Holandes šokolādes
1000 " cep. eļļas
1000 " smalkā cukura
1000 " rīsu
500 " siera
1000 " žāvēta bekona
1000 " žāvēta šķiņķa
1000 " žāvētu augļu

T — 414 .... US $ 31.00
5 mārc. smalkā cukura
10 " bekona
5 " rīsu

T — 419 .... US $ 39,50
20 mārc. cūku tauku
10 " smalkā cukura
10 " rīsu

T — 418 .... US $ 36.00
15 mārc. balto kviešu miltu
4 " rīsu
2 " sviesta
3 " cūku tauku
4 " žāv. bekona
1 " kakao

T — 416 .... US $ 35.50
10 mārc. cūku tauku
10 " bekona

T — 417 .... US $ 34.75
10 mārc. smalkā cukura
10 " miltu
10 " rīsu
10 " cūku tauku

F .... US $ 47.00
10 mārc. cūku tauku
5 " sviesta
5 " margarīna
10 " miltu
10 " rīsu

D ....
500 gr grauzd.
500 " Holandes
200 " Ceilonas
1000 " smalkā
500 " cep. eļļa
500 " siera
000 " balto k
1000 " rīsu
500 " žāvētu a
500 " žāvēta
500 " žāvēta
500 " roziņu
500 " konfekšu
500 " pralīnes
250 " piparu
200 amerikā

S — ....
1 mārc. grauzd
0,5 " kakao
1 " Nestle
0,5 " angļu
2,5 " žāvēta
2,5 " žāvēta
2 " sviesta
1 " Šveice
1 " biskvī
1 " zemeņ
200 kožļāj
1 " konfe
1 " žāvētu
¾ " žāvētu
1 " žāv.
¼ " citron
1 " rieksti
2 gab. Lux

S — Nr 3 ....
25 mārc. balto
1 " kafija
4 " rīsu
2,5 " žāvēt
2 " cūku
2 " bekon
2 " žāvēt

H — G — ....
20 mārc. miltu
5 " žāvēt
5 " nūdel
5 " rīsu
3 " cūku
2 " marg
1 " kakao
1 " tējas
1 "piena pu

VIENKĀRSIE
20 mārc. kvieš
0 " smalk
20 " rīsu
0 " cep.
0 " medu
0 " svies
20 " cūku
40 " kvieš
40 " smalk
10 " šoko
10 " žāvē
10 " pien
10 " cūku
10 " marg
10 " beko

Tauki, sviests un margarīns ir iesaiņots spec. [...] bilst padomju noteikumiem. Gaļa produktiem i[...] zīme par to kvalitāti.
Sūtījumiem uz Āzijas Krieviju ir jāpieskaita [...] pasta izdevumiem.
US dolari ir jāaprēķina pēc dienas kursa.
Pasūtinājumi adresējami, uzdodot tikai saiņa a[...] cigo samaksu, un uzdodot saņēmēja, kā arī s[...] uzvārdu, ar pareizu drukas burtiem rakstītu adr[...]

DV SAINIŠU NODAĻAI,
123 HURON Street, TORONTO 2-B[...]

TAUTIEŠ[...]

pirms nododat iespiešanai s[...]
iespiedumdarbus citur, sazin[...]

LATVIJA - AMERIKĀ - SP[...]

Mēs iespiežam

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGU[...]
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VA[...]
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKATUS, DZIESMU LA[...]
- VESTUĻU VEIDLAPAS,
- GRĀMATAS, ŽURNĀL[...]

Labs darbs. — Mērenas c[...]

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT[...]

123 Huron St., Toronto 2-[...]
CANADA.

Tel. EM 8-0792

CODE 416

…VIEŠU BAPTISTU …GRESS

…315 garīgām dziesmām, „Bērnu Kokle" ar notīm un koru dziesmu grāmata „Dziesmu Strauts". Visas grāmatas glīti iesietas.

Kongress savā pēdējā sēdē nosūtīja sirsnīgu Dievpalīgu un visa laba vēlējumu mūsu sūtniecības bij. juriskonsultam Dr. Alfredam Rusiņa kungam, sakarā ar to, ka viņš jūlija sākumā iesniedza Brazilijas valdībai rakstu ar prasību atjaunot Latvijas sūtniecību, ko slēdza Žanio Kvadrus savas valdīšanas sākumā.

Kongresa laikā bez delegātiem bija arī daudz līdzbraucēju, lai satiktos rads ar radu, draugs ar draugu, notika arī savstarpējas iepazīšanās, kas izkaisītos latviešus citu citam tuvina. Tā laiks paiet visai patīkami. Vakaros notiek svētbrīži, kuros dzied kongresa koris, ko izveidojuši sabraukušie dziedātāji, piedalās arī delegāti — dziedātāji, tāpat uzstājas mūzikas mākslinieki. Tas viss rada dziļu pārdzīvojumu, jo daudziem, kas dzīvo zemes vidienē, nav iespējams dzirdēt ne dziesmas, ne mūziku. Pa kongresa laiku kā delegātus, tā līdzbraucējus aprūpē Nova Odessā Vecās muižas draudze, tāpat dod visiem naktsmājas un ādā par transportu kā atvedot, tā aizvedot uz staciju. Viss notiek īstā latviskā un kristīgā …rsnībā.

Daudzi, kas dzīvo starp braziliešiem, atzinās, ka viņi šajās dienās esot atsvaidzinājuši latviešu valodu, jo konference notika latviešu valodā, kā runas, dziesmas, tā arī visi referāti un …tirzājumi bija skaistajā valodā.

SŪTIET PĀRTIKAS SAIŅUS SAVIEM TUVINIEKIEM

T — 412 .... US $ 24.90
10 mārc. balto kviešu miltu
5 " žāvēta bekona
5 " rīsu

S — 2 .... US $ 34.00
20 mārc. balto kviešu miltu
10 " rīsu
10 " cūku tauku

T — 415 .... US $ 32.00
10 mārc. balto kviešu miltu
5 " žāvēta šķiņķa
5 " žāvēta bekona

S — 1 .... US $ 39.00
10 mārc. balto kviešu miltu
1 " kafijas
1 " šokolādes
2 " cūku tauku
2 " rīsu
1 " siera
1 " salami

T — 410 .... US $ 43.70
10 mārc. balto kviešu miltu
500 gr grauzdētas kafijas
10 mārc. smalkā cukura
10 " rīsu
5 " žāvēta bekona
2,5 " cep. eļļas
2,5 " žāvēta šķiņķa

T — 411 .... US $ 36.75
500 gr grauzd. kafijas
500 " Holandes kakao
500 " Holandes šokolādes
1000 " cep. eļļas
1000 " smalkā cukura
1000 " rīsu
500 " siera
1000 " žāvēta bekona
1000 " žāvēta šķiņķa
1000 " žāvētu augļu

T — 414 .... US $ 31.00
5 mārc. smalkā cukura
10 " bekona
5 " rīsu

T — 419 .... US $ 39,50
20 mārc. cūku tauku
10 " smalkā cukura
10 " rīsu

T — 418 .... US $ 36.00
15 mārc. balto kviešu miltu
4 " rīsu
2 " sviesta
3 " cūku tauku
4 " žāv. bekona
1 " kakao

T — 416 .... US $ 35.50
10 mārc. cūku tauku
10 " bekona

T — 417 .... US $ 34.75
10 mārc. smalkā cukura
10 " miltu
10 " rīsu
10 " cūku tauku

F .... US $ 47.00
10 mārc. cūku tauku
5 " sviesta
5 " margarīna
10 " miltu
10 " rīsu

D .... US $ 41.00
500 gr grauzd. kafijas
500 " Holandes šokolādes
200 " Ceilonas tējas
1000 " smalkā cukura
500 " cep. eļļas
500 " siera
000 " balto kviešu miltu
1000 " rīsu
500 " žāvētu augļu
500 " žāvēta šķiņķa
500 " žāvēta bekona
500 " rozīņu
500 " konfekšu
500 " pralines
250 " piparu
200 amerikāņu cigarešu

S — .... US $ 60.00
1 mārc. grauzd. kafijas
0,5 " kakao
1 " Nestle šokolādes
0,5 " angļu tējas
2,5 " žāvēta šķiņķa
2,5 " žāvētas mēles
2 " sviesta
1 " Šveices siera
1 " biskvītu un vafeles
1 " zemeņu ievārījuma
200 košļājamās gumijas
1 " konfektes — augļu
1 " žāvētu aprikožu
3/4 " žāvētu firziķu
1 " žāv. plūmju
1/4 " citronsulas
1 " riekstu
2 gab. Lux tualet. ziepes

S — Nr 3 .... US $ 39.00
25 mārc. balto kviešu miltu
1 " kafijas
4 " rīsu
2,5 " žāvēta šķiņķa
2 " cūku tauku
2 " bekona
2 " žāvētu augļu

H — G — .... US $ 43.50
20 mārc. miltu
5 " žāvētu augļu
5 " nūdeles
5 " rīsu
3 " cūku tauku
2 " margarīna
1 " kakao
1 " tējas vai kafijas
1 " piena pulvera

VIENKĀRŠIE SAIŅI

20 mārc.	kviešu miltu	US $ 14.90
0 "	smalkā cukura	US $ 17.70
20 "	rīsu	US $ 17.70
0 "	cep. eļļas	US $ 19.00
0 "	medus	US $ 21.70
0 "	sviesta	US $ 22.50
20 "	cūku tauku	US $ 25.80
40 "	kviešu miltu	US $ 22.80
40 "	smalkā cukura	US $ 27.85
10 "	šokolādes	US $ 33.00
10 "	žāvētu augļu	US $ 19.00
10 "	piena pulvera	US $ 19.50
10 "	cūku tauku	US $ 18.00
10 "	margarīna	US $ 18.00
10 "	bekona	US $ 21.60

Tauki, sviests un margarīns ir iesaiņots spec. bundžās, kuras atbilst padomju noteikumiem. Gaļa produktiem ir veterinārā pavadzīme par to kvalitāti.

Sūtījumiem uz Āzijas Krieviju ir jāpieskaita US $ 2.50 papildus pasta izdevumiem.

US dolari ir jāaprēķina pēc dienas kursa.

Pasūtinājumi adresējami, uzdodot tikai saiņa apzīmējumu ar attiecīgo samaksu, un uzdodot saņēmēja, kā arī sūtītāja pilnu vārdu, uzvārdu, ar pareizu drukas burtiem rakstītu adresi —

DV SAINIŠU NODAĻAI,
123 HURON Street, TORONTO 2-B, ONT.

TAUTIEŠI,

pirms nododat iespiešanai savus iespiedumdarbus citur, sazinieties ar

LATVIJA - AMERIKĀ - SPIESTUVI

Mēs iespiežam

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKATUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

PROF. ALEKSA RUBUĻA
LATVIAN LITERATURE
30 latviešu autoru
45 prozas darbi mūsu labāko tulkotāju sniegumā.
LABĀKĀ DĀVANA KATRĀ GADĪJUMĀ.
Cena $ 7,00 plūs 25¢ pasta izdevumiem.
Dabūjama tieši apgādā
DAUGAVAS VANAGS
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.
kā arī visās lielākās grāmatnīcās brīvajā pasaulē.
Grāmattirgotājiem atlaide.

Artūra Krodera
ATMIŅAS
par latviešu strēlnieku laiku, Latvijas brīvības cīņām, valsts neatkarības gadiem un latviešiem trimdā.

Divās daļās.

Pirmā daļa iznāks šī gada rudenī.

Autoram ir bijis lemts šajā mūsu tautas lielajā laikā aktīvi darboties līdz kā Latviešu Pagaidu Nacionālās Padomes priekšsēža vietn. 1917.—1918. gadā (lielāko tiesu nelegāli), kā Latvju Kareivis Nacionālās Savienības (strēlnieku laika pretboļševistiskās organizācijas) līdzdibinātājam, prezidija loceklim un Savienības laikraksta „Laikā Vēstis" redaktoram, kā pirmo latviešu brīvprātīgo valsts cīnītāju līdzorganizētājam 1918. gada rudenī (pirms valsts proklamēšanas), kā brīvības cīņu laikraksta „Latvijas Sargs" dibinātājam un galvenam redaktoram, kā neatkarīgas preses darbiniekam neatkarības gados un kā aktīvam nacionālam cīnītājam trimdas gados.

Viņam ir bijis jāsatiekas ar daudziem karavīriem, dzejniekiem un māksliniekiem, valsts vadības personībām, ārzemju pārstāvjiem brīvības cīņu laikā, iegūstot ļoti bagātu pieredzi gan uz ārvalstīm izspaudos darbos, gan par to, kas noticis — „aiz kulisēm". Pieredzes materiāls ir plašs un daudzpusīgs. Lasītājiem kļūs zināmi fakti un notikumu tēlojumi, par ko līdz šim citi nav rakstījuši.

Autora lielākā vēlēšanās ir atmiņas rakstīt kā pilnīgi neatkarīgam, it nevienu neiespaidotam laikmeta aktīvam līdzgaitniekam.

So neatkarību pilnīgi nodrošināt var tikai trimdas latvieši, kas grib palīdzēt šo viņa nodomu piepildīt, iepriekš piesakoties uz atmiņu grāmatas iegādātājiem, uz ko cieši lūdzam trimdas latviešus atsaukties. (Iepriekš piesakoties un par 1. daļu samaksājot tieši apgādam, grāmatas cena būs jūtami zemāka).

Grāmatas 1. daļa maksās 22,50 Zv. kronas resp. 4,50 ASV dolārus, 24 angļu šiliņus, 15 Vācijas markas. Iesieta 15 proc. dārgāk.

Par grāmatas 1. daļu attiecīgo samaksu lūdzam iemaksāt Zviedrijā postgiro 35 61 46, Information, Stockholm.

Pasta adrese: BOX 12 134, STOCKHOLM K.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: ....

Mr., Mrs., Miss ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai / pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $ 8,50 par 6 mēn., $ 16,00 par gadu.

SAV. VALSTIS sazināties ar:

A. LĀCI, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N. Y.
JĀNIS LĀCIS, 33 - 27 - 91st Street, Jackson Hts, 72 N. Y.
V. ZUTI, 32 Dayton St. Newark 14, N. J.
A. LĪBIETI, 2528 W. Becher St. Milwaukee 15, Wisc.
J. EZERGAILI, 12102 Miles Ave, Cleveland 5, Ohio.
V. HERMANI - DALY, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. OZOLIŅU, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. MIĶELSONU, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. ZIRNĪTI, 4771 - 3 Mile Rd., N. E., Grand Rapids, Mich. 49505.
V. IRBI, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y., 10466.
J. KONOPORI, 928 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa., 19147.

KANADĀ:

J. GAILĪTI, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. GREBLI, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
R. EPNERI, 59 Langarth St., E. London, Ont.
J. RONI, 55 Woodward Ave., Brampton, Ont.
M. ĶIVĪTI, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

ANGLIJĀ:

DVF Grāmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London.

ZVIEDRIJĀ:

DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU.
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-
pārējām summām 10%
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
Sūtījumi apdrošināti.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA

RAKSTI JAUNATNEI
MĒS
Dāviniet svētku, dzimšanas un vārda
Gada abonements resp. 6 burtnīcas tikai $4.-. Pieprasiet paraugnumurus. Naudu un pasūtinājumus adresēt:
2308 DRUMMOND RD.,
MĒS saimniecības daļai,
E. Šteinbachs,
Niagara Falls, Ontario.

JAUNEKLIS
ar enerģisku raksturu un vidusskolas izglītību
vajadzīgs
uzņēmumā biroja un tamlīdzīgiem darbiem.
Alga apmācības laikā.
Zvanīt EM 8-0792, Toronto.

FRANK VASS
BA
ADVOKATS · NOTĀRS
263 College ielā, Toronto,
(pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

Meklē
SIEVIETI
bērna uzraudzīšanai.
$ 80,- mēnesī pie visa brīva.
Zvanīt 481-2834, Toronto.
dienās.

Vajadzīga SIEVIETE
eiropiešu delikatešu un gaļas veikalā
Jāpalīdz pie cepšanas un veikala apkalpošanas 4—5 dienas nedēļā.
Inform.
ESTO MEAT
691 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto 7.

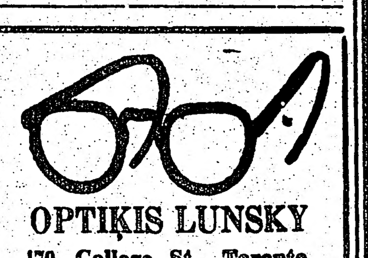
OPTIĶIS LUNSKY
170 College St., Toronto.
WA 1-3924.

BLOOR - RUNNYMEDE raj.
klusā mājā
izīrējamas
2 vai 3 istabas, virtuve, vannas istaba,
2 vai 3 pieaugušiem.
RO 9-7055, Toronto,
no plkst. 4 — 9 vakarā.

DANFORTH RAJONĀ
klusā mājā
izīrējamas
1 vai 2 mēbelētas istabas
ar vārīšanas iespējām.
Zvanīt 466-8418, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

LASIET GRĀMATAS ATVAĻINĀJUMA LAIKĀ
JAUNĀKIE IZDEVUMI

Z. Mauriņa — PAR MĪLESTĪBU UN NĀVI, esejas	$ 3.60
A. Michelsons — MŪKSALAS BRĀĻI, romāns	$ 3.80
A. Dziļums — PĒDAS RĪTA RASĀ, romāns	$ 4.50
D. Rogas un S. Cīruļa — ĀBECE — bērniem	$ 1.60
K. Ieviņš — CĪŅA AR SIEVIETI, romāns	$ 4.00
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, romāns 4., 5. un 6. nodaļa	$ 3.90
J. Rinks - J. Ošs — LATVJU TAUTAS DEJAS, 1, 2, 3	$ 3.00
T. Ķeniņš — DZEJNIEKA DZĪVE UN GARS — Liriska svīta 5 daļās soprānam, baritonam, jauktam korim un ērģelēm	$ 2.00
V. Klētnieks — SENČU RAKSTI	$ 3.00
R. Skujiņa — VĒJŠ SVAIDA KAIJAS, atmiņas	$ 4.00
R. Skujiņa — SIRDS DZĪVO NO NIEKIEM	$ 4.00
J. Dravnieks — ANGLISKI - LATVISKĀ vārdnīca	$ 5.00
I. Grebzde — TE NU ES ESMU, romāns	$ 4.00
Zeiboltu Jēkabs — ŪDENS BURBUĻI, romāns	$ 3.90
A. Ozols — VIŅA VĀRDI BIJA VARENI, Jēzus māc.	$ 2.50
Sak. T. Zeltiņš — DZEJAS UN SEJAS	$ 7.50
T. Manns — AVANTŪRISTA FELIKSA KRULLA ATZĪŠANĀS	$ 4.50
J. Sarma — UPURIS, stāsti un noveles	$ 3.50
J. Jaunsudrabiņš — TĀ MUMS IET, aut. adr, vēstules	$ 4.20
A. Rupainis — TAUTA GRIB DZEIVŌT, romāns	$ 7.00
Sakārt. T. Zeltiņš — PROZAS PROFILI, latviešu proza svešumā	$ 7.50
Prāv. St. Mozga — SVĒTO DZĪVE	$ 5.80
Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — MELNĀS PLŪMES PIE SARKANĀM LŪPĀM, stāsti	$ 3.80
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, I, II, III	$ 3.90
K. Raudive — DZĪVĪBAS BADS, noveles	$ 4.00
A. Voitkus — TEV NEBŪS . . . romāns	$ 4.50
E. Brastiņs — MŪSU DIEVESTĪBAS TŪKSTOŠGADĪGĀ APKAROŠANA	$ 2.40
A. Lasmanis — CERĪBAS un VILŠANĀS	4.20
E. Freimanis — DUMPJU DŪDAS, dzejoļi	$ 2.80
J. Miesnieks — VĪZIJAS un ĪSTENĪBA, dzejoļi	$ 3.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dzejoļi	$ 1.50
A. Neboisa — LAIKMETA DRUPAS	$ 3.00
V. Čika un A Šmits — ZELTS, SUDRABS, BRONZA — latviešu olimpieši	4.50
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI, noveles	3.50
A. M. Remarks — NAKTS LISABONĀ, rom.	4.00
Alb. Spoģis — PIRMĀS VIJOLĪTES, dzejoļi	$ 2.50
P. Ziediņš — TRĪS KOMĒDIJAS	$ 2.50
I. Kaija — JŪGĀ, romāns	5.00
A. Dz. Kronins — ZIEMEĻU GAISMA, romāns	4.00
Fr. Dziesma — LĪVZEME, lirisks tēlojums	4.00
V. Klētnieks — KLINTENIEŠI, jaunatnei	4.00
Jēkabs Poruks — CIEMOŠANĀS, atmiņas	4.20
Jāzeps Vītols — MANAS DZĪVES ATMIŅAS	6.00
J. Johansons — PAKAVU DUNOŅA	2.40
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja	4.25
Andr. Eglītis — MĪLU, MĪLU, dzeja	3.60
K. Zāle — MĒNESS KOKLE, dzeja	2.80
K. Kurbads — SILU ŠALKAS, dzeja	2.80
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLĀZMA, dzeja	3.00
A. Švābe — INTELIGENTI, romāns	3.80
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES GALU	3.50
A. Austriņš — PUŠELNIEKI, stāsts	3.50
J. Miesnieks — — KVIŅKU KALNS, noveles	4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.)	1.50
J. S. Turgeņevs — DŪMI, romāns	3.85
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejas	$ 3.20
A. Niedra — LĪGAVA UN SIEVA, romāns	3.80
M. Kovaļevska — GAURU GAIĻI, romāns	$ 4.50
S. Lazdiņa — CEĻA GALĀ, romāns	3.80
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti	3.50
Dr. T. Dūlijs — DEGOŠAIS KALNS	4.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns	4.50
E. Kore — JĀŅU VAINAGS, stāsti un noveles	3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDIJ, dzejas	3.20
E. Mednis — ZVAIGZNES STIGO, romāns	4.50
Z. Lazda — STARU VIESULIS dzejoļi	4.00
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi	3.50
H. Elgasts — ZVAIGŽŅOTĀS NAKTIS, romāns	5.00
Prof. P. Dāle — GARA PROBLĒMAS	3.60
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase	2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns	3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns	3.90
Alfrēds Bērziņš — LABIE GADI	5.00
Hilda Vīka — LIELĀ SLĀPE, stāsti	3.00
Valentins Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi	3.80
Ivanda Kaija — DZINTARZEME, romāns	4.00
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi	3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi	3.60
A. H. Tamsāre - VIENA LAULĪBA, romāns	4.00
Guntis Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns	3.20
Upsalas skol. un Gēteborgas skautu izd. — BĒRNI, SPĒLĒSIM TEĀTRI	1.50
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres	4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns	3.80
V. Čika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti	3.00
Vilhelmine Balodis — DZEJU IZLASE	3.50
Alfreds Dziļums — SVEŠVĀRDU VĀRDNĪCA	5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI	4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi	3.50
A. Zemdega — BASĀM KĀJĀM, dzejoļi	$ 3.20
E. Zicāns — VIRŠI ZIED, dzejoļi	$ 2.00
O. Krolis — RĪGA DIMD, atmiņas	$ 5.25
D. Biskaps — JAUNO SIRŽU LIKTEŅI, atmiņu stāsts	$ 4.80
Fr. Skuja — ZELTA RAKTUVES, vēst. romāns	$ 4.00
JŪLIJS FELDMANIS	$ 3.80
ASPAZIJAS LIRIKA (izlase)	$ 6.00
ASPAZIJAS DRĀMA I daļa	$ 8.60
Latviešu tautas teikas un pasakas II d.	$ 7.60
L. Druva — PA SAULAINĀM TEKĀM, illustr. izd.	$ 3.50
A. Lūsis — MŪŽĪBA, relig. dzejas antoloģija	$ 3.60
V. Hermane — VISS NEIZGAIST, dzejoļi	$ 2.80
O. Ritums — ABC — ES IZKRĀSOJU (bērniem)	$ 1.00
A. Rasa — CEĻA MEKLĒTĀJI, rom.	$ 3.50
E. Ardenss — ROBI PARADĪZES VĀRTOS, rom.	$ 4.50
P. Klāns — SVEICINĀTA, AFRIKA, ceļojuma iespaidi	$ 6.00
V. Toma — DZIĻUMĀ JĀPĀRTOP, dzejoļi	$ 3.00
Anšl. Eglītis — PĒDĒJAIS RAIDĪJUMS. romāns	$ 4.50
M. Stāraste - Barvika — PINTIĶU CIEMS, bērnu gr.	$ 2.80
H. C. Kradoks — LĀCĪTIS DODAS PASAULĒ, bērnu gr.	$ 2.80
Īru pasaka — RŪĶIS UN GOVS, ill. bērnu grāmata	$ 1.75
T. Zeltiņš — ANTIŅŠ AMERIKĀ MEKLĒ LĪGAVU, rom	$ 4.50
A. Niedra — HOLIVUDAS KLAUNS, romāns	$ 3.80
P. Jēgere-Freimane — CILVĒKS DOMĀ - DIEVS DARA	$ 4.25
B. Senkēviča — ZIEDOŠAIS ĒRKŠĶIS, stāsti	$ 3.50
G. R. Kurdell — EUROPE'S GREATEST EXODUS, rom.	$ 5.95

Pasūtinot pa pastu, pieskaitīt 25 ¢ pasta izdevumiem.

DV GRĀMATNĪCĀ, 123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Ž. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470

VIEGLATLĒTI GATAVOJAS MEISTARSACĪKSTĒM

TORONTO (E) — Gadskārtējām Kanadas latviešu meistarsacīkstēm vieglatlētikā rosīgi gatavojas nevien vietējie atlēti, bet arī msu vieglatlēti citās pilsētās.

No Sadberijas uz sacensībām ieradīsies šķēpa metējs E. Purgailis, kurš šogad atzīmē savu 30-to aktīvo gadu vieglatlētikas laukumā un nākotnē iecerējis pievērsties tikai golfam. Ārpus konkurences mešanu disciplīnās līdzdalību pieteicis arī Sadberijas igauņu atlēts Lanings. No Otavas tiek gaidīts vispusīgais Juris Zivtiņš, bet no Montreālas šķēpraidis Juris Tērauds.

No ASV dalībnieku rindās būs tāllēcējs Indulis Pommers, (Ročestera), tāpat, šķiet, milvokietis Jānis Plīsis, Imants Mežaraups un arī Grand Rapmeitenes, kas neiztrūkstošas dalībnieces šajās sacensībās bijušas visus pēdējos gadus.

Vecmeistars Ēvalds Poltraks ziņo, ka visspēcīgākā konkurence sagaidāma vesera mešanā, kur treniņus atsākuši vairāki agrākos gados pazīstami spēka vīri. Tāpat visās disciplīnās sagaidāma arī daudzu jaunās paaudzes atlētu līdzdalība, un meistarsacīkšu dalībnieku skaits būs prāvs.

Visai interesants ir jautājums: kas izcīnīs Viļa Rozenberga piemiņas balvas. Vīriešu sacensībās Jura Pūces piedalīšanās savainojuma dēļ vēl problēmātiska, kā arī sieviešu grupā Līgai Tālbergai sagaidāma nopietna konkurence.

*

Reizē ar meistarsacīkstēm notiks arī jauniešu (zēnu) „A" grupas vienību sacensības sporta klubu un DV nodaļu vienībām, kuras aizlija 12. jūlijā. Sagaidāms, ka ar vienībām reprezentēsies visi trīs Toronto latv. sporta klubi un varbūt arī kādā DV nodaļa. Šo 1946. gadā dzimušo un jaunāku zēnu sacensību programmā ir 100 m skrējiens, tāllēkšana, augstlēkšana, lodes grūšana un šķēpa mešana un vienību vērtējumā tiek ieskaitīti divi labākie rezultāti, katrā disciplīnā.

Sacensību programma:

Sestdien, 22. augustā, plkst. 3.00, Toronto Bīča laukumā 200, 400, 800 un 1500 m skrējieni vīriešiem.

Svētdien, 23. augustā, plkst. 11.00 Sidrabenē — vīriešiem — 100 m skrējiens, tāllēkšana. augstlēkšana, trīssolis, lode, disks, šķēps, veseris.

Sievietēm — 60 m un 100 m skrējieni, augstlēkšana, tāllēkšana, lode, disks un šķēps.

KUR KANADIEŠI SARGA MIERU

Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs U Tants atzīst, ka starptautiskā armija Kongo savu darbību izbeigusi pārāk ātri. Beļģija un Sav. Valstis mēģinās Apvienoto Nāciju robu aizpildīt, bet vai tas izdosies, ir pavisam cits jautājums.

Visi kanadiešu karavīri, kas kalpoja Kongo, tagad atgriezušies mājās. Bet vēl joprojām desmit dažādās pasaules valstīs Kanada palīdz sargāt mieru. Kanada pārstāvēta visvecākā, 1949. gada janvārī nodibinātā pamiera pārraudz. komisijā Kašmērā, kas gādā par pamieru starp Indiju un Pakistanu. Tā paša gada jūlijā nodibinājās Palestīnas pamiera pārraudzības komisija, kurā darbojas arī Kanada, lai uzturētu mieru starp Izraēlu un tās arabu kaimiņiem: Ēgipti, Sīriju, Jordānu un Lebānu. Kopš 1953. gada Korejas pamiera pārraudzības komisijā ir arī Kanada. 1122 kanadiešu kalpo Apvienoto Nāciju armijas rindās Kiprā, 950 stacionēti Gazā un gādā par mieru Vidējos Austrumos. Kanadieši kalpo arī Apvienoto Nāciju misijā Jēmenē. Šīs misijas uzdevums bija raudzīties, lai Ēgipte un Saudi Arabija izvāc savu karaspēku no Jēmenes robežām. Pretēji visiem starptautiskās organizācijas lēmumiem Jēmenā vēl vienmēr atrodas ap 40 000 ēgiptiešu karavīru, kas aktīvi iesaistīti lojalistu spēku iznīcināšanā valsts ziemeļos.

Šīs komisijas gan nav padotas Apvienotām Nācijām, bet kanadieši redzami miera sargu lomās Vietnamā, Laosā un Kambodžā, un protams, Ziemeļatlantijas organizācijā.

Nopietnā draudzības nolūkā vēlos iepazīties ar jaunu saimnieku Esmu 1 g. 6 mēn. vecs glīts sunītis, bez dzciltības papīriem, bet sapotēts pret visām kaitēm. Mans tagadējais kungs ir A. Pelēkais (tālr. RO 2-5254). Viņš mani atdotu bez maksas labam cilvēkam, kam atliek vairāk laika medībām, pastaigām un pārrunām par dzīves aktuālitātēm Skipis.

ASV ZIŅAS

KLĪVLENDA

● DV apvienība sākusi laist pārdošanā loterijas lozes septembrī paredzamam vanadžu bazāram. Pieprasījums pēc lozēm liels, jo izlozē daudz vērtīgu laimestu. Lozes pieprasāmas apvienības valdes locekļiem.

Apvienības valde ir paredzējusi nākošā sarīkojumu sezonā rīkot vairākas gleznu izstādes. No 3.—6. oktobrim apvienības mītnē tiek rīkota Ernesta Priedītes gleznu izstāde, bet no 14. līdz 21. novembrim sakarā ar valsts svētku atceres svinību norisi Klīvlendā dzīvojošo mākslinieku gleznu izstāde.

● Svētdien, 9. augustā DV apvienības biedri un KLB koŗa dalībnieki izbrauca kopīgā izbraukumā uz Round Lake. Saulainā diena bija saistījusi kuplu izbraucēju pulku. Laiks tika pavadīts draudzīgās sarunās un kopīgās dziesmās.

RŪDOLFA BLAUMANA

100 GADI

PIEMIŅAS IZDEVUMS

Visas lugas vienā filā 1120 lapp. kopsējumā.

DRĀMA UN KOMĒDIJA ... $12.60

Reizē ar Drāmu un Komēdiju būs atkal dabūjami pilni KOPOTU RAKSTU komplekti.

Cena — 12 sējumi, 3872 lapp. ... $48.60

Jaunā izdevumā iznāk un dabūjami atsevišķi iepārdotie RAKSTU 8., 9. un 10. sējumi. Cena kopā ... $12.60

Bet šie, 8., 9. un 10., sējumi būs ierobežotā skaitā. Kas vēlas vēl saņemt, lūdzam nodot pasūtījumu. Samaksu var kārtot vēlāk pa daļām. Tā visus KOPOTUS RAKSTUS dodam uz nomaksu. Šīs grāmatas izsūtīšim tikai iepriekšpasūtinātājiem.

Iznākusi ilgi gaidītā A. Rogas un S. Cīruļa

ĀBECE ar E. Dajevska ilustrācijām ... $1.60

Nu beidzot ir skolās, bet galvenais mājās grāmata — šī ĀBECE, lai iemācītos latviešu valodu.

LATVJU GRĀMATA,
P. O. Box 332, Waverly, Iowa, USA.

Jaunieši no trim kontinentiem pasaules pilsētā

ELJAs 11. KONGRESĀ HAMBURGĀ ATKAL SATIKĀS LATVIEŠU JAUNIEŠI NO TRIM KONTINENTIEM.

Visu Eiropas latviešu pulcēšanos Hamburgā ievadīja ELJAs 11. kongress, kur saradās jaunieši no trim kontinentiem. Amerikas latviešu jaunieši ap 30 galvu lielā grupā, tāpat kā pērn, ieradās ar lidmašīnu, bet Eiropas jaunieši sabrauca ar vilcienu un mašīnām. Vienīgi tālā kontinenta Austrālijas pārstāve izmantoja dažādus satiksmes līdzekļus. Vislielākā bija Vācijas latviešu jauniešu grupa — 140, bet neizpalika arī Anglija un Zviedrija, no kurienes bija klāt ap 80 jauniešu no katras zemes. Protams, netrūka jauniešu arī no Dānijas, Francijas, Beļģijas un citām valstīm. Ar gandarījumu jāatzīst, ka 350 lielajā jauniešu pulkā neatšķīrās atsevišķu zemju jaunieši ne apģērba, ne izturēšanās, ne valodas ziņā; tie visi bija latviešu jaunieši ar vienādām interesēm un vēlmēm.

Kongresa ievadījumā Langenhornas Jaunatnes parkā pie ugunskura raibā vakarā notika iepazīšanās. Spēji uznākušais lietus gan jauniešus sadzina telpās, kur pārskatamība bija pat teicamāka. Jaunieši noskatījās pagājušā gada kongresa gaitu Ķēnigšteinā, kas iemūžināts filmā. Jautrus kabareja priekšnesumus sniedza Minsteres jaunieši — Minsteres bālie, kur izpildītāju vidū bija daļa ģimnazijas audzēkņu.

No daudzām zemēm sabraukušie jaunieši darbu sāka Hamburgas studentu nama zālē, kas bija pārvērsta par latviešu darba telpu. Darbu ievadīja ELJAs valdes priekšsēdis I. Vētra, apsveikdams Eiropas latviešu jauniešus un viesus no citiem kontinentiem, tāpat arī tos, kas jauniešu darbam sekoja līdz, paši vairs nebūdami tanī vecumā. I. Vētra no jauna apliecināja, ka jaunieši gods un dzīves ziņa ir latvietība. To vislabāk pierāda 10 gadus ilgais apvienības darbs, jeb 11. kongress. Viņš aicināja arvien rādīt brīvības gribu un naidu pret komūnismu.

Ministrs R. Liepiņš kongresa atklāšanas runā sniedza pārskatu par strāvojumiem Pad. Savienībā un iepazīstināja ar krievu komūnistu tieksmēm pārtautot latviešus, lietuviešus, igaunus un citas pakļautās mazās tautas. Taču tāpēc pesimismam nav vietas. Vēstures rats neapstāsies, jo viss mainās. Nav jānolaiž rokas, bet jācīnās par brāļu un māsu dzīvību un brīvību tur dzimtenē. Šī cīņa pašreiz izpaužas cittautiešu informēšanā par patiesajiem apstākļiem dzimtenē, kā tas notika, Chruščevam ciemojoties Skandināvijā. Arī tanī vidē, kur dzīvojam un strādājam, jāstāsta par komūnisma īstajiem mērķiem. Labs informēšanas veids ir lasītāju vēstules laikrakstos. Pie cīņas pieder arī piederīgo informēšana dzimtenē. Viņi cīņas karogu nav nolaiduši, tāpēc morāliski jāstiprina.

Komitejas Latvijas brīvībai vadītājs V. Hazners, kas bija ieradies no Amerikas, nodeva sveicienus no šīs organizācijas. Viņa vēlējums bija: „Mīliet dzimteni vairāk kā brīvību!" Kā zināms, V. Hazners bija ELJAs dibinātāju pulkā.

Baltiešu biedrības Vācijā vārdā jauniešus apsveica fon Hofmans, bet vācu austrumu apgabalu studentu vārdā kongresa dalībniekus sveicināja students Becovs. Latviešu jauniešiem ir vienāds liktenis ar Vācijas austrumu apgabala jauniešiem. Hamburgas pilsētas jaunatnes pārvaldes pārstāvis Dirks izteica prieku, ka ELJAs kongress jau otro reizi notiek Hamburgā, kas ir pasaules pilsēta. Viņš atgādināja jauniešiem nesaraut saites ar dzimteni un neatsvešināties no latviešu kultūras. LOK izglītības nozares vadītājs J. Dagis apsveica no Centrālās komitejas un apsolīja tās atbalstu jauniešiem arī turpmāk. Amerikas jaunatnes apvienības sveicienus nodeva valdes loceklis L. Kalniņš.

Rakstiskus apsveikumus bija piesūtījuši Rietumvācijas bēgļu ministrs Lemmers, Reinzemes - Vestfāles darba un sociāllietu ministrs Garnickis, ALA, Latviešu studentu centrālā savienība, Baltiešu biedrība, Beļģijas latviešu nacionālā komiteja, Vācijas austrumu apgabala darba grupa, bijušais ELJAs priekšsēdis J. Reinfelds no Austrālijas, Minsteres pilsētas ārzemnieku un bēgļu pārvalde, LCP priekšsēdis O. Mazarkevics, red. Jānis Rudzītis, dzejnieks Andrejs Eglītis, Nikolajs Valters, Harro Hiršheits u. c.

Pirmajā dienā referāti iekrita vienā laikā, kas klausītājus sadalīja. Interesanti, ka Ervīna Grīna referātu — Spodrināsim sauli noklausījās gandrīz vai jaunieši vien, bet J. fon Kleista referātā — Latvija Eiropā daudz bija klausītāju arī no ārienes. Žēl, ka ELJAs Skandināvijas nodaļas izstrādātās tezes, kas var labi noderēt katram nacionāli domājošam par baušļiem, referents E. Grīns atzina par presē nepublicējamām. Mūsu pretinieki savā cīņā ne par kādu humānismu nedomā. Referāti deva ierosmes, bet neizraisīja debates, kaut tām laika pietika.

Vakarā jaunieši vizinājās pa Elbu kuģītī un apskatīja ievērojamākās vietas ostā un apkārtnē.

„L"

VAI TIKAI DRAUDI?

Savas un ziemeļvietnamiešu morāles stiprināšanai komūnistu Ķīnā pret Sav. Valstu militāro agresiju pret Ziemeļvietnamu demonstrējuši vismaz desmit miljonu cilvēku. Pekingā vien vesels miljons. Demonstrācijas notikušas arī Hanojā un citās lielākās Ziemeļvietnamas pilsētās. Pekingas un Hanojas prese un radio pilni uzbrukumiem Sav. Valstīm izstāstot sīki, kā būs un ko viņi darīs, ja amerikāņi kaut ko līdzīgu mēģinās atkārtot. Savu nostāju šai jautājumā amerikāņi ir deklarējuši nepārprotami skaidri. No komūnistu Ķīnas un Ziemeļvietnamas izturēšanās redzams, ka Maocetungs un Hočimins ar amerikāņu aviācijas atbildi bijuši spiesti samierināties klusējot.

Nav īstenojušās baumas, ka pēc amerikāņu gaisa uzbrukumiem Ziemeļvietnamas lielgaballaivu bazēm Hočimins prasītu Padomju Savienības militāro palīdzību — gaisa aizsardzību Ziemeļvietnamai, tādējādi Indoķīnas konfliktā ievelkot arī Maskavu. Chruščevs gan ir ātrs palīdzības solīšanā, bet ne došanā. Tāpat nav nekādu pierādījumu, ka Hočimins meklētu palīdzību Padomju Savienībā, lai mēģinātu atkratīties no komūnistu Ķīnas draudzības.

Pagājušās nedēļas otrā pusē Pekinga paziņoja, ka uzsāks plaša apmēra militārus manevrus Kvantungas un Fukienas provincēs. Kvantungas dienvidrietumu stūris robežojas ar Ziemeļvietnamu. Provinces dienvidi pavēŗas uz Tonkina līci un Hainanas salu, — spēcīgu ķīniešu flotes un aviācijas bazi. Fukiena atrodas iepretim Kvēmojai un Matsu un, galvenais, iepretim Formozai. Nedēļas nogalē saņemtās ziņas liecina, ka Fukienas provincē vien manevros piedalījušies 150,000 miliču, regulārās armijas virsnieku un instruktoru vadībā. Apmēram tikpat liels skaits manevrējis Kvantungā. Rietumos domā, ka Maocetunga regulārās armijas rindās atrodas divi miljoni vīru; tai pašā laikā ieroču lietošanā un kaŗa mākā apmācīti pieci miljoni miliču.

Nepagāja ilgs laiks, lai deviņdesmit seši helikopteri pārceltu vienu dienvidvietnamiešu pulku uz kaujas līnijām trīsdesmit jūdžu ziemeļrietumos no Saigonas Komūnistu partizāni šai apgabalā bija sakoncentrējuši ap 2000 vīru, un Saigonas valdībai likās, ka šoreiz izdosies veikt lielo lomu. Ieradās raķetēm un ložmetējiem bruņoto helikopteru armāda. Dienvidvietnamieši ieņēma pozicijas. Helikopteri uzsāka zemlidojumu gaisa uzbrukumus — pret tukšām komūnistu nometnēm. Komūnisti te bija bijuši — atstājuši siltus pelnus un četrus kritušos. Bet tas arī viss. Ienaidnieks bija pazudis bez vēsts. Un tā līdz šim lielākais helikopteru pasākums Vietnamas kaŗā beidzās bez rezultātiem.

Hočimins uztraucas, ka pēc atkārtotiem brīdinājumiem Sav. Valstu gaisa un jūŗas spēki turpina iefiltrēties Ziemeļvietnamas robežās. Sav. Valstis nemaz neslēpj, ka tās neatzīst Ziemeļvietnamas divpadsmit jūdžu teritoriālo ūdeņu robežu un tādēļ amerikāņu flotes vienības, droši vien, iebraukušas ūdeņos, ko Ziemeļvietnama uzskata par saviem.

Ārkārtējā ziņojumā starptautiskai pārraudzības komisijai Vietnamā Hočimins pieprasīja nekavējoties izbeigt Sav. Valstu nepamatoto provokāciju. Komisijai, kurai jāgādā par 1954. gada Indoķīnas konferences lēmumu īstenošanu, tagad būs jāuzņemas Ziemeļvietnamas apvainojumu izmeklēšana. Hanoja uzsver, ka 10. augustā amerikāņu kaŗa kuģi pienākuši pavisam tuvu Hon Me un Hon Ngu salām 30. jūlijā šīs salas apšaudījuši trīs amerikāņu kaŗa kuģi — trīs dienas pirms pirmā komūnistu lielgaballaivu uzbrukuma amerikāņu iznīcinātājam Madoksam 30 jūdžu no Ziemeļvietnamas piekrastes starptautiskos ūdeņos, 40 jūdžu dienvidaustrumos no minētām salām.

RIETUMU KRASTA JAUNATNES DIENAS PORTLANDĒ.

Tās notiek 5., 6. un 7. septembrī.

Reģistrācija no plkst. 10.00 līdz 1.00 sestdien, 5. septembrī, YMCAā (John R. Leach), 6036 S. E. Foster Road, Portlandē, Oregonā.

Sekos atklāšana, svētbrīdis, referāti un pirmais deju vakars Neighbors of Woodcraft Bldg., 1410 S. W. Morrison St.

Svētdien programma iesāksies ar dievkalpojumu Konkordijas kolledžas baznīcā, N. E. 27. un Holmaņa ielā, turpināsies ar diviem referātiem, paneļa diskusijām, kopīgu azaidu, priekšnesumiem, dažādām sporta nodarbībām un plkst. 8.00 vak. ar deju vakaru Eagles, 8835 S. W. 35-th Ave.

Pirmdien paredzēti pulciņu ziņojumi noslēguma svētbrīdis.

Informācijas biroju vada Dace Karlberga, 2750 N. E. 35-th Avenue, Portland, Oregon 97212, tālr. AT 2-5938.

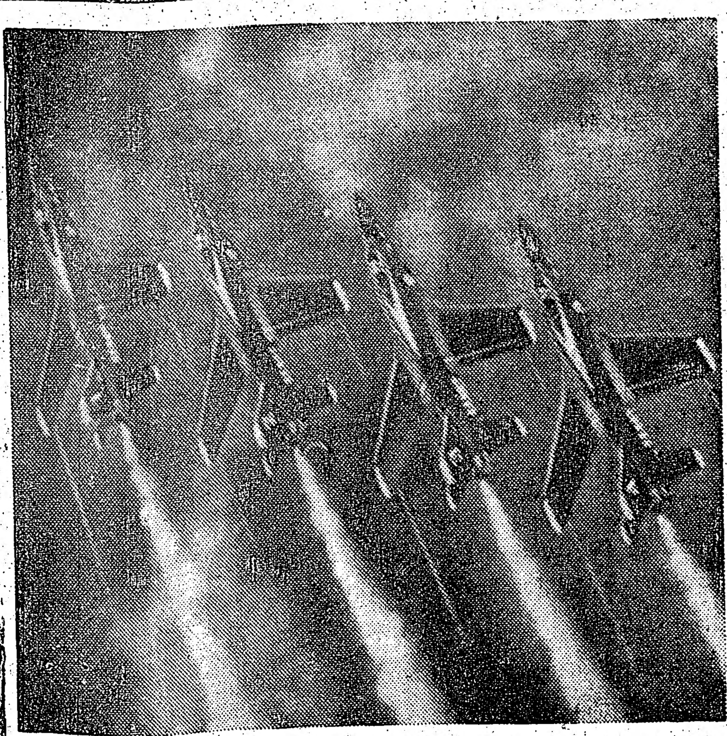

Kanadas nacionālā izstādē arī šogad redzēsim slavenāko lidošanas mākas vienību pasaulē - ASV gaisa spēku Zilos eņģeļus

Ceļojošais teātris no Losandželosas

izrāda

MĀRTIŅA ZĪVERTA

KURRPURRU

Anša Tipāna režijā. Imanta Tilgasa dekorācijas.

Tēlotāji: Maruta Ludeka, Spodra Zaļuma, Olafs Stumbrs, Ansis Tipāns.

MONTREĀLĀ — ceturtdien, 20. augustā, plkst. 7,30 vakarā, Arcy McGee skolas zālē, biļetes pie A. Upītes: 276-3498 un J. Niedres: HU 6-8017.

TORONTO — sestdien, 22. augustā, plkst. 8 vakarā Sv. Andreja baznīcas zālē, biļetes pie I. Purvas — HU 1-6973.

✝

Kristīne Graudiņš

Dzimusi 1895. g. 29. augustā, mirusi 1964. g. 22. jūlijā Toronto.

SV. JĀŅA EV. - LUT. LATVIEŠU DRAUDZES TORONTO PALĪDZĪBAS FONDS.

KANADAS BAZNĪCĀS

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p. p.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja. baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī.

Sestdien, 22. augustā, plkst. 8 vakarā dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 23. augustā, plkst. 11 rītā dievkalpojums Andreja baznīcā, māc. A. Čops.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto 200 Balmoral Avenue. Toronto 7; tel. 921-3327.

23. augustā, plkst. 10 rītā dievkalpojums baznīcā. Draudzes mācītājs; plkst. 10,30 rītā Saulainē svētbrīdis pie pieminekļa. Nometnes vadītājs.

30. augustā, plkst. 10 rītā dievkalpojums baznīcā. Sprediķos viesis mācītājs J. Vējiņš no Bafalo.

6. septembrī, plkst. 10 rītā dievkalpojums baznīcā.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā. 361 Danforth Ave.

30. augustā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

BRAMPTONĀ

23. augustā, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut Kristus draudzē. 18 Victoria Ave. South.

23. augustā, plkst. 5 p. p. dievkalpojums.

Vasaras skola š. g. 24. — 28. VIII, no plkst. 10 — 1,30 dienā.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē. Kristus lut. baznīcā 140 Russel Ave.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

23. augustā, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

6. septembrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš **Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.**

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

23. augustā plkst. 3 p. p. dievkalpojums Kitsilāno baznīcā.

MONTREĀLA

Māc. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.

Mācītāja Viestura Šēfera vadītie dievkalpojumi augusta mēnesī notiks draudzes lauku īpašumā Tērvetē; tad draudzes dievkalpojumu pilsētā nebūs, jo baznīca tiek iekšpusē remontētā.

Tērvetē dievkalpojumi notiks: 30. augustā, plkst. 11 no rīta.

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze. Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

23. augustā dievkalpojums pl. 7,00 vakarā.

30. augustā, plkst. 7,00 vakarā dievkalpojums.

6. septembrī dievkalpojums nenotiks.

13. septembrī dievkalpojums pl. 1,30 p. p.

20. septembrī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums.

27. septembrī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. **Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.**

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi **svētdienās** plkst 4 p. p. un **trešdienās** plkst. 8 **Bībeles vakari Walmer** Road **baznīcas telpās.**

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu **misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.**

Svētdienu rītos **plkst. 10,45 — 11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.**

MŪSU LAIKRAKSTA

atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus —

Tel. EM 8-0792, Toronto.